

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL
FERENC JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-90. ÉJJEL 10-TÓL 23-48

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
NEGYEDÉVRE 8 P 70 FILLER,
HAVONTA 3 PENGŐ.

16 OLDAL

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLVI. ÉVFOLYAM, 185. SZÁM.

Ujságíró-parlament

Régi vád volt az újságírók ellen, hogy ők törődnek legkevésbé a maguk dolgával. Tagadhatatlan, hogy ebben a vádban még ma is sok igazság van, de azért a mai újságíró lényegesen különbözik attól a kollégától, aki az újságírást nem hivatásnak tekintette, hanem mint a megélhetés egyik könnyebb és könnyelműbb változatát. Az úgynevezett „bohém újságíró” ma csak hamar íróasztal nélkül maradna, mert az új idők új rendet, új légkört teremtettek a sajtóban is.

Elég, ha ezzel kapcsolatban a debreceni példára utalok. A Nyári Egyetem keretében az Országos Magyar Sajtókamara Sajtótanfolyamot rendezett, amelyre az ország különböző részéből körülbelül harminc — nagyjából fiatal — újságíró és újságíró jött Debrecenbe. A Sajtótanfolyamon minden áldott nap legalább két előadás hangzik el. Egyik délelőtt, másik délután, de az is megtörténik, hogy egy napon hárman is tartanak előadást. Nagy meglepetésre az újságíró hallgatók olyan pontosan és hűségesen látogatják az előadásokat s néha jegyzeteket is csinálnak, mint ha érettségire készülő, komoly diákok lennének. Egy évtizeddel, vagy akár öt évvel ezelőtt minden valószínűség szerint már az elején megbukott volna egy ilyen Sajtótanfolyam és pedig — a hallgatók érdeklődésének hiányában.

Igen ám, de akkor a fiatal újságírók jelentős része nem hivatásnak érezte és nem küldetésnek fogta fel ezt a pályát, hanem könnyen és könnyelműen akart élni, mint általában az a faj, amelyhez biológiailag is tartozott. A mai újságírók, a mai újságíró-jelöltek átérzik pályájuk fontosságát, tudatában vannak hivatásuknak s ezért veszik komolyan a Sajtótanfolyamot, amelynek előadói a mesterségbeli dolgokon kívül az egyetemes magyarság érdekében és annak szellemében foglalkoznak a sajtó sokirányú problémáival.

Dr. Mihelics Vid, a kiváló újságíró, egyben egyetem magántanár és a tanfolyam vezetője, annak idején bizonyos kétkedéssel vállalta el a Sajtókamara megbízatását. Felt, hogy a Sajtótanfolyam az érdeklenség homokbuckáin és a hallgatók nemtörődömségén elakad, megbukik. A fiatal magyar újságírói generáció azonban nem hozott szégyent a Sajtókamarára. Azóta is hűségesen látogatja az előadásokat, hozzászól a felvetett problémákhoz s bár vannak sérelmei is, egyéni érdekeit alárendeli a köznek, az egyetemes nemzeti érdekeknek, melyeknek lelkes katonája, őszinte szolgálója akar lenni. A Sajtótanfolyam szellemi irányítását maga Mihelics Vid végzi annyi hozzáértéssel, tapintattal és európai látókörűséggel, amely minden tekintetben méltó a Nyári Egyetem szelleméhez és tradíciójához. Sokszor az az érzésünk, hogy az a Sajtótanfolyam nem is

A Kormányzó Ur rádióüzenete a keleti frontra a honvédeknek, menyének, fiának

A magyar hadsereg visszavert minden szovjet tehermentesítő támadást

A német csapatok szakadatlanul folytatják az előnyomulást a Kaukázusban

A tengely tönkrevverte a Földközi tengeren a máltai hajókaravánt Veszélyben Baku, Batum, Sztalingrád és a Káspi tenger

16. számú magyar hadijelentés: A honvéd vezérkar főnöke közli: A Magyar Távirati Iroda jelenti: Augusztus 8. óta a honvéd hadsereg arcvonalának egyes szakaszain kemény harcok folynak. Az ellenség erős repülőegységek támogatásával, ember és anyagáldozatra va-

ló tekintet nélkül folytatja támadásait. Csapatunk 32 harcokot és 31 repülőgépet megsemmisített. Ezek közül 8-at a léglőerő kötelékéi, 23-at pedig a légvédelmi tüzérség semmisített meg. Egy magyar repülőgép nem tért vissza támaszpontjára.

A magyar honvédség szilárdan tartja állásait

Magyar Távirati Iroda jelenti: A honvédvezérkar főnöke közli: A 16. sz. hadijelentéséhez magyar katonai körökben még a következő tájékoztató részleteket fűzték:

Azokban a váltakozó hevesebb harcokban, amelyeket honvédeink a magyar arcvonal megtámadott védelmi szakaszain vívnak az ellenséggel, szovjet hadvezetéség mindent elkövetett az áttörés sikere érdekében. Ezért állandóan újabb erők bevetésével ostromolja a hon-

véd seregeket állásait, tekintet nélkül azokra a rendkívül súlyos ember- és anyagvesztésekre, amelyeket támadása során elszenved. Az ellenséges támadások súlyát elsősorban hőiesen küzdő gyalogságunk viseli, amelyet azonban erőteljesen és hatásosan támogat a tüzérség, valamint a léglőerő is. Bombázó kötelékeink számos esetben megzavarják a szovjet erők gyülekezését és harchoz való csoportosulását.

A szovjet nem válogat az eszközökben

A küzdelem hevesége jellemző, hogy csapatainknak egyes helyeken kizárólag kell a vörösök támadását megroppantani. Az ellenség mindent kockára tevő igyekezete egyébként nemcsak a bevetett embertömegek és anyagok kiemelt felhasználásában nyilatkozik meg, hanem abban is, hogy harcmodorjában és eszközeiben egyáltalán nem válogat. A nemzetközi hadijogot és a hadiszokásokat számtalan esetben megszegve, repülőgépeit szövevényesen felségjelével megjelölve vetette harcba, sőt gyalogságának első támadó hullámaival is a magyar egyenruhához hasonló egyenruhákba öltöztetve indította támadásra.

Több ízben azzal a meglepetésszóval is élt, hogy a támadó harcok csoportjai magyar nyelvű kiál-

tanfolyam, hanem inkább egy magas színvonalú parlamenti ülés, ahol a fiatal újságírók meghallgatják a vezérszónokokat s aztán megteszik a maguk észrevételeit.

De, van a tanfolyamnak más értéke és értelme is. Régi törekvésünk a magyar újságíróknak — különösen

tásokkal igyekeztek megközelíteni az arcvonalat. Az ellenség támadó szándékainak felderítésében különösen kitüntette magát és talpraesetten viselkedett Demény zászlós, aki az egyik, ugyancsak önként vállalkozó tizedesével a Don folyón átkelve, rajtaütött egy felderítésre készülő ellenséges csoporton, annak tisztii parancsnokát, valamint három tagját foglyul ejtette és a Don Inzenső partjára áthozta. A foglyok kihallgatása során fontos és értékes adatok jutottak parancsnokságaink tudomására.

Jól halad a német előnyomulás a Kaukázusban

Berlin, augusztus 14. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német TI-nak:

a vidéken —, hogy egymást közelebbről megismerjék, regionális kérdéseiket megvitassák. Eddig azonban ez a testvéri találkozó sohasem sikerült. A Nyári Egyetem és a Sajtókamara áldozatkészsége most lehetővé tette ezt a találkozót, amely valóban a testvériség és a megértés

A véderőfőparancsnoksága közli: A Kaukázusban az ellenség a védekezésre rendkívül előnyös terepet kihasználva, szivós ellenállást tanúsít, hogy ezzel védje a Kaukázustól északra fekvő kikötőbe való visszavonulást a tengeren. A német csapatok támadása ennek ellenére azonban jól halad. Az arcvonal egyik pontján gyengébb elleneségek erőkét elváltunk összeköttetéseiktől és egy ellenséges csoportot szétszortunk. A Fekete-tenger kikötői ismét a német léghaderő hatásos támadásának voltak kitéve. Bombatalálatainkkal megrongáltunk két nagyobb szállítóhajót. Az augusztus 10-ére virradó éjjel egy ellenséges repülőgépalakulat megkísérelte, hogy a Don kanyarulatban megtámadja egyik repülőterünket. Az ellenséges alakulat vadászaink és léglőerő tüzérségünk majdnem teljesen megsemmisítette. 45 támadó gép közül 35-öt elpusztítottunk.

Voronyezs körül a bolsevisták tehermentesítő támadásai ismét megfiusultak. Adáz harcokban megsemmisítettünk 56 páncélcsoportot. Vjazमतól keletre és Rzevnél erős ellenséges támadásokat elkeseredett harcokban sikerült — részben ellentámadásokkal — megállítani. A harcokban szétromboltunk 70 páncélcsoportot, ezek közül 36-ot a léglőerő tüzérség semmisített meg. Az Imen-től délre és a volchovi arcvonalon az ellenség támadásai összeomlottak a német csapatok szivós ellenállásán. Az arcvonal északi részén folytatódott a Kola-öbölben az egyik szovjet repülőtámaszpont ellen intézett légitámadások. A finn léghaderő a légharcokban lelőtt 6 ellenséges gépet. Ezenkívül csütörtökön a keleti arcvonalon összesen 125 szovjet repülőgépet semmisítettünk meg, 8 német gépet elvesztett.

szellemében történt meg. Azt hisszük, az első próba, az első kísérlet meggyőzte a Sajtókamara vezetőségét, hogy érdemes volt áldozatot hozni. A magyar sajtó fiatal tagjai mindenesetre nagyon sok szépet tanultak Debrecenben.

CSAKNEM TELJESEN MEGSEM- MISULT AZ ELLENESGES HAJÓKARAVÁN A FÖLDKÖZI- TENGEREN

Mint már különjelentésben közöltük, a Földközi-tengeren német és olasz légi és tengeri harcok egy-egy szétugrasztottak egy erősen biztosított ellenséges hajókisérletet. A hajókisérlet legnagyobb része megsemmisült. A Földközi-tengeren lezajlott óriási csatának a végső eredményét még külön jelentésben közöljük.

Négy brit repülőgép esőtörtő-kön nagy magasságban Németország északnyugati partvidéke és Nyugatnémetország felett átrepült. Könnyű német harc repülőgépek nappali támadással nagykiterjedésű tüzeket és hatásos rombolásokat okoztak Anglia délkeleti partján fekvő katonai berendezésekben. — Darthmouthtól délre felhalálattal elsüllyesztettünk egy brit torpedónaszádot és egy nagyobb bárkát. A pöntekre virradó éjszaka robbanó és gyújtóbombákkal támadtuk Norwich városát. A támadás során nagykiterjedésű tüzek keletkeztek. A tölgyfalombbal és a kardokkal díszített lovagkeresztrel kitüntetett Ostermann főhadnagy 102 légi győzelme után légi útjáról nem tért vissza. Ezzel a bátor tiszttel a német légihaderő elvesztette egyik legmerészebb és sok sikert elért vadászpilótáját. (MTI)

ÚJABB FÖLDKÖZITENGERI SIKEREK AZ OLASZ HIVATALOS JELENTÉSEBEN

Róma, augusztus 14. (Stefani) Az olasz főhadiszállás 809. sz. közleménye:

A Földközi-tengeren és a napokban megtámadott ellenséges hajókisérlet megmaradt egységei ellen folytatott hadműveletek során ismét újabb sikereket értünk el.

Tengeraltjárók és gyorsnaszádok elsüllyesztettek egy cirkálót, egy torpedórombolót és három kereskedelmi hajót, torpedó- és bombavető repülőgépek elsüllyesztettek négy gőzöst és két torpedóval eltaláltak egy Gibraltár felé haladó csatahajót. Német légi és tengerészeti egységek négy kereskedelmi hajót elsüllyesztettek el. Az a repülőgéphordozó hajó, amelyet augusztus 11-én egy olasz tengeraltjáró eltalált és amely megrongált állapotban visszatért Gibraltárra, a „Furious” volt. Az általunk elsüllyesztett cirkáló között van a legújabb minta szerint épült „Manchester”.

Az ellenséges legénység igen sok hajótöröttjét kimentettük és tengerészeti támaszpontjainkra szállítottuk, ahol kórházi ápolásban részesülnek. Több hajótörött a tuniszi parton szállt partra.

Az olasz és német vadászpilóták még tíz ellenséges repülőgépet lőttek le. Mi összesen 19 repülőgépet veszítettünk.

Az olasz királyi tengerészet két közepes tonnatartalmú egysége megrongálódott. Az egyik sérülései súlyosak.

Egyiptomban a tengely harcrepülőgépei gépestített hadoszlopokat és csapattáborokat támadtak meg.

Egy brit repülőgépet az „Ariete” hadosztály légvédelmi űtégei lőttek le.

Tobruk elleni légitámadás során egy ellenséges négymotoros repülőgép a légelhárító űtégek tüzeiben kigyulladt és lezuhant. Egy másik ellenséges bombavető a pantelleriai légvédelem tüzeiben pusztult el.

ÚJABB TERET NYERTÜNK A VOLGA ES A DON KÖZÖTT

Berlin, augusztus 14. (Német TI) A véderő főparancsnoksága a következőket közli a Kaukázus vidéken csütörtökön lefolyt harcokról: A német csapatok még jobban benyomultak a hegyek közé. A légihaderő mélytámadásokkal a menekülő ellenséges oszlopokat szórta szét a Majkaptól délre vezető utakon. A német gyorsnaszádok is hatásosan beavatkoztak. Manicstól keletre a német csapatok

Tovább dühöng az angol terror a lázongó Indiában

Stockholm, augusztus 14. Angol hivatalos körök javúfónak szeretnék feltüntetni az indiai helyzetet, de közben az egnagyobb aggodalommal figyelik a fejleményeket és igen pesszimistikusak.

Alahabadban letartóztatták Nehru nővérét, Vizeja Laxmi Pandit asszonyt, az első hindu nőt, aki miniszter volt. A városban összetűzések és gyújtogatások történtek, a rendőrség sortűzket adott.

A zavargások az eddighez hasonló mértékben tegnap is folytatódtak Kalkuttában, Dakkában, Raval Pindiben és Poonában, valamint Tenaliban és Bombayben. Az utóbbi helyen a rendőrség éjjel világitórakétki kilövésével tájékozódott a tüntető tömeg elhelyezkedéséről.

Csangkaisek ügylétszik nem kívánva több közvetíteni és azonnal visszarendelte Csungkingba az on-

A földközitengeri csata mérlege

Róma, augusztus 14. (Stefani) A Giornale d'Italia a földközitengeri légi és tengeri csata ideiglenes mérlegét felállítva, hangsúlyozza, hogy az ellenséges hajókisérlet eddigi megállapítások szerint is legalább 200 ezer tonna hadihajó és kereskedelmi hajótér veszített. További 100 ezer tonna hajótér súlyosan megrongálódott és nem csekély részben valószínűleg el is süllyedt. Az angolok a hajókkal együtt kb. 100 ezer tonna anyagot is veszítettek. A csata még ma reggel is folyt.

Bern, augusztus 14. (OFI) Az angol tengernagyi hivatal közölte, hogy a Manchester cirkáló a Földközi tengeren elsüllyedt. (MTI)

Pantelleria, augusztus 14. (Stefani) A szicíliai csatornában lángban áll egy teherhajó. Mintegy ezer hajótörött mentő-

Az angolszások eltemethetik győzelmi reményeiket

Genf, augusztus 14. (Német TI) Londonból jelentik: Ha a bolsevistáknak nem sikerül a német előretörést a keleti arcvonal déli részében feltartóztatni, akkor a szövetségesek eltemethetik győzelmi reményeiket — írja a News Statesman and Nation angol folyóirat. Ebben a háborúban a szövetségesek nagy hátránya az, hogy az egyik kevésbé segíthet a másikon, mivel mindegyik saját-magával van elfoglalva és kénytelen a saját arcvonalán harcolni. A szövetségesek ilyen formájú szétforgácsolódása megtilja, hogy Európában cselekvőben lépjenek fel és tehermentesítsék a bolsevistákat. (MTI)

Berlin, augusztus 14. (Német TI) A lapok ma Churchill és Roosevelt „Atlanti okmányának” egyéves évfordulóján megállapítják, hogy az tiszta „blöff”. A Charta a népek „elrabolt önálló jogait” kívánja visszaadni, bár kevéssel azelőtt szorították béklyóba Szíriát és Irakot. Az évfordulón Indiában angol géppuskák lövöldöznek. A Szovjet Iránon át a Perzsa öbölön terjesztette befolyását és Egyiptom is felségjogainak visszaállítását kívánja. Az évforduló kínos a szövetségeseknek — állapítja meg a német sajtó. Cikket írt a Chartáról „Az atlantióceáni egyéves család” címmel Sandermann he-

Apollo filmszínház

Nyári szünet után első nagy bemutató magyar műsorunk:

A 2000 pengős férfi

Főszereplők: Bulla Elma, Símor Erzsi, Hajmássy Miklós,
MAGYAR VILÁGHIRADÓ!

Előadások: Szombaton és vasárnap délután 3, 5, 7, 9 órakor.
Pénztár: Mindkét nap délelőtt 11-től végig.

még mélyebben benyomultak a Kalmük-földre és a Volga előtti szeptekre, néhány helységet elfoglaltak. A Volga és a Don között a német győlosgág támadás-Don között a német győlosgág támadás-Don között a német győlosgág támadás-

ber bombaként vetette rá magát cél-pontjára, elveszett. (MTI)

A HARCOK TOVÁBB TARTANAK

Tokió, augusztus 14. (Német TI) A japán főhadiszállás a Salomon szigetekenél lefolyt tengeri és légi csatáról a következő részleteket közli az ellenséget ért veszteségekről: Amint augusztus 14-ig sikerült megállapítani, összesen 35 ellenséges hadihajót és szállítóhajót süllyesztettek el. Az elsüllyesztett hajók között van egy 10 ezer tonnás nehéz amerikai cirkáló, 5 nehéz amerikai cirkáló, 2 nehéz brit cirkáló — az egyik azonnal elsüllyedt — egy nehéz brit cirkáló — ismeretlen osztályból —, egy brit cirkáló, egy amerikai cirkáló, két ismeretlen típusú cirkáló, egy romboló, három tengeraltjáró és 10 szállítóhajó. A hadműveletek során súlyosan megsérült egy ismeretlen osztálybeli amerikai nehéz cirkáló, három romboló és egy szállítóhajó. A japán veszteségek, mint azt már jelentették, nagyon csekélyek. (MTI)

METEOR MOZGO MUSORA

Ma szombaton 3-5-7-9 órakor
Páger Antal és Dayka Margit
magyar filmje!

Háry János

Megelőzi: Sian és Pan tilosban!

Holnap, vasárnap 3-5-7-9 órakor utoljára!

Izgalmas, kalandos, misztikus szerelmes regény. Irta: Alexander Dumas

Az ördögtorony

Főszereplő: Tanja Fedor, Jean Weher

VESZÉLYBEN BAKU, BATUM, SZTALINGRAD ES A KASPI- TENGER

London, augusztus 14. (NST) A német páncélos előretörés Bakut és Batumot veszélyezteti, jelenti az „Exchange Telegraph” Moszkvából. A hírszolgálati irada valószínűnek tartja, hogy Timosenko a hegyekben megkísérel még egy utolsó ellenállást.

Sztalingrad környékén az oroszok szerinte komolyabb ellenállást tudnak kifejteni, mint a kaukázusi hadszíntéren. Sztalingradtól északnyugatra változatlan hevesseggel tart a három nappal ezelőtt megkezdött páncélos ütközet.

A BERLINI TÖRÖK NAGY- KÖVET A FÜHRERNEL

Berlin, augusztus 14. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német TI-nek: A Führer pénteken a főhadiszálláson Ribbentrop jelenlétében fogadta Szaftet Arikán újonnan kinevezett berlini török nagykövetet, aki ez alkalommal bemutatta megbízólevelét. (MTI)

Vigszínház

Csak szombaton és vasárnap!
A sztárok filmje:

A férfi mind örült!

Lázár M., Vaszary P., Jávor, Páger, Mály stb.

Kedden: A legjobb magyar népszínmű:

A sárga csikó

Csontos, Kiss F., Rózahegyi, Cselényi stb.

HUNGARIA FILMSZÍNHÁZ

Ma, szombaton d. u. 3, 5, 7, 9
vasárnap d. u. 3, 5, 7, 9 és
hétfőn d. u. 5, 7, 9 órakor
utoljára

Bánky Viktor mesteri rendezésében: a

Régi keringő

vidám zenés magyar vígjáték. Főszereplők: Páger, Szüreenyi Eva, Szilassy L., Szilley, Földényi, Blües, Kókény stb. Világhíradó!

A Kormányzó Ur rádióüzenete a honvédeknek, menyének és fiának a keleti frontra

A Főméltóságú pár megtekintette BNV nagyszabású háborús vásárát

Kállay miniszterelnök nyitotta meg a Magyar Kard Kiállítást

Budapest, augusztus 14. A budapesti Nemzetközi Vásár, mint háborús vásár ünnepélyes megnyitása pénteken délelőtt fél 10 órakor volt. Reggel 9 órakor érkezett Szendy Károly polgármester, akit a Nemzetközi Vásár rendezőse fogadott. Ezután a kormány tagjait üdvözltek. Varga József iparügyi miniszter fél 10 óra előtt néhány perccel érkezett meg és a vásár kapujában fogadta a bizottság élén a pontosan fél 10 órakor érkező Kormányzó Urat, aki hitvesével együtt jött. Szendy Károly polgármester köszöntötte a Főméltóságú párt.

Ezután a Kormányzó Ur megadta az engedélyt a vásár megnyitására. Üdvözlötte a megjelent diplomátákat, a magyar közjogi méltóságokat

— Nektek, honvédek, akik ott harcoltok most az őshaza közelében — üzent a Kormányzó Ur — azt üzenem, hogy tegyetek tanúságot hűgyomonyos hősi magyar katonai erényetekről. Az egész ország szeretettel és büszkeséggel gondol rátok és bízunk benne, hogy dicsőséget szereztek a magyar fegyvernek.

— Kedves Menyemnek, aki az végez a Vöröskereszt szolgálatában, orosz fronton ma bajtársi munkát azt üzenem, hogy gondolatban követjük messze útján és kislánival együtt meleg szeretettel várjuk visszát.

A Kormányzó Ur ezután fiának, vitéz nagybányai Horthy István

Kállay miniszterelnök nyitotta meg a Magyar Kard Kiállítást

Budapest, augusztus 14. Kállay Miklós miniszterelnök pénteken délelőtt ünnepélyes külsőségek között megnyitotta az egyesületközi együttműködés intézőbizottsága által a Szépművészeti Múzeumban és a Műcsarnokban rendezett „A magyar haza, magyar kard” történelmi kiállítást. A kiállítás megnyitásán résztvett vitéz Bartha Károly vezérezeredes, honvédelmi miniszter, Antal István nemzetvédelmi propaganda miniszter, Szimej Merse Jenő val-

KERÉKPÁROSOK

ne mérgeződjenek, mert

van már kerékpárgumi-pótló tartós, olcsó, rugalmas mint a gumi. Megtekinthető és beszerezhető

GOMBOSI ZOLTÁNNÉ

sz. Kovács Kató

szaküzletében, Piac-utca 81. szám

kormányzóhelyettesnek üzent, aki ezidőszereint, mint közüdüomásu, az orosz harctéren teljesít repülőtszti szolgálatot.

— Kedves Fiam! — mondotta a Kormányzó Ur. — Remélem, hogy szavaim Téged is elérnek a távoli orosz rónákon, ahol Hazád iránti kötelességednek lelkesedéssel teszel eleget. Isten óvjon és hozzon vissza épen, egészségesen.

lás- és közoktatásügyi miniszter és számos előkelőség. Donáth György országgyűlési képviselő az egyesületközi együttműködés intézőbizottságának elnöke üdvözlötte a miniszterelnököt, aki köszönetet mondott a kiállítás megrendezéséért és azt megnyitotta. Ezután kíséretével együtt megtekintette a kiállítást. A miniszterelnök több, mint egy óra hosszat tartózkodott a kiállításon és távozásakor újból köszönetét fejezte ki a kiállítás megrendezéséért.

— A leányt — folytatta — beküldtem, hogy vegyen cigarettát és nézzen körül. Mikor kijött, azt mondta, hogy érdemes a dolgot megpróbálni. Kis ideig sétáltam az ajtó előtt. Két ember jött ki és utána három-négy perccel beléptem. — Rajtam kívül senki sem volt a trafikban vevő. Lehajtott fejjel léptem be, balkezem a pisztollyal együtt a zsebemben volt. A pultr jobboldalán ülő trafikos elé léptem és cigarettát kértem. Mikor a trafikos a cigarettához nyult, felemeltem a fejemet, kivettem a pisztolyt, feleje irányítottam s azt mondtam: adjon nekem 100 pengőt. Rám nézett s azt mondta, hogy nem ad. Hirtelen lehajolt a pultr alá és elővette a rollóhuzót. Ekkor lőttem. A golyó nem talált, mert a trafikos ide-oda ugrált, majd újra lehajolt s a rollóhuzót felém dobta. Ekkor újból lőttem, de megint csak messze ment a lövés...

Vallomása további részében előadta a vádlott, hogy a lövések után megijedt, ki futott a trafikból és elmenekült. Az elnök kérdésére elmondta, hogy a revolvert ez év januárjában vette s azt egy vasfag, bekötött támlájú könyvben őrizte. A könyv lapjai úgy voltak ki vágva, hogy a revolver befeleljen, mert nem akarta, hogy otthon kis festvérei kezebe kerüljön. Azzal fejezte be vallomását, hogy nem vállalkozhatott volna a bünesselmenyre, ha a leány nem bízta volna folyton.

Az elnök ezután a fiatal leány kihallgatását kezdte meg. A lány szintén beismerő vallomást tett s úgy adta elő a dolgot, mint Boda.

Ezután a sértett trafikost, Benke Gábor hadirokkantát hallgatták ki, majd Vincze János magánnyomozó, továbbá Keresztes Tivadar közműves és felesége vallomására került sor. Keresztesék a mostoha szülei voltak a leánynak, akik övlték Bodától.

A bizonyítási eljárás lefolytatása után a perpeszedeke került sor, majd másfél óras tanácskozás után Krayzell tanácselnök kihirdette az ítéletet.

Eszerint a rögtönítélő bíróság Boda Antalt bűnösnek mondotta ki rablással párosult szándékos emberölés kísérletében és ezért halálraítélte, a leányt pedig ugyanebben a cselekményben, mint bűnszegédi bűnrészt és felbújtót hét évi fogszabíttalással sújtotta. Boda haláláradtan hallgatta végig az ítéletet, majd kegyelmet kért. A bíróság ezután kegyelmi tanácsa alakult át.

Szerezzük be szükségletűnket szolid árakon

KONTSEK KORNEL

divatházából, hol

Gyönyörű

szövetújdon-ságok

Kötött

gyapjúkabátok és pulloverek

Elsőrendű

férfi szövet és fehérnemű

Intézeti

ruhaanyagok, ágynemű,

asztal- és fehérnemű

Divatos

kesztyűk, harisnyák és zsebkendők

óriási választékban

található az elismert jutányos árakon

Kerékpárok

komplett felszereléssel

159'80-+6%

PENGO

Földes Sándor

cégnél, Püspöki-palota.

Ugyanott gumipótlók kaphatók

és az elnökséget, majd rövid társalgás után megkezdődött a körséta. A kiállítás végignézése után meleg szavakkal búcsúzott Varga József minisztertől, a kormány többi tagjától, a polgármestertől, a vásár vezetőségétől és a legmagasabb megelégedését fejezte ki.

A budapesti Nemzetközi Vásár megnyitói ünnepsége keretében a Kormányzó Ur Öfőméltósága mondotta az első rádióüzenetet a m. kir. postának a vásár területén lévő pavillonjából. A bajtársi szolgálat harctéri rádióüzeneteken kívüli megnyitóképen a Kormányzó Ur először a honvédségnek, majd menyének és fiának üzent:

Halálra ítélték a verpelétiuti trafikrablót

A felbújtó kiskorú leányt hat fegyházbüntetéssel sújtották

Budapest, augusztus 14. A budapesti törvényszéken működő rögtönítélő bíróság ültésán dr. Krayzell Miklós tanácselnök elnöklésével ma tárgyalta a Verpeléti-úton április 28-án este 11 órakor történt revolveres trafikrablás tettesének, Boda Antal 21 éves gyári munkásnak és tettestársának, egy fiatal leány gyári munkásnőnek a bűnyelét. Pontosan negyed tízkor vonult be a bíróság. Dr. Vaday Sándor királyi ügyész állott fej szözlásra. Előadta a vádat, majd így folytatta:

— Megállapítható, hogy Boda előre meg nem fontoltan, de mégis azzal a szándékkal, hogy a trafikost megölje és pénzt szerezzen, követte el a bünesselkményt, amelyre a leány bízta. Boda löföggverrel követte el a bünesselkményt s ezért rögtönítélő bíróság elé tartozik ügye. Kéri tehát a tárgyalás megtartását.

Az elnök ezután elrendelte a vádlottak előállítását. Két fogházór kíséretében lépett be pár perc múlva Boda. Alacsony sovány, beesett arcú, szakadozott ruhájú fiatal ember a vádlott, aki az elnök kérdésére elmondja, hogy Adonyban született, huszonegy éves, állás nélküli gyári munkás. Ezután a fiatal leány állott a bíróság elé. Szintén gyári munkásnő, alacsonytermetű, jó alakú, élénk szemű,

de zavart tekintetű lány, a munkásleányok átlagtípusához tartozik.

Személyi adatainak megállapítása után az elnök felkérte a tárgyaláson megjelent dr. Orsós Ferenc egyetemi tanárt, hogy adja elő a tegnapi lefolytatott orvosi ellenőrző vizsgálat alapján szakvéleményét. Orsós Ferenc Boda Antalról megállapította, hogy egészséges szervezetű férfi, kóros idegrendszerre való tünete két nem talált nála.

— A leány — folytatta Orsós professzor — korának megfelelő testi fejlettséget és ismeretkört mutat, egészséges. Bodával nem volt viszonya, csak barátkozott vele. Eszközüil akarta felhasználni arra, hogy szabadulhasson szüleinek fegyelme alól, bár ezek jól bántak vele. Mind a két vádlottnál a cselekmény elkövetésénél nagy szerepet játszott a mozi és a ponyvairodalom.

Az elnök ezután megkezdte Boda Antal kihallgatását.

Halálos esendben kezdte meg vallomását a vádlott.

— Bűnösnek érzem magam...

— Mesélje el, hogyan ismerkedett meg a leánnyal és mi történt? — szölt az elnök.

— Valamikor együtt dolgoztam vele cégnél, ott ismerkedtem meg vele, két évvel ezelőtt. Később elszakadtunk, de az év tavaszán véletlenül újra találkoztunk s ekkor megállapodtunk, hogy együtt fogunk pénzt szerezni, akár bűnös úton is, hogy javítsunk sorsunkon. Még nem tudtuk, hogy hogyan csináljuk, de megmondtam a lánynak, hogy csak csak akkor csinálók valamit, ha nemcsak büntetés, hanem szerelóm is lesz. Ó gondolkodási időt kért és másnap belegyezett ajánlatomba.

— Ezután minden nap találkoztunk és sétáltunk. A leány folyton érdeklődött, mikor hajtom végre a bünesselkményt. En nem tudtam, nem is akartam ilyenről beszélni, inkább azt hazudtam neki, hogy már elkövettem egyet és ebből kifolyólag 1200 pengőt szereztem, amelyből 400-at elköltöttem és 800-at elástam. A leány azt mondta, hogy nagyon rosszul él otthon, apjával folyton veszekszik, el akar jönni hazulról. Április 27-én bejelentette nekem, hogy most már nem is megy haza. Tudtam, hogy akkor nekem kell öt eltartanom s ezért rábeszéltem, hogy menjen haza. Akkor haza is ment, másnap azzal jött hozzám, hogy most már veem marad.

A továbbiakban elmondotta, hogyan szemelték ki a Verpeléti-uti trafikot,

Cérna és műselyem

klöpli függönyök, ágyterítők

függönyanyagok

nagy választékban

PETRIK KÁROLY

női és férfi divatüzletében

Ferenc József-út 25.

Simonffy-uica sarok.

Leánykaruhák, gyönyörű zsebkendők, gyári

kis hibás harisnyák rendkívül olcsó árban.

Rövid kis hír

Szabolcsra a békésmegyei öreg tanító elhunytáról. Két mondat: százöt éves volt és temetésén nyolcvanhat évesen-agi leszármazottja kísérte utolsó útjára. Tények és számok: bennük egy hosszú, bizonyára nyugodt és boldog élet gyümölcsöző képe tükröződik. Elettét a legutolsó száz év, a háborúk és békek váltakozó mozgásában élte. Tízennyolc éves volt, a gondolkodás és megfigyelés első tudatos éveiben, a magyar szabadságharc idején. Kortárs volt abban az időben, amely a mai ember számára már csak történelem, hazánk sorsos történelmének egyik legdramatikusabb fejezete. Új és férfikorát, az öregedő ember tel-erős időszakát a hosszú béke nyugodt korában töltötte el, boldog és termékeny családi életben, amiről az utódok száradni sokasága tanuskodik. Hetvenhét esztendő volt az első világháború nevezeték sorsát forgató idején, megértte még a második nagy harcot, melynek végét már nem adatolt megvárnia... A nagy harc vérvízárában, midőn naponta ember-zretek haláláról adnak hírt a tudósítások, megállt és elgondolkozott az az apró hír, amely egy öreg, nyugalmatérített ember eljövésétől számolt be. A rideg számok rejtelmesen mély életet kapnak s mögöttük az emlékezés hatalmas folyama sodródik.

Tassy Ferenc előadása a Nyári Egyetemen

Dr. Tassy Ferenc genovai és tudományegyetemi előadó a Nyári Egyetem nagyszámú olasz hallgatóinak két előadást tartott a magyar történelemről. Rövid, de világos áttekinthetesen vázolta a magyarság eredetét, vándorlását, dunavölgyi megtelepedését, változatos, gyakran igen drámai sorsát. Külön kiemelte európai küldetésének áldozatos, egész multunkon áthúzódó, töretlen betöltését. A hallgatóság szorgalmas jegyzeteléssel s az előadások végén felviharzó tapsal adott kifejezést érdeklődésének, illetve megelégedésének.

ENGEDELYHEZ KÖTÖTTÉK AZ AUTÓK GÁZHAJTÁSRA VALÓ ÁTALAKÍTÁSÁT

Az autók generátorüzemre való tömeges átalakításával előállított új helyzet a kormány rendelettel szabályozta s az átalakítást engedélyhez kötötte. A szabályozásra azért volt szükség, hogy biztosítsák az autók eredeti benzínüzemi üzemképességének fenntartását. Eppen ezért a propanbuntán gázüzemre való átalakításra az engedély kiadását ahhoz a feltételhez kötik, hogy a motor eredeti sűrítési viszonyait nem szabad megváltoztatni és a benzín- (motorkő) üzemhez szükséges berendezéseket állandóan üzemképes állapotban kell tartani. A generátorüzemre való átalakítási engedély kiadását pedig ahhoz a feltételhez kötik, hogy a kicserélt szerelvényeket és alkatrészeket a folyékony üzemanyagokra való visszatérés lehetőségének biztosítása céljából gondosan meg kell őrizni.

A Német Továbbképző Tanfolyam előadásai

A német továbbképző tanfolyamon dr. Gierach professzor, a müncheni germanista a középkori német irodalom harmadik, de talán legnagyobb büszkeségéről, Wolfram von Eschenbach Parszifál-járól beszélt. Parszifálban sikerült a német költőnek a középkori lovag-ideál tökéletes képét megalkotni. A mű az emberismeret mélységét, a világtép átfogó voltát és az alakító művészet erejét tekintve Dante halhatatlan Komédiája mellé állítható.

Leikes tappsal búcsúztatták a tanárok a tudós vendéget.

A tanfolyam vezetője, Pukánszky Béla professzor befejezte hat órából álló előadását a német stílusztikáról és stílustörténetéről. Pompásan megválasztott példák mutatta be az egyes stílusirányok jellegzetes sajátosságait. A hallgatóság osztatlan lelkesedéssel és gyönyörűséggel hallgatta a művészi tökélyvel előadó professzort.

Vasárnap este a tanfolyam résztvevői a müncheni Német Akadémia meghívottjai lesznek barátságos összejövetelen a Paál sörözőben.

Intézeti kelengyét nálunk olcsón vásárolhat

INTEZETI SZÖVET s. kék sextiót 140 cm-es 17.88, 90 cm-es	12-99	INTEZETI PAPAN dupla cloth prima val-tával 49.80	39-80
INTEZETI CSIKOS bluz-ra és ruhára barchet 4.83, maso	3-55	PAPANLEPEDŐ zeim-lis műrostmentes anyagból 35.65	30-80
INTEZETI PETTYES flokon vagy 90 cm-es crepe de chine 5.23	4-45	PARNAHAJ zeimlis tisz-ta pamut vászonból nagy 11.92, kicsi	4-16
INTEZETI KÖTÉNYRE szürke vagy fekete 110 cm-es műselvem 9.05	7-83	INTEZETI TAKARÓ szép színekben és mintákban 25.10	15-24
CLOTH KÖTÉNY műrost mentes fekete clothból 1-es	5-80	DAMASZT ABROSZ prima minőség virágos vagy kockás 17.27	10-80
TORNA NADRÁG fekete páncél clothból 1-es	3-34	TÖRÖLKÖZŐ crepp anyagból vagy tiszta len 4.75	4-26
FUING hosszú ujjal puplínból 12.56, kötöt-1-es	6-90	GYERMEK SWETTER kiváló minőség csikos vagy kockás 1-es 26.31	18-90

Csillag Testvérek, József kir. herceg-utca 11. Vignozsi oldal

Embereket ölt, vashidat sodort el Kárpátalján a vihar

Ungvár, augusztus 14. Csütörtökön délután 18 óra tájban hatalmas vihar vonult el Kárpátalja egyes részei felett. A felhőszakadással párosult vihar az alsó-vereckei járásban nagy pusztításokat végzett. Felső-Vereckénél a hegyekből lezúduló áradat átszakította a műutat, a Szövetkezet előtt levő vashidat pedig magával sodorta. A vashid vasvázját mindeztig nem találták meg. Ugyancsak Felső-Vereckénél egy 15 éves leányt az ár az útról az árba sodort. Al leány az áradatba belefullt. Felső-Vereckén találtak meg a vihar második áldozatát, egy idős ismeretlen nőt. Felső-Verecke és Timsor

között az ár lesodort az országútról egy fogatot, amely súlyos teherrel volt megterve, a kocsis belefullt a vízbe, a lovak is elpusztultak.

Uj-Rosztoka határában egy 36 éves leány a hegyoldalon teheneit legeltette, amikor a vihar kitor. A hegyekből lezúduló víz a rohanó patakba sodorta és a patak felduzzadt vízbe fulladt. Volócáról még nem érkeztek jelentések, mert a községgel minden összeköttetés megszakadt. Timsorról jelentik, hogy a vihar után 5 ember eltűnt. Attól tartanak, hogy ők is a pusztító vihar áldozatai lettek.

Figyelem! Ismét érkezett!

Gyári hibás női harisnya 1-20 P.
Gyári hibás férfi zokni

Iskolaruhák, fehérneműk, paplanok n a g y választékban!
Kerecsen Divatház, Csapó-u. 8.

Békeffi Lászlót hűtlenségért 12 évi fegyháza ítélték

Budapest, augusztus 14. A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A m. kir. honvédezerkar főnökének bírósága, mint ítélibíróság az ez évi július hó 31-én megtartott főtárgyaláson hozott jogerős ítéletével Békeffi Lászlót hűtlenség bűntettében bűnösnek mondotta ki és 12 évi fegyházbüntetésre és az azzal járó törvényes mellébüntetésre ítélte.

Augusztus 17--22-ike között lehet beváltani még a befőzési cukorutalványokat

Budapest, augusztus 14. A közlekedési miniszter rendeletet adott ki, amelyben módosítja a befőzési cukor kiutalására kiadott rendelkezését. A módosítás értelmében az igényjogosultak részére július 31-ig kiadott „befőzési cukor” jelzéssel ellátott „ipari cukorvásárlási engedélye-

ket” a cukorkereskedők üzleteiből, a cukornagykereskedők pedig raktáraikból augusztus 22-ike után befőzési cukrot nem szolgálhatnak ki, illetve ki nem szállíthatnak még abban az esetben sem, ha az ipari cukor után járó adóöbbltet a vásárló befizette. (MTI)

Ma este lesz a Csokonai Kör és Ady Társaság írói estje

A Nyári Egyetem idei tanfolyama mint lemeretes a magyar kultúr-élet széles ágazatát felölelte és megvitatás tárgyává tette. Most ennek az élénk és eredményes előadássorozatnak mintegy méltó befejezésé-ként Debrecen írói szólnak meg a Nyári Egyetem hallgatói előtt a ma esti irodalmi esten. A Csokonai Kör és az Ady Társaság országos nevű

írói és költői este fél 9 órai kezdé-tel rendezik meg az egyetem aulájá-ban impozánsnak és gazdag tartal-munak ígérkező nyívs előadó estjü-ket, amelyen Kosáryné Réz Lola, Németh László, Kereszturi Dezső, Csuka Zoltán, Veress Péter, Szabó Lőrinc, valamint Tóth Endre, Gu-lyás Pál és Juhász Géza ismert nevű írók és költők adnak elő legújabb

műveikből, és olvasnak fel költe-ményeikből.

Az írói est iránt városszerte méltó érdeklődés mutatkozik, ami indokolt is, mivel az országos és debreceni írók ilyen együttese régen nem gyönyörködtette már a debreceni kulturközönséget. A Nyári Egyetem vezetősége erre az este nemcsak a Nyári Egyetem hallgatóit, hanem a debreceni érdeklődő közönséget is szívesen látja.

Adjunk téli ruhaneműt az értünk küzdő honvédeknek

A honvédség részére a közeli napokban megindítandó téli ruhagyűjtéssel kapcsolatban szükségesnek tartjuk közölni, hogy a gyűjtés célja elsősorban olyan anyagok és ruházati cikkek megszerzése Szovjetországban harcoló katonáink részére, amelyek ma a háborús nyersanyaghiány miatt nem vásárolhatók meg. A téli ruhagyűjtési akció célja nem a pénzgyűjtés, hanem az anyaggyűjtés. Ez tehát sokkal nagyobb értékű nyersanyagot és ruházati cikkeket gyűjt. Erre rá-mutatott a Főméltóság Asszony szózála-ban és azt hangsúlyozták a közeli napokban megjelenő falragaszok is.

Nem jár el helyesen, aki felesleges téli holmival rendelkezik ugyan, de nem ad belőle a honvédségnek, hanem kisebb nagyobb pénzüsszeg adományozása után úgy véli, hogy most már eleget tett hazafias kötelességének. A téli ruhagyűjtőakciónak elsősorban téli ruhára van szüksége. Mint a Főméltóság Asszony rádiószózatában bejelentette, későbbi időpontban téli segélyakció (pénzgyűjtés), valamint a hadiárvak neveltetése érdekében külön akció fog megindulni. — Pillanatnyilag azonban az a legsürgősebb feladat, hogy a nyersanyag nehézségeket leküzdjük és minél sürgősebben, minél több téli ruhát juttassunk katonáinknak.

BÉKÉSCSABAN 105 ÉVES KORÁBAN HALT MEG EGY TANÍTÓ

Békéscsaba, augusztus 14. (MTI) Nagy-dénes községben meghalt Fekri Benjámin tanító 105 éves korában. Temetésén 3 fia, 12 unokája, 30 dédunokája és 42 ükunokája jelent meg.

Nagy tűz Szabolcsban

Nyíregyháza, augusztus 14. (MTI) Nagy halász községben kigyulladt a zöldség-száritó üzem, amely teljesen elpusztult. A nyíregyházi tűzoltók oltották el a tü-zet. A kár kb. 300 ezer pengő, ez azután biztosítással megtérül.

Álarcos rablást hiusított meg a rendőrség

Budapest, augusztus 14. Csütörtökön késő délután a Telegi-téren szolgálatot teljesítő detektívek figyelmesek lettek egy suhancra, aki átmeneti kabátot kínál eladásra. Eszrevették, hogy a kabátzse-ből egy kalapács áll ki. Bekísérték az ügyelre, hogy igazolltassák. Megmozá-sakor a ruhája zsebéből egy fekete bár-sony álarc és egy autószemüveg került elő.

A gyanús tárgyak láttára a detektívek alaposan vallatgatóra fogták. A faggatás alatt a suhanc egyszerre megtört és val-lani kezdett. Beismerte, hogy a nála talált tárgyak segítségével rablóátmadást akart elkövetni.

Elmondta, hogy az utóbbi időben Pest környékén sok betörést és alkalmi lopást hajtott végre. Egyik ilyen útján találko-zott egy az internálótáborból megszö-kött alvilági alakkal.

Ez azt a „típet” adta neki, hogy az egyik pestkörnyéki községben élt Spol-zer Armin ruhakereskedő, aki a lakásán állandóan 80—100.000 pengő értékű tart-készpénzben és ékszerben érdemea len-ne leltetni és kirabolni. Ebből a célból sze-rezte a kalapácsot. Ugy gondolta, hogy egy ruhadarabba burkolja és úgy veri vele fejbe, hogy a lakását kirabolhassa.

Napokon keresztül ólálkodott a keres-kező üzlethelyisége körül. Közben kü-l-ő körülmények akadályozták meg a betörésben, egy harmadik esetben pedig már be is lépett az üzletbe és nekiké-szült a támadásnak, amikor egy vásárló jött és meghústotta a kitervelt rabló-támadást. A Telegi-téren azért akarta el-adni a kabátot, hogy újabb utikölttséget szerezzen és negyedszer is megpróbálja a merényletet. A suhancot letartóztatták.

Csodálatos eredmények egy év alatt a Kösely, Tócs és Kondoros szabályozása terén

A belvizek dzsungeljét ugyanazzal a magyar találmánnyal irtják, mint amellyel Róma könyekét megszabadították a vaduzsejtől

Három évvel ezelőtt a debreceni határrezekén és egész Hajdúvármegyében szinte katasztrófális méreteket öltött a belvíz pusztítása. 1939-ről 1940-re forduló télen a méteres hótakaró hirtelen olvadása okozta azt, hogy tavasszal egyszerre több ezer hold termőterület került víz alá mérhetetlen kárúra a mezőgazdasági termelésnek. Ugyanez a szomorú helyzet ismétlődött meg a következő évben is, úgyhogy az állandóan visszatérő vízkártételek végleges megszüntetésére a gyökeres hatósi intézkedés már nem volt több halasztható.

A kártszenvedett érdekeltségek, de ezenkívül Debrecen város és a hajdú városok vezetősége is a föld-

Minden baj forrása a

Minden baj forrása, mint azt az összes szakértő körök bevonásával megállapították, a Tócs, Kondoros és a Kösely szabályozatlan vadvizeiből a beláthatatlan nádas rengetegekből és az alig felmérhető 40-50 kilométert meghaladó kanyargós Kösely-Kondoros és Tócs meder eliszapodásából keletkezett. Ez a Debrecen, Mikepéters, Hajdúszovát, Hajdúszoboszló, Nádudvar és Balmazújváros határvonalain húzódó vadvizes belvízfolyások rendszerén minden évben több mint ötvenezer hektáros hold mezőgazdasági művelésre alkalmas területet tett fölvesztésbe hasznavehetetlenné. Növelte a bajt az, hogy az amúgy is bőseges tvaszi vizek ezeken az eltömődött Kösely-Kondoros és Tócs lefolyásokon nem bírtak továbbhaladni, sőt rájuk zúdult Debrecen belterületének csatorna és személtárolás, ami még csak fokozta az évenként visszatérő veszedelmet.

Ilyen kilátástalan volt a helyzet, amikor 1941 tavaszán a debreceni kulturmérnöki hivatal a minisztéri-

umvelésügyi minisztérium illetékes szerveinek égése alatt, valamint a Kulturmérnöki Hivatal bevonásával azonnal a cselekvés terére léptek. Ma már két-három esztendő távlatában talán lecsendesedtek az aggodalmak, hogy azonban milyen életlen fontos ez a kérdés ma is, elég visszaemlékezni arra, hogy még a múlt esztendőben is például Nádudvar egész községét elöntéssel fenyegették a belvizek, ugyanilyen pusztítások, házbeomlások kárárt szenvedte Hajdúszovát és Balmazújváros lakossága is. Egyenesen az a katasztrófa rémlett fel minden tavaszi elvedáznál, hogy a víz egyszerűen elviszi rombadönti ezeket a tataru-

Kösely, Tócs, Kondoros

um utasítására döntő lépésre határozta el magát. A város és a vármegye vezetőinek, valamint a víztársulatok szakközegeinek bevonásával elkészítették a Kösely, Kondoros és Tócs lecsapolásának, illetve csatornázásának és rendezésének nagyszabású tervét. Az összes érdekelt földbirtokosok annak idején a munkálatok mielőbbi végrehajtása mellett foglaltak állást és a földművelésügyi kormány a munkálatok megindításához nyomban 200.000 pengő államsegélyt adott. Ebből az összegből a debreceni kulturmérnöki hivatal teljes apparátussal megkezdte a csatornaépítési munkálatokat, ezzel párhuzamosan pedig az Alsószabolcsi Ármentesítő Társulat még sokkal nagyobb keretek között a maga területén is akcióba lépett.

Csak a Kulturmérnöki Hivatal által megkezdett munka 12.000 hektáros hold termőföld víztelenítési eredményezte máris, illetőleg biztosítja a zavartalan gazdálkodást a jövő-esztendőre, ha a munka teljesen elkészül.

Huszonöt kilométeres medermélyítés és csatornaépítés

A Debreceni Újság-Hajdúföld munkatársra, most amikor legkevesebb szó esik erről a beláthatatlan horderejű belvízrendezési munkáról, körutat tett a Kösely, Kondoros és Tócs mentén nagy lendülettel folyó gyönyörű mérnöki munkáknál. A munka első menetében a 200.000 pengős keretből mindenekelőtt sikerült a Hajdúszoboszlói Közbirtokossági legelőn egy 8 kilométer hosszú átmenést létesíteni, továbbá a Hajdúszovát és Szoboszló között már meglévő átmenést kitisztítani, a Kösely medrében a hajdúszoboszlói vasúti hídtól Szovát határáig a Kösely medrében egy 4 méter széles csatornát építeni és Szovát felett a

Kondoroson, mintegy 5 kilométer hosszú medret jókarba helyezni. Ennek a körülbelül egy évi munkának hatásképpen a hajdúszoboszlói legelőt és a Hajdúszoboszló-Budapesti vasútvonalról Szovát felé eső határreszt mentesítették a belvizektől és maga Hajdúszovát község belsősége is lényegesen kedvezőbb helyzetbe került, mint az elmúlt években. Körülbelül 150.000 köbméter földmunkát jelentett ez a szabályozás, kilométerben pedig 8 kilométer új csatornát, 10 kilométer régi csatorna jókarba helyezését és a Kösely medréből 7 kilométer hosszúságú meder kimélyítését.

Bírhózás a vadvízdzsungelkkel és nádasrengetegekhez

Nem szólom az, hanem a szó szoros értelmében vett tény, hogy emberfeletti munkát kell végezni ezeknek a vad vízfolyásoknak rendezésénél. Van a munkának olyan része, amit emberi erővel el sem lehet végezni. Áthatolhatatlan nádas dzsungel, a víznövényzet kusza összevisszasága és a felgyülemlt szennyáradat egészen áthatolhatatlan ingoványos szigeteket alkot ebben a kanyargós nádas rengetegben, ahol tehát az emberi erő felmondja a szolgálatot, ott újtalálmányu gépekkel kell a leküzdhetetlennek látszó nehézségeket áthidalni.

A magyar munkászeket sorányen dolgoznak a „bandagazdák” felügyelete alatt. Ezek a dolgozó bandák 8-10 főből álló csoportok, főleg

hajdúszovát, balmazújvárosi, földesi, sárandi, nádudvari, derecskei kulikosok, de van közöttük igen sok

Ugyanaz a magyar feltaláló irtja a nádasat, aki a pontini mocsarakat csapotta le

A nádirtás és az áthatolhatatlan dzsungel átjárása viszont gépi erővel történik. A munkálatoknak ez a része szenczió számba menő érdekesség. A kulturmérnöki hivatal szerződést kötött lovag Kozderka István okleveles mérnökkel, aki műszaki tanácsosi rangban évekket ezelőtt a földművelésügyi minisztériumban dolgozott, az 1930-as évek elején saját találmányu és szabadalmazott vízi növényirtó gépével az úgynevezett „rigolekkel” az olasz kormány szerződöttette le s négy-öt évben keresztül egyik fő részese volt a Róma környéki pontini mocsarak lecsapolásának. Ő volt az, aki Mussolini gigantikus tervének diadalmas végrehajtásában a magyar rátermettség révén hasznos segítő társ lehetett. Az olaszok követségük útján már itthon felfigyeltek a Kozderka István találmányára és leleményes szervező készsége és a munkálatok egyrésztéhez le is szerződtek.

Ma tehát az a helyzet, hogy Debrecen határában és Hajdúvármegyében ugyanaz a világhírű magyar vége szinte nélkülözhetetlen munkát a vízszabályozásnál, aki annakidején

A kiszáradt Kösely-meder a belvízrendezés külön csodája

Külön riporttéma volna egyébként is a világot járt egykori magyar tengerésziszta lovag Kozderka István pazarul változatos élete, ő azonban nem sokat szeret magáról beszélni, minden figyelmét a munka s újabb tanulmányai kötik le. Amint vele együtt szeljük a motorosónakon a Kösely náderdejében vágott 4 méter széles csatorna kilométereit, az az érzésünk, hogy ilyen tempóban egy-két év alatt, egész Hajdúvármegye és Debrecen város területe is megszabadul minden kártékony belvizektől.

Az itt folyó munkához csatlakozik az Alsószabolcsi Ármentesítő Társulat csatorna építése, amely eddig 12 kilométernél több új csatornát ja-

Gyomorsavtúltengés és gyomorfekély ellen csak Kalciszil-t (ezelőtt Hajduin) használjon. Hatása biztos, íze kellemes. Ajánlják orvosok, betegek. Készül „Sztan Kay” gyógyszerár Debrecen, Szent Anna utca 64.

debreceni is. Átlagos napi keresetük 8-10 pengő között mozog, de van aki 14-15 pengőt is megkeres. Igaz hogy akkor esütökre kell fogni a munkát.

a Kaligula császár luxus jachtját emelte ki a pontini mocsarakból. Akkor a Duce abban a kitüntetésben részesítette, hogy az ott dolgozó magyar mérnökökkel együtt, őt is és a többszáz főnyi magyar munkásságot külön kihallgatáson fogadta.

Ma lovag Kozderka Hajdúszoboszló határában egy saját maga által tervezett szétszedhető munkatelapon székel, amely magában foglalja a munkások lakóhelyét, gépjavitó műhelyeket, a vállalkozás irodáit és a vezető higiénikus lakásait. Ezt a telenet a szükséghez képest, egyszerűen teherautóra rakják és ott állítják fel, ahol a csatorna tisztítás munkája azt megkívánja. Saját maga konstruálta motorosónakkal ellenőrző gépeinek munkáját s éppen olyan szakavatott kormányosa a kis „Erika” motorosónakjának, mint amilyen szakértelemmel vágja ketté az afrikai dzsungelket is megszűgyenítő Kösely nádrengetegeit. Igaz hogy a rigolek egy nap alatt 240 ember munkájának a dolgát végzi el s így vállalkozása tényleg nélkülözhetetlen a Tócs, Kondoros és Kösely mederrendezési munkálatjainál.

Nádudvar község határát mentesítik ezzel a belvizektől s itt kotrógép fokozza a munka iramát s az egész vadvíz dzsungelt a Hortobágy főcsatornába fogja leterelni. Itt látható egyébként Nádudvar alatt a belvízrendezés valóságos csodája, mert már az eddig megépített és a Kösely medrét átmenést új csatorna Nádudvar alatt egyenesen kiszáritotta a Kösely medrét. Ez azt jelenti, hogy Nádudvar egyszerűen mindenkorra meg van mentve a tavaszi árvízveszélytől. De külön látványosság a Hegedűs tanya mellett a nádas átmenése is, mert egy többszáz méteres mederszakaszon valóságos víz-esés húzódik gépig és apszája állandóan a Kösely vizét.

Jövőre már Debrecen is megérezzi a belvízrendezés hatását

A további teendő, amely Debrecen határát érinti elsősorban a Kondoros medrének kimélyítése Debrecen határáig. Ehhez még körülbelül 100.000 pengő szükséges, de máris meg van a remény, hogy ezt az összeget a földművelésügyi kormányzat rendelkezésre bocsátja s akkor még ez év őszén fel tudnának jönni a csatornaépítéssel a város határáig. Így lehetővé válik

majd, hogy a jövő tavasszal a debreceni kertészek és telepek lecsapolása is megkezdődhetik. Bent Debrecenben ugyanis addig nem lehet megindítani a felső szakaszok lecsapolását, amíg az alsó munkálatokkal el nem készülnek. Ezzel lesz megadva a lehetőség arra is, hogy a Tócs is karbahelyeztessék, és főleg a Téglyető környékére káros állapotok megszűnjenek.

Debrecen hozzájárulásának és a debreceni csatornaszennyvíz kártékony hatásának szerepe a csatornaépítésnél

Nagy szakértelem és lelkes munkakésztség kell ennek a hatalmas tervnek a lebonyolításához és ellenőrzéséhez. Debrecen és Hajdúvármegye közönsége igazán szerencsés helyzetben van, hogy a Kulturmérnöki Hivatal élén Molnár Endre műszaki tanácsos személyében olyan férfi áll, aki szívvel-lellekkel magáévá tette ennek a munkának gyors befejezését, szinte éjtnap-napallá téve dolgozik Debrecen és a Hajdúvármegye kártváltott gazdáinak megsegítése érdekében.

Természetesen további költségek is felmerülnek még. Eddig a munkálatok tisztán a kormány által rendelkezésre bocsátott állami segélyből folynak, most fog sor kerülni a további költségek előteremtésének kérdésére. Az érdekeltiségeket megállapító véghatározatot Hajdúvármegye alispánja már kinyomatta és annak közbesítése rövidesen megtörténik. Nem kétséges, hogy a munkálatokhoz a továbbiak folyamán az érdekelteknek is hozzá kell járulni, elsősorban magának Deb-

Bőröndök, legújabb különleges **retikulók** selyemharisnyák, női fehérnemű-különlegességek nagy választékban

TÓTHFALUSSY-nál

Piac-utca 40. szám. Piac-utca 16. szám.

recen szabad királyi városnak is, mint erkölcsi testületnek. Debrecen hozzájárulása annyival inkább nyomtatékosan esik a latba, mert a Tócs és a Köcsely elszapodása és áthatolhatatlan dzsungellé válása jórészt annak tulajdonítható, hogy ezekbe a vadvizekbe bocsátják bele Debrecen belsőségének egész csatorna szennyvizét. Ez a körülmény pedig a nádirtás költségeit szinte megduplázza.

A további költségekben való részesedést az érdekeltségekből alakítandó bizottság fogja megállapítani, mert egészen bizonyos, hogy az eddig mintegy félmillió pengőre kontemplált munka lényegesen emelkedni fog, viszont az is igaz, hogy több mint 30 kilométer hosszú tökéletesen rendezett csatornahálózat 1945 év végére egyszersmindenkorra megoldottá teszi Debrecen és Hajdúvármegye belvízproblémájának sokat felhárított ügyét.

Ennél szebb és értékesebb munkát, mint ami most a Hajdúságban folyik, a magyar nemzetgazdaság szempontjából elképzelni sem lehet. Adassék is érte elismerés a vezető és irányító tényezőktől kezdve a legkisebb kubikos munkásig minden magyar fejnek és kéznek, aki ezt a nagy művet a befejezéshez hozzásegíti. (Dr.—y.)

Dessewffy Gyula gróf előadása a Nyári Egyetemen

A Nyári Egyetem pénteki Sajtótanfolyamán gróf Dessewffy Gyula, a budapesti Kis Újság főszerkesztője tartott előadást „A néplap problémája” címen. Előadását igen nagyszámú közönség hallgatta végig.

A néplap kérdésével foglalkozva megállapította, hogy ma Magyarországon nincsen olyan egységes sajtótörténet, amelynek alapján át lehetne tekinteni a néplap fejlődését. A magyar sajtó megindulásakor nagyon sok olyan elemet hordott magában, ami a néplap felé vezetett, amint azonban várni lehetett, a pártpolitika és társadalmi szempontok elterítették ettől.

A továbbiakban a néplap jelentőségét vizsgálva, ismertette, hogy milyen közönségnek szól és ismertette a közönség kívánalmait. Végül megállapította, hogy néplap csak olyan lap lehet, melynek nincsenek pártpolitikai céljai, hanem egyetlen célkitűzése olvasóinak tudósítása és a megfelelő útmutatások megadása. Szükséges, hogy a néplap olvasóival közvetlen kapcsolatot teremtsen.

A mai helyzetet vizsgálva megállapította az előadó, hogy lapjaink szinte kizárólag a polgári közönséghez szólnak. Éppen ezért a jövő egyik legfontosabb feladatának tekintendő az igazi néplap megteremtése.

A nagy tetszéssel fogadott kiváló előadást a közönség nagy tetszéssel fogadta, majd magasszínű vita következett a hozzászólók több szempontból száltak a kérdéshez.

A debreceni m. kir. központok gazdasági tanintézet igazgatósága

felkéri azokat a debreceni családokat

akik hajlandók az 1942—43. tanévben tanintézeti

ellátásra diákokat

vállalni, hogy címeiket és az ellátásért kért díjat a tanintézet titkári hivatalában (Büszörményi-ut 62) vagy a 13-12 hívószámú távbeszélőn délelőtt 9—13 óra között szíveskedjenek bejelenteni.

Dr. Karácsony Sándor professzor a magyar nevelés fejlődéséről beszélt a Nyári Egyetemen

A Nyári Egyetem magyarságtudományi előadássorozata keretében pénteken tartotta meg rendkívül értékes előadását dr. Karácsony Sándor egyetemi professzor: Külföldi minták a magyar lélek nevelésében címmel.

Karácsony Sándor végigvezette a hallgatókat a magyar nevelési törekvések történetén. Rámutatott arra, hogy a magyar nevelés a századok folyamán mindig eleven kapcsolatokat tartott fenn az európai pedagógiai mozgalmakkal. Azt kell mondanunk, hogy minden pedagógiai gondolat és rendszer nyugatról teremtényítette meg a magyar lelket. Még a teljesen magyarnak látszó iskolarendszerek is mind nyugati példák alapján alakultak ki. Ezeknek a példákknak a hatása azonban nem mindig volt eredményes.

— Elmaradni nem akartunk — nem is lett volna előnyös —, Európától, de mint rámutatott Karácsony professzor, ezek-

nek az európai mintáknak a megvalósítása csak akkor sikerült mindig a történelem folyamán, ha életünkbe szervesen kapcsolódott be. Mindannyiszor, mikor nem spontán volt ez a viszonyulás Európa mintáihoz, élettelené, sőt életellenessé változott a külföldi minták utánzása. A modern pedagógiai válságot is együtt éltük meg Európával. Most sem abban volt a hiba, hogy ezek a minták külföldiek, hanem, hogy nem váltak életünk szerves részeivé. A külsőlegesen lemásolt módszerekből éppen az emberség maradt ki, ami a multban is egyedül biztosította magyar talajon a külföldi minták sikeres alkalmazását. Nevelni élő emberek csak étellel tudnak az életre. Ez az örök tanulsága a magyar pedagógiai történetnek, s ez az elv, mely a nevelésünket a jövőben is biztosíthatja.

A kiváló előadót a zsúfolt terem hallgatósága lelkesen ünnepelte.

Súlyos motorkerékpárkarambol a hajdúszoboszlói országúton

Pénteken délután rendkívül súlyos kimenetelű baleset történt a hajdúszoboszlói országúton. Egy motorkerékpáros két szekért megelőzve felborult és lábszárát teljesen összetörte. Az eset részletes leírása egyébként a következő:

Bartalis János állami útkaparó mester Hajdúszoboszló felől tartott Debrecenbe. Szoboszlótól néhány kilométerre két szekér haladt előtte az országúton. A hátsót sikerült minden baj nélkül megelőznie, az elsőnek kiálló tengelyében azonban fennakadt a gép, nagy ívben oldalra vágódott, utána pedig mintegy 30 méter csúszott előre a lendülettel. Bartalis János

lábszára a baleset következtében teljesen összetört. Az esetről értesítették a hajdúszoboszlói városi orvost, aki azonnal a helyszínre sietett és segítséget nyújtott a sérültnek, akit ezután beszállítottak a debreceni sebészeti klinikára. A sérülés olyan súlyos természetű, hogy először amputálás szükségessége mutatkozott, később azonban sikerült összerakni a darabokra tört lábszárcsontokat, úgyhogy remény van a teljes felépülésre.

A súlyos motorkerékpárkarambol ügyében a debreceni rendőrség folytat vizsgálatot annak megállapítására, kit terhel érte a felelősség.

Megalakult a Nyári Egyetem olaszbaráti szövetsége

Nevezetes, kiemelkedő kulturális eseménye volt az elmúlt nap a Nyári Egyetemen: megalakult az egyetem Olaszbarátok szövetsége, melynek célkitűzése a Nyári Egyetem olasz-magyar kulturális kapcsolatok kimélyítése lesz. A nagyszámú érdeklődő jelenlétében megtartott alapító ülés ugyancsak a hagyományos olasz-magyar testvériség jegyében zajlott le s sor került a tisztikar megválasztására is. Így a szövetség első sorban azokat az alapító tagokat választotta meg, akik több éve végzik lelkes fáradozással a testvéri kapcsolatok elmélyítését. Az alapító bizottság a szövetség diszelnökeül egyhangúlag dr. Páll Antalt, a római magyar követség kulturális attaséját kérte fel, elnököül pedig

magyar részről dr. Hankiss János egyetemi tanárt, olasz részről pedig Don Caffarelli Carlo herceget hívták meg. A főtitkár Tassy Ferenc tanár és Chignoli Roberto, ügyvezető titkár Da Rin Rodolfo lett, míg választmányi tagokul professor Nocera Vilmost, prof. Leo Magniot, Molino Giuseppét és Giovanni Terzanovat választották meg.

Disztagok Milleker Rezső egyetemi tanár, Csobán Endre városi főlevéltáros, a Monti kör elnöke, Ember Ernő tanár lettek.

A társaság működése a Debreceni Újság—Hajdúföldben való nyilvánossághozatallal lép életbe.

A szövetségnek sok magyar és olasz tagja van s évente több találkozót óhajtott rendezni.

A Nyári Egyetem utolsó napjának változatos programja

A 16. debreceni Nyári Egyetem a befejezéshez közeledik. Kedden ugyanis záróünnepélye lesz a tanfolyamnak, addig azonban még élénk és érdekes programok kerülnek lebonyolításra.

Mint lapunk más helyén közöltük, ma délelőtt 11 órakor az Appoló mozgóban a Japán-Mandzsú-Magyar kulturatiné lesz, amelyen a Nyári Egyetem hallgatói valamennyien részt vesznek.

Este a központi egyetem aulájában a Csokonai Kör és az Ady Társaság neves írói rendeznek egy írói estet a Nyári Egyetem hallgatóinak tiszteletére, lapunkban szintén más helyen közölt műsor szerint.

Vasárnap délelőtt szabad program van, ellenben délután a Nyári Egyetem hallgatói kirándulnak Pallagra a Gazdasági Akadémia megtekintésére. Az indulás délután egyvegyed négy órakor lesz

a nagyerdei villamosmegállótól.

Hétfőn délelőtt hangzanak el az utolsó előadások. Ez a nap méltán lesz fénypontja az egész tanfolyamnak, mert mint már említettük, dr. Antal István nemzetvédelmi propaganda miniszter hétfőn délelőtt tartja meg: „A propaganda multjáról és jövőjéről” nagy érdeklődéssel várt előadását. Ezt megelőzően reggel 8-tól 9-ig vitéz dr. Nagy Iván miniszteri tanácsos tart előadást „Mit köszönhet a nagyvilág a magyarságnak” címmel, melyben mintegy összefoglalja a magyarságtudományi előadássorozat keretében elhangzott beszédek végső következtetéseit.

9-től 10-ig pedig dr. Hankiss János egyetemi tanár, a Nyári Egyetem ezidei igazgatója „A magyar fa sorsa európai talajban — mult, jelen, jövő” címen tart befejező előadást.

Két ünnepnap eseményeit

a háborús híreket Debrecenben és a Tiszántúli legelőszőr olvashatja a

Tiszántúli Déli Hírlap

-ban

Érdekes, friss, gazdag sportrovat

Megjelenik hétfőn délután fél 2 órakor

Kapható az utcai árusoknál és minden trafikban

Délben az olasz és német vendégek a Nyári Egyetem igazgatóságát, titkárságát, valamint mindazokat a közéleti előkelőségeket, akik akár önként, akár hivatali tisztükénél fogva a Nyári Egyetem ideai tanfolyamának létrehozásában lelkes segítőkészséget nyilváníttak, az Arany Bika különtermében megvendégelik.

HÉTFŐN LESZ A BUCSUEST

Debrecen nyári társadalmi életének mindig kedves és emlékezetes összefüggése szokott lenni a Nyári Egyetemnek záróestje, vagy az úgynevezett Nemzetek Estje. Az idén ezt Debrecen város polgármestere rendezi a Nyári Egyetem egybesereglett hallgatóinak tiszteletére, amikor is mindazokat, akik a tanfolyam előadói voltak és a Nyári Egyetem összes külföldi és magyar vendégeit magyaros vendégiszterettel gyűjti egybe az Arany Bika disztermében.

Erre a záró búcsúestre a város vezetősege hívja meg a vendégeket s az erre szóló meghívókat már szét is bocsájtották.

Kedden délelőtt zajlik le a záróakkord, amikor is délelőtt 10 órakor vitéz dr. Nagy Iván miniszteri tanácsos záróbeszédével véget ér a 16. debreceni Nyári Egyetem rendkívül értékes és tanulságokban föltöltött gazdag előadássorozata.

Felhívás a borbélymesterekhez a hajgyűjtéssel kapcsolatban

Az iparügyi miniszter 32.006 (XVIII.) 1942. szám alatt kiadott s 1942. július hó 13-án kelt rendeletével elrendeli az emberi haj gyűjtését az ipari nyersanyagokban mutatkozó hiányok pótlására.

A fentiek alapján felkérjük a helybeli és környékbeli borbélymestereket, hogy az összegyűjtött és a szeméttől megtisztított emberi hajhulladékaikat kizárólag öt és tíz kilogramos csomagokban szolgáltatassák be a Levente Gazdasági Szövetkezés Szent Anna-utca 32. szám alatti hivatalos helyiségébe, ahol azokat elismervény ellenében átveszik.

A csomagolásnak vasuti szállítást bírónak, a tiszta súlynak kizárólag 5 vagy 10 kg-nak kell lennie, tehát le kell számítani csomagoló papír súlyát. A pénzbeli elszámolás a beadást követő egy-két héten belül postán történik.

Levente Gazdasági Szövetkezés.

— *Honvédeink mindennap szembenéznek a halállal, amely fegyverekből és az orosz síkság fagyos árnyékaiból lesekedik rájuk. Védjük meg a szeretet meleg ruhájával őket!*

Dr. Bánáss Lászlót hétfőn iktatják be kanonoki stallumába Nagyváradon

A prépost-plébánosok belkutatást szeptember 20-án eszközöltek Debrecenben dr. Scheffler János szatmári püspök

A napokban megemlékeztünk arról, hogy a Szentszék kanonoki méltósággal ruházta fel dr. Bánáss László pápai kamarást s a debreceni plébánia élére való kinevezése alkalmasból pedig a prépostú címet adományozta számára. Most közölhetjük, hogy a kanonoki stallumba való beiktatás a hétfői napon történt Nagyváradon. A beiktatást dr. Scheffler Béla vikárius végzi. A prépost-plébánosok méltóságba való beiktatására szeptember 20-án kerül sor. Ezt maga a szatmári püspök,

dr. Scheffler János fogja végezni, aki az ünnepélyes alkalomra Debrecenbe látogat.

Dr. Bánáss László prépost-kanonok egyébként legutóbb látogatást tett a debreceni sajtóélet vezető ténylezőjével. Kifejezésre juttatta, hogy teljes egyetértésben kíván munkálkodni a sajtóval, mert hiszen az egyháznak és a sajtónak célja közös abban a vonatkozásban is, hogy mindkettő jobbá igyekszik tenni az embereket.

Dr. Antal István nemzetvédelmi propaganda miniszter hétfőn előadást tart a Nyári Egyetemen

Az idei Nyári Egyetem gazdag és széles látványú előadássorozatának kétségkívül legnagyobb érdeklődésre számot tartó előadása hétfőn délelőtt hangzik el. Dr. Antal István nemzetvédelmi propagandaminiszter „A nemzet múltja és jelene” címmel tart befejező előadást a tanfolyam végén. Maga az előadás témája már olyan természetű, hogy azt nemcsak a kultúrembernek, hanem általában minden igaz magyar embernek ismernie kell, aki öntudatosan szolgálja nemzetét és faja érdekét. A mai időkben köztudomású, hogy a propagandának minden eddiginél nagyobb jelentősége, súlya és ereje van, mert csak a céltudatos propaganda képes alapjaiban szilárdra és egységessé tenni eszméket és tömegeket. Ennek a rendkívüli erejű propagandának múltját, de különösen jele-

nét fogja felvázolni dr. Antal István nemzetvédelmi propagandaminiszter.

Eresülésünk szerint dr. Antal István nemzetvédelmi propaganda miniszter vasárnap este érkezik meg Debrecenbe előkelő kíséretével együtt. Kíséretében lesznek Ferry Tibor miniszteri tanácsos, Kávássy Béla miniszteri osztálytanácsos, Szvoboda Béla miniszteri titkár, valamint Gurka Márton hírlapíró. Az érkezésnél a vármegye és a város vezetői, valamint a Nyári Egyetem igazgatósága hivatalosan fogadják dr. Antal István minisztert, aki este Szilassy László főispán vendége lesz.

A nagy érdeklődéssel várt előadást délelőtt tíz órakor tartja meg Antal István nemzetvédelmi propaganda miniszter, majd délután megtekint a várost és az esti vonattal visszautazik kíséretével együtt a fővárosba.

Öszinte interjú Beleznai Unger Istvánnal

Szeptember 5-én vagy 8-án lesz a megnyitó előadás — Nagyszzerű tervek és vendégszereplések

A debreceni közönség nagy örömmel konstataulta pénteken, hogy megérkezett Beleznai Unger István népszerű színigazgató. Felesége, a nem különben népszerű U. Kovács Teres már napok óta Debrecenben tartózkodik s egyelőre hivatalosól merőben eltrő ténykedést folytat: lakást keres.

A Debreceni Ujság—Hajdúföld munkatársának a pénteki nap folyamán sikerült rövid, de őszinte beszélgetést folytatni Unger direktorral, aki többek között ezeket mondotta:

— Végre megérkeztem Debrecenbe és kijelenthetem, hogy az új szezonra teljesen befejeztem a szervezkedést. A már eddig között elsőrendű szereplőkön felül a kisebb szereplők leszerződését is fixiroztam. Mint újságot említtem meg, hogy leszerződöttem Hódassy Juditot is, aki ugyan még kezdő színésznő, de én benne látom a jövő nagy primadonnáját. Két évre kötöttem le s ez alatt az idő alatt bizonyosra veszem, hogy az élvonalba fog kerülni.

— Szeptember hatodikára tervezem a nagyterdei Stadionban a János vitéz szabadtéri előadását — folytatta nyilatkozatát Beleznai direktor. — János vitéz szerepét a gyönyörűhangú Hámori Imre fogja alakítani, míg Iluska szerepében Fenyvessi Eva mutatkozik be a debreceni közönségnek. Ami a szezonkezdést illeti, vagy szeptember ötödikén, vagy 8-án fog megkezdődni.

Arva László királyi kerületi parádés szereposztásban. A díszelőadást megelőzően a megnyitó ünnepélyen fellép a Csokonai Színházban Ottórubay Melinda és a Magyar királyi Operaház húsztagú balettkara, Rubányi Vilmos karmester vezényletével. Ottórubay szeptember első felében megy Németországba vendégszereplésre s ezt megelőzően akarom Debre-

cenben felléptetni a balettkarral.

— Az első operett Lehár Ferenc nagyszzerű dalmúve, a teljesen átdolgozott „Pacsirta” lesz. A „Pacsirta”-nak csak a zenéje marad meg, a szövegét azonban átdolgoztam és forgószínpadra alkalmaztam. Utána a „Száz piros róza” c. operettet mutatom be. Az első prózai újdonság a „Bolond Asvayné”, vagy a „Csigaház” lesz. Szeptember végén kerül bemutatásra a „Vén diófa” c. nagyszerű operett.

Ezután további terveiről beszélt Beleznai Unger István.

— A szezonban az első opera vagy az „Aida”, vagy a „Traviata” lesz — mondotta a kitűnő színigazgató. — Összesen hat operát akarok előadni, de nem a megszokott félmegoldásokkal. Az opera előadásokra leszerződöttem az egész fővárosi együhtest, hogy ily módon valóban világvárosi nivójú előadást nyújtsak a debreceni közönségnek. Egy ilyen opera előadása természetesen rendkívüli anyagi áldozatokkal jár, amennyiben közel háromezer pengő körül mozognak a költségei. Ezt a nagy összeget a bevételből nem fedezhetem, ezért várom a Színházbarátok Társaságának megalakulását, amelynek működésétől sok eredményt várok.

— A társulat és a műsor összeállításánál mindent elkövettem, hogy az a legjobb, legnívósabb legyen. Merem állítani, hogy ilyen értékes és nívós társulatul nincs sehol a vidéken. Semmiféle anyagi áldozatoktól nem riadtam vissza, mert azt akartam, hogy a színházultra méltó legyen a Csokonai Színház tradícióihoz. Eppen ezért arra kérem a közönséget, ezer percentig álljon a színház mellé, mert csak így tudom hiánytalanul valóra váltani programomat és teljesíteni ígéreteimet.

Eddig tartott Beleznai Unger István

nyilatkozata. Mi hisszük, hogy a debreceni közönség honorálni fogja Unger direktor áldozatkészségét és hozzáértését. A Csokonai Színház részéről egyébként a társulat két kiváló tagja, Selmeczy Mihály és Hortobágyi Arthur személyesen

váltakák a bérletezést. Nyakukba vették a várost és felkeresik az összes előkelőségeket. Ertesülésünk szerint már eddig is nagyon szép eredménnyel működtek. Fogadják őket mindenki megértő szeretettel és támogassa munkájukat.

Kádár Kálmán neves szolnoki cukrász hirtelen halála Hajdusoboszlón

Kádár Kálmán hetvenhárom éves szolnoki lakos pár nappal ezelőtt hozzátartozóival együtt Szoboszlóra utazott üdülés végett. Az idősebb fűrdővendég egyideig kellemesen töltötte nyaralását, naponként élvezte a fűrdő gyógyító vizének hatását, csütörtökön délután azonban tragikus váratlan esemény lépett közbe. Kádár Kálmán fűrdés és ebéd után lefeküdt a szobájában, hogy a délutáni órákat szokásos pihenésre használja. — Lefekvése után azonban hirtelen rosszul érezte magát, elszédült, majd eszméletét is elvesztette. Hozzáértartozói nyomban orvosi segítségért szaladtak, mire azonban az orvos megérkezett volna, az idősebb fűrdővendég meghalt. Halálát szívizélhűtés okozta. Temetésére a királyi ügyészség megadta az engedélyt.

Kádár Kálmán váratlanul elhunytának híre gyorsan elterjedt Szolnokon, s a legmélyebb részvétet keltette. De nemcsak szűkebb körökben ismerik nevét és egyéniségét, hanem az országos iparos életben is, mert közel-félszázadon át előbb mint Szolnok városának, majd később mint az ország egyik legnevesebb cukrásziparosát ismerték, s ő

volt ebben a szakmában a cukrászok mestere. Egy félszázados munka után fizetést és iparát átengedte a nyomdokaiban járó fiának, s azóta a köztisztviselőben álló országos nevelő Kádár Kálmán eszedes nyugalomban élt feleségével gyermekei körében. Hosszú és munkában teljes életében tevékeny részt vett a városi politikai életben is, előbb mint Szolnok városának képviselőtestületi tagja, majd a vármegyének törvényhatósági bizottsági tagja. A szolnoki ipartestületi életben szintén nagy alkotások és sikerek fűződnek nevéhez.

Halála méltán kértett tehát nagy megdöbbenést szűke körű ismerősei között, s így Debrecenben is, ahol egyik leánya él Bory Ernő felesége, Kádár Erzsébet. Az elhunyt személye iránti nagy megbecsülésnek egyik éles tanujelét adta a Vöröskereszt bajtársi szolgálat is, amely nyomban a haláleset után soronki-vül értesítette az elhunyt két gyermekét, akik jelenleg beosztott tisztiként harcolnak a keleti fronton. A temetés vasárnap délután két órakor lesz Szolnokra történő haza szállítás után.

Moravék Endre miniszteri tanácsos nagyszabású előadása a nemzetiségi kérdés magyarországi kifejlődéséről

A Nyári Egyetem Nemzetiségi Előadássorozata keretében pénteken délelőtt Moravék Endre miniszteri tanácsos, a vallás és közoktatásügyi minisztérium nemzetiségi osztályának vezetője tartott előadást „A magyar társadalom és a nemzetiségek” címen. Előadásában felvázolta a nemzetiségi kérdés magyarországi kifejlődését egészen a mai napig és arra az eredményre jutott, hogy a trianoni rendszer összeomlása igazolja azt a magyar igazságot, hogy a Duna medence népei együttélésének egyedüli természetes formája az ezeréves szentistváni birodalom. Ezen a természeti tényező által egységesnek predestinált földdarabon nem lehet egyedüli államalkotó elvnek nyelvet venni, hanem tekintettel kell lenni mindazokra a más jellegű egységsítő tényezőkre (ezeréves történelmi múlt, egységes keresztény világnézet, tömeges vérkeveredés, gazdasági és kereskedelmi egység) amelyek államalkotó ereje elvitathatatlan és amelyek a nyelvi dishomogenitást ellensúlyozzák.

Előadásának további folyamán tisztázta a nemzetiségi kérdés alapfogalmait: a faj, nép, nemzet és állam összefüggéseit, hangsúlyozva, hogy ezek nem azonos, hanem egymást legfeljebb metsző fogalmak. Míg a faj tisztán biológiai, — a nép lényegi, a nemzet pedig akaratú közösség. A nemzethez fajra és népiségre való tekintet nélkül mindenki odatarozik, aki a nemzet célkitűzéseit szívvel-lellyel magáévá teszi és annak sorsában fenntartás nélkül osztozni kíván. Ebből következik, hogy az állam célja és ideálja nem lehet az egy fajú, vagy egy népiségű, hanem az egy akaratú népiség. El kell tehát venni az erőszakos asszimiláció gondolatát, melyről néhai Telaki Pál azt mondta, hogy elméletileg utópia, gyakorlatilag ostobaság. Ezzel szemben természetesen el kell fogadni a természetes asszimiláció tényét. A termé-

szetes asszimiláció nem külsőleges, nem csupán egy nyelv felvételében áll, hanem hosszadalmas és bonyolult belső folyamat, amelynek eredményeképpen az illető egyén szellemisége gyökeresen megváltozik, amelyben tehát nemcsak a nyelv, hanem az egész szellemi struktúra, az egyén egész népisége átváltozik. Ezt az igazi, nem nyelvi, hanem népiségi asszimiláció, melyet mesterségesen nem lehet kieroszakolni. A magyar társadalomnak ezeket az elvi szempontokat kell szem előtt tartania a nemzetiségi kérdéssel kapcsolatban. Tisztelnie kell a nemzetiségek népiségét, nem szabad útjába állnia nyelvük és kultúrájuk fejlesztésének, sőt azokat megértéssel kell fogadnia. A nemzetiségek részéről viszont e jogokkal szemben elvárjuk a magyarság kárpát-medencei vezető szerepének hátsó gondolatok nélkül elismerését és aktív szerepet várunk tőlük az ország felépítésében. Elvárjuk, hogy a haza öpéséért és javáért minden erejüket ők is sorompóba állítsák; értsék meg és éljék át azt a gondolatot, hogy ez az ország mindnyájunk hazája és annak bukása az ő egyéni romlásukat is maga után vonná.

A gondolat ébresztő előadást élénk eszmecsere követte, amelyben Flachbarth Ernő egyetemi tanárunk kívül a tanfolyam több hallgatója is résztvett.

— Rejtett szívbaj okozta Gedra István ökölvívó halálát. Miskolcra jelentik: Az elmúlt vasárnap, mint ismeretes, az Ózdon rendezett ökölvívómérkőzésen Gedra István kassai ökölvívó mérkőzés közben elájult, majd kórházba szállítás után meghalt. Az orvosi vizsgálat most megállapította, hogy Gedra halálát rejtett szívbaja okozta és nem is lett volna szabad a mérkőzésen résztvennie.

Táblázat az őrlési díj kiszámításához

A Magyar Molnár Lapja legutóbbi számában táblázatot közöl az őrlési díj kiszámításáról. Ez azonban nem csupán a malomtulajdonosokat, hanem az őrlető gazdaközönseget is ugyanúgy érdekli. A vámörlési díjat ugyanis kötelezőleg pénzben kell most már beszélni.

A táblázat első rovata a gabonatisztítás utáni, illetőleg a becsülésnél megállapított tisztítási hulladék levonása után megmaradó súlya, amely egyben a kiszolgáltatás és az őrlési díj alapja.

A második rovatban a 2 százalékos porlás, a 3. rovatban pedig a kiszolgáltatandó őrlemények önsúlya van feltüntetve. A 4. rovat a tisztított súly utáni őrlési díj összege.

A táblázatba — írja a Magyar Molnár Lapja — természetesen pontosan állítottuk be a porlás és a kiszolgáltatandó őrlemények súlyát. Ez azonban nem jelenti azt — mondja megint a Magyar Molnár Lapja —, hogy a malomnak dekázni kell. A méréseket a malom ezután is, mint eddig a súlyok kikerekítése mellett végezheti.

Az őrlési díjat azonban — hangsúlyozza a Magyar Molnár Lapja — nem szabad kikerekíteni, minthogy több őrlési díj felszámítása már árdragításnak minősül. A megengedett kikerekítést itt már elvégeztük, amennyiben fél filléren alóli összeget nem vettünk számításba, míg félfillért és az ennél nagyobb töredékrészt egész fillérré kerekítettünk ki fölére.

A Magyar Molnár Lapja őrlési díj táblázata az:

Tisztított súly	2% porlás	Őrlemény kiszolgáltatás	Őrlési díj
kg	kg	kg	P f
1	0.02	0.98	—0.03
2	0.04	0.04	—0.07
3	0.06	2.94	—1.0
4	0.08	3.92	—1.3
5	0.10	4.90	—1.7
6	0.12	5.88	—2.0
7	0.14	6.86	—2.3
8	0.16	7.84	—2.6
9	0.18	8.82	—3.0
10	0.20	9.80	—3.3
15	0.30	14.70	—5.0
20	0.40	19.60	—6.6
25	0.50	24.50	—8.3
30	0.60	29.40	—9.9
35	0.70	34.30	1.16
40	0.80	39.20	1.32
45	0.90	44.10	1.49
50	1.00	49.00	1.65
55	1.10	53.90	1.82
60	1.20	58.80	1.98
65	1.30	63.70	2.15
70	1.40	68.60	2.31
75	1.50	73.50	2.48
80	1.60	78.40	2.64
85	1.70	83.30	2.81
90	1.80	88.20	2.97
95	1.90	93.10	3.14
100	2.00	98.00	3.30
110	2.20	107.80	3.63
120	2.40	117.60	3.96
130	2.60	127.40	4.29
140	2.80	137.20	4.62
150	3.00	147.00	4.95
160	3.20	156.80	5.28
170	3.40	166.60	5.61
180	3.60	176.40	5.94
190	3.80	186.20	6.27
200	4.00	196.00	6.60
210	4.20	205.80	6.93
220	4.40	215.60	7.26
230	4.60	225.40	7.59
240	4.80	235.20	7.92
250	5.00	245.00	8.25
260	5.20	254.80	8.58
270	5.40	264.60	8.91
280	5.60	274.40	9.24
290	5.80	284.20	9.57
300	6.00	294.00	9.90

TÁJÉKOZTATÓ A GYÁRI SZABADIDŐ SZERVEZETEKRŐL

A Magyar Vidéki Sajtótudósító budapesti jelentése szerint a Gyári Szabadidő Szervezetek Központja tájékoztató füzetet adott ki, amely magában foglalja a gyári szabadidő tevékenység előkészítését munkaprogramját, a vállalati szervezetek működési szabályzatát és gyakorlati tanácsokat ad a vállalati vezetőknek a gyári szabadidő tevékenység megszervezéséhez. A tájékoztatót a Gyáriparosok Országos Szövetsége megküldte minden tagjának, hogy ezzel a szabadidőmozgalom megszervezését az egyes vállalatoknál belül megkönnyítse. A GyOSZ az illetékes kormánytényezőkkel történt előzetes megbeszélés alapján és támogatása mellett indította meg ezt az akciót, melynek célja, hogy a gyárak autonóm alapú szervezzék meg a szabadidő tevékenységet. A tájékoztató széleskörű érdeklődést keltett a gyáripar körében.

A Kispipában télisör csapolás

Dr. Kölcsey Sándor polgármester elrendelte a Dobó- és Dembinszky-utcák csatornázási munkáinak végrehajtását

Hétfőn megkezdtek a munkát

A Dobó- és Dembinszky-utcák lakóinak régi óhaja valósul meg. Dr. Kölcsey Sándor polgármester elrendelte a csatornázási munkák sürgős végrehajtását.

A nagyszabású, mintegy 50.000 pengőbe kerülő munka fedezetét már korábban sikerült biztosítani. A háborús viszonyok azonban sok nehézséget gördítettek a kivétel elé. A múlt évben is többször, az idén is megkísérelték, hogy a munkát versenytárgyaláson válalathoz adják. Ez azonban nem sikerült, mert az iparosok nem rendelkeztek anyaggal, így nem pályázhattak.

Dr. Kölcsey Sándor polgármester így sem és semmiképpen sem ejtette el, sőt tovább sem akarta halasztani a munkát. Megindította az akciót a szükséges anyag — mintegy 800 méter betoncső és megfelelő cementmennyiség biztosítására. Kalenda Lóránt, műszaki tanácsnok, a városi műszaki ügyosztály főnöke, személyesen ellátta az Anyahivatalból az

anyagok kiutalása ügyében és mintegy 200 méter betoncső már meg is érkezett, a többi pedig szintén hamarosan itt lesz.

Ilyen körülmények között dr. Kölcsey Sándor polgármester úgy intézkedett, hogy a műszaki ügyosztály házikézelésben hétfőn haladéktalanul indítsa meg a Dobó- és Dembinszky-utcák csatornázási munkáit, amelyeknek befejezése nyolc héten belül várható.

Igy azok a kisháztulajdonosok, akiket eddig még a legkisebb záporosd is elöntött, végre megmenekülnek ezektől a károsodásoktól és veszedelmektől. Ez a csatornázási munka tehát nem csak városrendezési, hanem szociális szempontból is fontos és nagy figyelmet érdemel. Es mindenesetre a legteljesebb elismerés illeti dr. Kölcsey Sándor polgármestert, aki minden akadályt legyűrve, keresztülvitte, hogy ez a csatornázás megvalósulás stádiumába juthasson.

A Debreceni Nemes Kalmár Társaság és a zsidóság

Köztudomású az, hogy az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés — az OMKE — amelyet annak idején kétségtelenül a zsidóság alapított s a liberális korszakban bevehetetlen vára is maradt a zsidóságnak, most egész szervezetében keresztény alapokra helyezkedett. Kimondotta, hogy zsidók csak levelező tagok lehetnek s sem aktív, sem passzív választójoggal nem bírhatnak, így az Egyesülésben semmi befolyásuk nem lehet; jogiszemélyeknél is a legszigorúbb mértéket alkalmazzák a rendes tagok közé való felvételnél, hogy a keresztény érdekek mindenképpen biztosítva legyenek. Végül — ami egészen novum és különösen figyelmet keltett — úgy határoztak, hogy a tisztviselők sorában nem csak zsidó nem foglalhat helyet, hanem még olyan keresztény sem, akinek a házastársa nem keresztény származású. Ez a követelmény tudunkkal még eddig más egyesületeknél ilyen világosan és nyomatékosan nem igen jutott kifejezésre.

Ezzel az OMKE eleget tett a kormányzat intencióinak s lehetővé tette azt is, hogy az érdekképviselet kijelölésénél, amire hír szerint szintén sor fog kerülni, számításba jöhessen. Már itt meg kell azonban jegyeznünk, hogy meggyőződésünk szerint mindemellett is a Baross Szövetség továbbra is megfelelő súllyal fog érvényesülni, mert hiszen a keresztény gazdasági élet megteremtésének épenséggel nem az OMKE, hanem a Baross-Szövetség volt az első vonalbeli, sőt egy ideig egészen egyedüli harcosa és munkása. Mi a két egyesület között bármiféle összeolvadást elképzelni a mai helyzetben sem tudnánk és aligha kerülhet még szóba is. Szerintünk mind a két egyesület csak önállóan és a maga útján haladhat. Hiszen különbség az is közöttük, hogy az OMKE-nek lehetnek zsidó levelezőtagjai, bár érdemleges jogok nélkül, a Baross-Szövetség pedig mindig tiszta keresztény, tehát teljesen zsidómentes volt, az ma is az is marad. Zsidók semmiféle címen és a legszéresebb szerepben sem lehetnek még kültagjai sem.

Az OMKE szükségszerű átalakulása

itt Debrecenben megint felszínre vetette a Debreceni Kereskedő Társulat — a nagy múltú és tekintélyes erkölcsi és anyagi tőkével rendelkező Nemes Kalmár Társaság — összetételének a kérdését. Hónapokkal ezelőtt a Debreceni Ujság—Hajdúföld már igen tapintatos formában tolmácsolta a közvéleménynek azt a kívánságát, hogy a Debreceni Kereskedő Társulat rendezze a zsidósággal a közeli liberális multba gyökerező kapcsolatait, annak idején — és ez kétségtelen — a zsidóság és a Szabadkőművesség igen élénk szerepet játszott a Debreceni Kereskedő Társulat életében. A multhoz képest bizonyos változás már itt is bekövetkezett, azonban korántsem olyan mértékben, mint az a mai időnek megfelelően. Ezt tettené szöve a legjobb akarattal éppen a Debreceni Ujság—Hajdúföld s végtelen szomorú, hogy a Debreceni Kereskedő Társulat engedte, hogy még az OMKE is megelőze a teljes átállítás kérdésében, pedig hát a Debreceni Nemes Kalmár Társaság nemes elődeink keresztény alapítása és nem zsidó szervezkedés hívta életre.

Sajnos, a Debreceni Kereskedő Társulattal kapcsolatosan megint sokat is beszéltek az utóbbi időben. Azt említették, hogy az elnökségben az egyik alelnöki tisztségben, a zsidóság képviselője csak formálisan mondott le s ha csak az adminisztrációban, de azután is továbbmunkált volna, miután az elnökség a lemondást nem fogadta el. Azt is beszélik, hogy a kereskedelmi és iparkamara egyik tisztviselője úrra „érdekképviseleti tanácsadóként” működik a Debreceni Kereskedő Társulatnál. Mi azonban mindezt nem hihetjük, ellenben bizunk abban, hogy a Debreceni Kereskedő Társulat elnökségének keresztény tagjai korántsem akarnak fittyet hányni a mai közszellemnek és a keresztény érdekeknek. Ugyanígy a kereskedelmi és iparkamara sem, amely semmiféle kapcsolattal sem vállalhatja a felelősséget még a leghalványabb látszatát sem egy magán érdekképviselet bármiféle gestiójáért s tisztviselője már csak azért sem dolgozhatik máshol, mert a kamarának a teendői is, mint ezt maga a kamara

FERENCJÓZSEF KESERŰVIZ

miniszteri biztosa is joggal hangoztatja, szinte állandóan halmozódnak. A kamarára tehát éppen elég felelősség és munka nehezedik akkor is, ha nem avatkozik és nem foglalkozik — tisztviselője bekapcsolásával, vagy anélkül — más érdekképviseletek ügyeivel és bajjaival. Egyébként bizonyosak vagyunk afelől, hogy sem a Debreceni Kereskedő Társulat, de a kamara sem akar a legtávolabbról sem bármiféle krakeler-politikát folytatni s nem csak azért, mert a közszellem ezt elengedhetetlenül megköveteli, hanem meggyőződésből is ott áll a keresztény kereskedelem és a keresztény gazdasági érdekek mellett.

De kétségtelennek tartjuk azt is, hogy maga a Debreceni Kereskedő Társulat is végét szakítja a különböző pertraktációknak és egészen tiszta és világos helyzetet fog teremteni a maga belső szervezetében. Ha az OMKE valamiképpen dűlőre jutott a zsidó-tagjaival, úgy a Debreceni Kereskedő Társulat sem késhezt ez-zel már tovább.

Olasz ösztöndíj magyar mérnökök számára

A torinói kir. Műegyetem Galileo Ferraris Országos Elektrotechnikai Intézete egy 10.300 lírás ösztöndíjat létesített oly fiatal magyar mérnök, vagy fizikus részére, aki ott az 1942—43 tanév folyamán elektrotechnikai továbbképző tanulmányokat hajlandó folytatni.

Az ösztöndíjas tíz hónapon át köteles lesz nevezett intézetet látogatni és ott belső növendékként az Intézet Elnöksége által kijelölt vagy jóváhagyott tárgykörben munkálkodni, illetve kísérleti jellegű kutatásokat folytatni. Ezenkívül beiratkozhat az elektrotechnikai továbbképző tanfolyamra.

A megállapított ottartózkodási időszak lejártakor nevezett intézet az ösztöndíjas növendék tevékenységéről bizonyítványt fog kiállítani.

A foglalkozásuk gyakorlásából eredő balesetek ellen az intézet biztosítja a növendékeit.

Az ösztöndíj odaítéléséről az Intézet Elnöksége dönt a budapesti Olasz Kulturintézethez benyújtott megfelelően felerősített kérvények alapján és az eredményt 1942 szeptember 30-ig közölni fogja a budapesti Olasz Kulturintézet igazgatóságával.

Az ösztöndíj időtartama 1943 január 1-től október 31-ig terjed, hogy egybeessen az elektrotechnikai továbbképző tanfolyam előadásával.

A torinói kir. Műegyetem Galileo Ferraris Országos Elektrotechnikai Intézete Elnöksége (Presidenza dell'Istituto Eletrotecnico Nazionale Galileo Ferraris annesso al Politecnico di Torino) intézett és a Magyarországi Olasz Kulturintézet igazgatóságához (Budapest, IV. Eskü-út 5.) 1942 augusztus 20-ig bezárólag benyújtott, lehetőleg olasz nyelven megírott pályázati kérvényekhez csatolandó eredeti okmányok vagy hiteles másolatok:

1. Mérnöki vagy természettani oklevél.
2. Végzett főiskolai tanulmányokról évről évre és az egyes vizsgák eredményéről tantárgyak szerint szóló bizonyítvány.
3. Végzett elektrotechnikai tanulmányok és kutatásokról szóló bizonyítvány.
4. Születési anyakönyvi kivonat.
5. Magyar állampolgársági bizonyítvány.
6. Újabb keletű erkölcsi bizonyítvány.

A Magyarországi Olasz Kulturintézet igazgatósága.

A maradandóság városa üzen vendégeinek

Most amikor az ország nagyjait és a magyar élet kimagasló személyiségeit és számtalan lelkes vendégseregét látunk szívesen Debrecenben, megüzenjük nekik, hogy mit ad és mit kér az ősi magyar város, Debrecen. A Tiszántúl fővárosa. A legnagyobb város. A maradandóság városa. Sajátságos, különös zárkózott és mégis nyílt lelkületű senki nem tudta talán rövidében és kifejezőbben jellemezni, mint a messzi Nyugaton járt keleti magyar; Ady Endre. Debrecen lelkisége, szelleme egyedülálló. Amikor az idegem belép a város falai közé azonnal észreveszi, hogy itt valami különös, valami lenyűgöző van. Elettínt nyugtalanítóan nehezedik rá mint valami megfeszített talány azután megragadja majd betölti a lélek minden rejtett zugát. A magyar sőt színmagyar kultúra legősibb fellegvára az Alföldön. Itt mindennek multja van, mindenhez történelem tapad. Ez a nagy mult teszi olyan megállapodottá, olyan öntudatosá a debreceni polgárt. A városból ennek az évszázados küzdelmes multnak a hallatlan erkölcsi ereje és súlya ma is sugárzik az országba. Az alföldi magyar nem könnyű játékos egyéniség. Mérethetetlen küzdelmek között ragadt ezeréve ehhez a földhöz. Kevés beszédi. Befelé élő keleti ember. A világ hívságai és mulandó eredményei nem ragadják el. Képzetele délibábos, mint a végtelen puszta, de élete reális mint a pásztoré aki ismeri a csalfa délibábot és nem megy utána. Az élet és halál törvényeit ismeri és tiszteli. De számol is velük. Ezért felületes szemlélők ridegnek ismerik. Aki nem érti a város különös lelkét életellenesnek, tunyának mondja. Pedig ez a nyugodt mértékletes tartózkodó életmód az igazi alkotók jellemzője. Ez szórakozóhelyek és hasonló intézmények iránt közönyös fajta a régi Magyarország legtöbb iskoláját alapította és tartotta fenn évszázadok óta. Nyugodt öntudata mindenkinek feltűnik. Ez jellemvonás a magyar alaptermészet mellett a kálvinista protestáns keresztyénségből származik. Történelmében megtanulta, hogy aki az Urban bizik nem csalatkozik. És megtanulta, hogy csak az Uristennek tartozik alázattal és hálával. Csak az Uristen kegyelme képes az embert felemelni. Mindenki csak a Mindenható eszköze, akár hívő, akár hitetlen, akár akarja akár nem. És ez a város ezt élte át, ezt tudja és ezt érzi. Polgárainak szent hivatástudata is abból táplálkozott, hogy ezen a földön is az isteni parancs szerinti lehető legtöbb életében kell dolgunkat elvégezni. Ez a felelősség és hivatás tette szorgalmassá, serényvé és takarékoská ezek által pedig gazdaggá ezt a várost. Ez a város csendes de annál szívósabban parázsló, izzó magyar hazafiság emelte a magyar városok között első helyre. Az Ur megáldja az őt tisztelőket. Megáldotta Debrecen is. Debrecen vezető helye azonban csak addig tartott, ameddig a föle teljesen idegen lelkiség be nem fészkelte magát falai közé. A város feladata, hogy ma is a magyarság sarokbástvája legyen. Ezt csak a régi vallásos magyar keresztyénség útján tudja betölteni. Csak ez a hívő magyar lélek adja azt a megmagyarázhatatlan erkölcsi súlyt a városnak, amit részben még ma is képvisel. És csak ez a lélek képes a fővárostól független új magyar kulturaközponttá tenni. Ez a lélek lehet csak a megújítója a magyarságnak. Nem kívülről készített rendszerek képesek így embert és nemzetet felrázni és felemelni, hanem csak a lélek, amely a Világmindenség része. Annak egy belénk szakadt atomja.

Csak az a megújítás lehet tartós, csak az lehet értékes, az az lehet alkotó, amelyek ennek az adottságnak megfelelően igyekeznek kérdéseit megoldani. A Világmindenség törvénykönyve pedig az Ige, törvénye az Ur és a Jézus Krisztus parancsa. Debrecen ez tartotta meg és ez tette naggyá. Itt az idő, hogy visszatérjen ehhez az ősi, puritán életformához és mint oly sok nehéz időben magához ragadja a vezetést most is.

Ezek teszik oly varázslatosan megkapóvá a város lelkét. Debrecen nem lehet nem szeretni. Debrecen nem lehet elfelejteni. Debrecen nem lehet végleg elhagyni. Aki a városban él, lelki arculatán örökké ott viseli a város nyugodt, az Alföld végtelen síkját tekintő messzenéző magyar hitét.

Ezeket üzenjük vendégeinknek. A sok-sok tudáson és tapasztalaton kívüli vigyék magukkal a város szent magyar hitét, történelmi alkotó géniuszát, a város lelkének, a magyar léleknek és kérdéseinek mély megértését. (Rócz.)

Súlyos fogházbüntetést kapott két gumikerék tolvaj

A debreceni királyi ügyészség egyrendbeli gumikerék lopással vádolta Nagy Béla debreceni géplakossegédet és társait, Nánási Zsigmond gépkocsivezetőt, azért mert a nyomozás adatai szerint az év elején kincstári gumikereket loptak el azzal a céllal, hogy azt eladják és a pénzen megosztózkodnak. Az ügyészség vádjára alapján a múlt nap tárgyalta dr. Sebestyén György tanácselnök, mint büntető egyesbíró a két vádlott lopási bűnűjét. A főtárgyaláson mindkét vádlott beismerte a gumilopást, sőt azt is bevallották, hogy orgazdánál akarták értékesíteni. Így egyezkedésbe kezdtek Illés Tóth István-

nal, akivel azonban nem tudták lebonyolítani az ügyletet, mert a rendőrség közbeavatkozása után megakadályozta őket.

A két vádlott beismerése ellenére az orgazdasággal vádlott Illés Tóth István mindvégig tagadásban volt, azonban súlyos bizonyítékok szölgáltak ellene, így a törvényszék meg is állapította mindhárom vádlott bűnösségét. A lopással vádlott Nagy Bélát ezért három hónapra, Nánási Zsigmondot, aki már többször volt büntetve, most 8 hónapi börtönre, az orgazdasággal vádlott Illés Tóthot pedig 4 hónapi fogházbüntetésre ítélte a törvényszék. Az ítélet nem jogerős.

Riporterek iskolája

A Nyári Egyetem Sajtótanfolyamának hallgatói nyilatkoznak a riportról

Vérbeli újságíró nem mulasztotta el az alkalmat, hogy a debreceni Nyári Egyetem Sajtótanfolyamának újságíróit, akik az ország minden részéről érkeztek Debrecenbe, meg nem szólaltassa. S tekintve, hogy Antal Sándor, a Szamos munkatársa vérbeli újságíró, sietett is a kollégákból a nyilatkozatokat kizsedni.

Miről nyilatkozzon az újságíró az újságíróknak, hogy ez a közönséget is érdekeltje? A kérdés nem is olyan egyszerű, mint először látszik, a második lépés legalább olyan fontos volt, mint maga az ötlet. Mint alább kiderül, természetesen a riportról van szó. Ez az, ami az újságírókat újságíróvá teszi, ez a fura, formátlan és szabálytalan műfaj, amit tizenhét újságíró és vitéz Fejér István, úgy is, mint tiszteletbeli újságíró, az Arany Bika éttermeinek köszönettel álló tulajdonosa fog nevének nevezni.

LECTORI SALUTEM!

A mai irányított sajtóban a riport az a terület, ahol önálló újságíró munkát lehet végezni. A riportra szükség van, mert élénkíti az újságot, de csak úgy ér valamit, ha a sorok között határozott célja van. Borbély László (Kolozsvári „Ellenzék”).

Riport? Színfolt, élénkség, egyéniség. A jó riport mindig valamilyen egyszerű problémát fog meg és úgy állítja be, hogy érdekes legyen. Kell a riport, ez kétségtelen. Ha nincs egy újságíróknak riporttémája, vagy nem talál időszerezést, az nem riport. Mindenről lehet riportot írni, a téma az utcan fesszük és mindent időszerezévé lehet tenni — némi felfüggetléssel. Bíró Zoltán (Miskolci „Magyar Élet”).

A riport ízt és zamatot ad az újságnak, mint az ételnek a fűszer. De vigyázni kell vele, mert a túlfűszerezett étel megüli a gyomrot. Kocz Antal (Szegedi Új Nemzedék).

A riport értékét a pillanatnyi impressziók ötletek fokozzák. Nem riport az, aki a feldolgozandó anyagot saját élményévé nem teszi és nem szövi át az átélés melegségével. Riportra valóban szükség van. Nemesak az újság, hanem az újságíró fokmérője is a jó riport. Tassy István (Kecskeméti Közönség).

Régi meggyőződéseim, hogy a jó újság nem a nagy szenzációk dőlnek el, hanem a jól megírt, érdekes, színes riportok, szölgálnak bár látványos semmisségekről vagy közömbös dolgokról. Csak az egészen kis

dolgoz igazán boldogítók, s egy jól sikerült „színes” titokban az újságíróknak nagy gyönyörűséget okoz, mint a nagy fáradsággal kikubikolt rendőri szenzáció, ami esetleg ismert kaptafára megy. Szász Ferenc (Délmagyarország, Szeged).

A riportot egy kissé a könnyű fajsúlyú regényhez — detektív, vagy cowboyhistoria — lehet hasonlítani. A célja mindkettőnek elsősorban szórakoztatni, könnyű olvasmány nyújtása. Limonádé! — mondják. De milyen jól esik a jéghideg, friss limonádé a forró nyári melegben. Milyen felüdítő szórakoztató olvasmány ebéd után, vagy este az ágyban a riport, amely újszerű érdekes dolgokról szól, messze, világba ragad magával, ki, ki a hétköznapi megszokottságból, napi gondokból. Nagyrévi György (Nemzeti Újság, Budapest).

Véleményem szerint a mai világ rohanó életét élő emberének a politikai beszámoló híreken kívül egyedüli olvasmánya az újságban egy-egy jól megírt, értékes tartalmú riport. Most már lassan a riport kiszorítja az újságban a komolyabb költeményeket, ami esetleg az újság esetleges népszerűsítését idézi elő, de viszont érdekesebbé, újságzerűbbé, színebbé teszi a lapot. Elsnitz Albert (Új Somoogy, Kaposvár).

A legnagyobb szenzációból is lehet rossz riportot írni, viszont a legjelentéktelenebb esemény is lehet jó riport. A szenzáció az újság életté

leme, a jó riport mindig szenzáció. Amit tehát nem ad meg a véletlen, azt pótolhatja a riport. Ebben van a riport igazi jelentősége. Nem mintha a riportnak az esemény nem lenne eleme, de lényege mégis más: a jó riport. Báró dr. Kray István (Új Nemzedék, Budapest.)

A mai viszonyok között a kérdés nem aktuális. Az érdekes riportanyagok nehezen állnak köztünk és ha meg is születik a riport, megüli a cenzura. Timkó Emil (Kassa).

Nem csalás, nem ámitás, nem bosszorkányság. „Színfolt, élénkség” — „íz és zamát” — „szenzáció” — „Immónádé” — semmi más! Ez a riport — mondják az újságírók öntudatos büvészei.

Ne higj nekik, kedves olvasó!

Az igazság egyszerűbb. Te csak nézel, — a riporterek látnak. S ami a legfontosabb — sikerül nekik elhítenni veled, hogy neked vannak römtgen szemeid. Ez a jó riport titka.

Ne haragudj, kedves olvasó! Nemes Pongó István (Magyarország).

Nehéz jó riportot írni, mert észre kell venni, hogy történt valami. Ez azonban még mindig nem az „igazi” riport. A közönséget ugyanis nem az érdekli, ami történt, hanem az, amit az újságíró ír róla. Csak érdekes legyen. Tehát mendacem opportet esse. Sarkadi Imre János (Debreceni Újság Hajdúföld).

A riport az újságban körülbelül azt a szerepet tölti be, amit a circuszban a bohóc. Ha hiányzik, füres a lap és nívótlan az előadás. A riport valóban egy újság feltétlen kelléke, de csak a jó riport. Soha annyi rossz riportot még nem írtak, mint mostanában. Pedig az nagyobb baj, mintha kimaradna az újságból. Szerintem az újságíró nem szenvedne népszerűsége hiányában, ha szívesen szívetelne a riport. A témák úgysem avulnak el, ha ma időszerez, az lesz egy hónap, vagy két év múlva is. Csak a riporter legyen mestere és ne gyilkosa. Dr. Csávás István (Debreceni Újság Hajdúföld).

Kiápadhatatlan témákkal kezdve a változatosság végtelen forrása a riport, hiszen körét egyedül az „érdekes” határozza. Riporterek közt gyakori a vita: ez riport, ez nem riport, de végleges megállapodás mégsem jön létre. Ugyanazt a témát megírhatom úgy, hogy a legnagyobb jóakarattal sem lehet riportnak nevezni, viszont úgy is, hogy egyike lesz a legjobb riportoknak. Újságíróknak tehát elvből a riport mellett kell állást foglalni, mert ez az a terület, ahol mindenki egyenlő fegyverekkel vihatja ki az olvasó rokonszenvét, nincs erején kívül álló köztársaság, előfeltétel. Vaikóczy János (Debreceni Újság—Hajdúföld).

Ime a „vendéglátóiparos véleménye” a riporterről: (felkérték, felelni kell arra, de hogy ez milyen nehéz feladat, ezt tán meg se értik). Feladatam ma, minden erővel biztosítani sok száz ember élelmézését, ehhez előteremteni minden szükséges nyersanyagot, személyzetet és egyéb kelléket. Olyan feladat, amely minden erőt és képességet leköt. Előre becsátom, mindezt, mert a feltett kérdésre azonnal válaszolni kellett. (Mindent hall, mindent lát, úgy, ahogy azt hallani és látni kell és pontosan úgy írja le, ahogy azt hallotta vagy látta, úgy, hogy azt az olvasó élvezze. Vitéz Fejér István th. újságíró (Arany Bika, Debrecen).

Mi a riport? Semmiből valamt. Néhány soros hír színesen, fantáziadúsán, kidolgozva. A legtöbb felelős szerkesztő azonban adatokat, neveteket tartalmazó riportot kíván. Így van ez a mi lapunknál is. Bármilyen irányú lapban a legtöbb értéke a riportnak van. A riportról majdnem ezt mondhatnám: ez az újságírás. Fentős Kálmán (Debreceni Újság—Hajdúföld).

A riport a legáltalánosabb és legszélesebb horizontokat felölelő műfaj. Leghálásabb azért, mert az újságíró

számára a legnagyobb lehetőségekkel kezeskedtet, az író a távra cövekelt határok között föltétlenül használhatja az a hangot azt a stílust, mely egyéniségének legjobban megfelel. A riport épen ezért nem is műfaj, hanem több ennél, többfajta műfaj. Szerintem a riportírás nemcsak publicisztikai munka, hanem legnemesebb újságírói munka is. S végül a jó riportert tanul az élet legnemesebb iskolájában. A riport nem himnusz, komoly, igen komoly, felelősségteljes publicisztikai munka, és szeretetét mindenkinek őszintén ajánlom. *Gergelyffy Sándor (Uj Magyarországnak)*

A riport — mindennap költészete. A riportban különös módon vegyül a mesterség a művészettel. A mesterséghez tartozik a téma felkeresése, meglátása és megfelelő beállítása. Ittenkor az újságíró dolgozik. A közönséget érdeklő, a mindennapi élet apróságait felőlelő anyag fel dolgozása: a művész, az író tevékenysége. A jó riportert ugyanolyan ihletett révtületben dolgozik, mint

az író, vagy költő; dolga azonban annyival nehezebb, hogy az ihlet csodálatos és ritkán adódó, lázas pillanatait, szerkesztője kívánalma szerint, bármikor fel kell idéznie. Mászóval: a Múzsza erőszakos szerelmese. A riport kétszeresen természetellenes: természetellenes, ember feletti maga az ihlet pillanata és neki még ezt a természetellenes helyzetet is mesterségesen úton kell előidéznie. A riportert egyébként nemcsak újságíró, de író is, mert a riport lázas, vajúdo korunk költészetének új, sajátos s ilyenek elismert műfaja. *Dr. Halász Lajos (MTI debreceni munkatársa.)*

A riport az az orchester, amelynek minden hangszerén játszhat az újságíró. Ha kell, líra, vagy dráma, de legyen benne pszichológia is. A riportertnek ismerni kell Shakespeare-t, de Dosztojevskijt is épen úgy, mint Freudot. Biztos kézzel fogja meg az anyagot, mert máskülönben fellázad ellene és kész a: giccs. *Antal Sándor (Szamos, Szatmárnémeti.)*

TÁBORI UJSÁG

A M KIR HONVÉD HADTUDOSÍTÓ SZAZAD KIADÁSA

Aknamezőkön át az égő falu felé...

Nem sok jót árult el a reggel. Szürke komor felhők gyülekeztek az égen és a felkelő nap sugarai beleveszték ebbe a szürkéségbe. Fél öt volt. Lázasan készültünk a következő támadásra. A gyalogság hosszú, tömött sorokban gyülekezett az úton. Napbarnította, szikár harcias magyar honvédek álltak az út porában.

SAKALLAS OROSZ „PÁN” VEZET

Egy fiatal hadnagy századához került, aki sok-sok felkesedéssel, bajtársias megérzéssel vezette „az ő cimboráit”, a honvédeket.

Elöl német aknakutató járőr haladt. Velük ment a szakállas orosz „Pán” is, akit előző este fogtunk, hogy elvezessen az erdőbe, Kokorewka felé.

A hosszú menet hullámzott az úton... A friss reggeli levegő arcul csapdosott bennünket, de szokatlanul csend volt.

Órára néztem és rögtön elhatároztam, hogy szinte percről-perce követni fogom időben is ennek a harcnak minden mozzanatát, amely a beásott orvlövész bandák ellen folyt.

Hat órakor eltűnt szemünk elől az aknakutatók kis csapata. Röviddel utána szörnyű detonáció rázta meg a levegőt. Az első akadályon túl voltunk. A kivárhozt erdő széle kocsink útja mellett nem árult el semmit. Mentünk tovább. Féltőlkor újabb aknamezőre bukkantunk. Csodálatos érzékkel, egy sima fapálcikával tapogatta ki az aknát a járőr egyik tagja. Előkerült a hátizsákból az aknakutató készülék is, egy hosszú botra helyezett elektromos palack, amely fülhallgatóval volt összeköttetésben. Ez a készülék zizegő bűgő hangot adott mikor akna felé közeledett, — ez a hang a közelítés gyorsaságának árnyában nőtt. — Hamarosan ártalmatlanná tettünk hat darab aknát. Egymásután szedték a kutasok ki a gyutacsot és dobálták ki a faládjában levő ekrazit kockákat. — Kupacokba raktuk és egy gyutacs segítségével a megsemmisítést végrehajtottuk.

GYILKOS TŰZ ZUDUL A FELDERÍTŐ JÁRÓRRA

Rövidesen elébünk tűnik az erdő széle. Pár száz méterre felűntek a vasúti sín létezésének körvonalai. A faluban pedig mélyszéles csend volt. — Vihar előtti csend... Az órák hét órát mutatott. Nehéz gyalogsági tűzgépeink fekorakoztak az erdő szegélyére. Hét óra 15 perckor egy járőrünk a balszárnyon megkísérelte az erőszakos felderítést. Mélyen a víz-

mosásban meghúzódva közeledtek az ellenség tervszerűen kiépített fabunkerei felé. — Gyilkos tüzet kaptak. Eredménytelenül kénytelenek voltak visszatérni. — De már tudtuk, hogy az ellenség zöme hol fog vedőállásban lenni.

A tűz megszűnt. Távcsővel figyeltük a messze levő colchosok tetejét, ahol gyanús alakokat pillantottunk meg. Nem volt még éret a helyzet. Nem tartottuk érdemesnek elárulni a rejtékhelyünket, hisz ez a tűzfigyelem kell, hogy érényévé váljék minden magyar honvédeknek.

8 óra 30 perckor a jobbszárnyon volt egy kis tűzharc. Golyószórók, géppuskák, aknavetők és géppisztolyok súvító lövedékeivel zizegett az erdő... 5 percig tartott ez a pokoli színjáték. Azután csend következett. Néha, néha egy-egy puskadördülés jelezte, hogy mindkét fél ébren van.

Még mindig nem „játsszuk ki” fegyvereinket.

8 óra 45 perckor irtózatot tüzet kaptunk. Váratlan volt az egész, de ugyanolyan váratlanul élénk volt a visszacsapás is. 10 perces szünetek következtek be ezután és újra kezdődött a harc... Az ellenséges aknavető és páncéltörő ágyú lövedéke súvítve nyírt le a tölgyek koronáját és körülöthünk csapkodtak. Az egyik a tölem 30 méterre felállított aknavetőket kereste. Több oldalról hallatszott a bábéli zür-zavar. Ugy éreztük, hogy most már nem lesz vége ennek a pokoli nyomásnak. Az ellenséget három oldalról üttük földi várai felé.

HÁROM OLDALRÓL ÜZZÜK AZ ELLENSÉGET KOKOREWKA MÉGIS ELESETT

Egyszer csak autózúgás hallatszott az erdőből... A német vezérkari parancsnak jött meg kíséretével. Fialatos lendülettel szállt le a kocsiról. Vállukra akasztott géppisztolyokkal — úgy vettük észre — egyenesen meg akarják támadni a falut. Figyelmeztettük őket, hogy mi az ellenség minden mozdulatáról tudunk, csak várjuk a rácsapás lehetőségét.

Simi bácsi Sörszanatórium

Veszprémi-u. 2. szám.

Frissen csapolt sörök, kítőfő fajbork, izletes magyar konyha. Kellemes kerthelyiség Szolid polgári árak!

Előzékeny kiszolgálás!

Az ellenség is észrevette a mozgolást és pillanatok alatt felénk irányította páncéltörőágyújának csövét. Szilánkok röpödtek, a hátunk mögött aknák dörrentek kormos, szürke füsttel s a szilánkoktól néhány megsebesült honvédet vittek el a sebesülthívó járórok...

Negyed tíz volt.

A mi tűzcsapásunk sem maradtott el, gépágyúink feimordultak, a házak égni kezdtek, s a magyar honvéd ezer poklon át ment előre. Déliben tűzenkettő órakor felcsengett a jelentő rádió mikrofonjának hangja: Halló... halló... Kokorewka mégis elesett... Eggyel kevesebb menedéke van a gyilkos partizán bandának... BARANY KÁROLY

A vidéki piac hitelellátásában nem okozott zavart az új szelektív hiterendszer

Mint ismeretes, az elmúlt hónapokban a kormányzat a mezőgazdasági és ipari termelés minél bőségebb és lehetőleg olcsó hitelekkel való ellátása érdekében új rendet szabott a hitelgazdálkodás számára. A legfőbb szempont az, hogy a rendelkezésre álló tőkék valóban megfelelő helyekre jussanak és elsősorban a termelő munkát erősítsék. Erre az irányított gazdálkodásra a totális háborúban rendkívül szükség van, helyes tehát, ha a bankok a spekulatív hiteleket kiküszöbölik és ezután csak hasznos beruházásokra, továbbá az ipari és mezőgazdasági termelés céljaira adnak hitelt.

A Magyar Vidéki Sajtótudósító buda-

pesti jelentése szerint a hitelügyek elbírálásának új rendszere a fővárosi pénzügyintézeteknél a gyakorlatban teljesen bevált. Ugy tudjuk, hogy a vidéki pénzügyintézeteknél is hasonló helyzet alakult ki. A TEBE vidéki körzeti vezetői éppen most tartottak tanácskozást a Nemzeti Bank igazgatójának, Serbán Ivánnak elnökelete alatt. A vidéki bankemberek rámutattak arra, hogy a szerzett tapasztalatok a legkielégítőbbek, mert az új ellátási rendszer a vidéki piac hitelellátásában még átmeneti zavart sem okozott, sőt nagyban hozzájárult a vidéki hitelpiac normalizálásához, hiszen a spekulatív hitelkeresek a vidéken is úgyszólván megszűntek.

Hurokra került

Szabolcs leghirhedtebb falbontó betörője

Egyedül kétmázsás páncélszekrényt lopott el

Páratlanul vakmerő betörő került lakt alá. Szabolcs híradt réme volt hosszú időn keresztül, aki a községben a legvakmerőbb betöréseket követte el.

A híres falbontó betörőt ifj. Boros Károlynak hívják. A bikaerős rabló a szabolcsi községeket járta és ahol mejelent ott másnap felbontott falat és üres kasszával találták valamelyik lakást, üzletet, vagy hivatalt.

1940-ben tűnt fel Nkiregyházán. — Néhány betörés elkövetése után a városból menekülnie kellett, mert a detektívek már nagyon a sarkában voltak. Ifj. Boros Károly a községekbe tette át a székhelyét és Beszterec szabolcsi községben már 1940. évben kibontotta az ottani fűszerkereskedő üzletének a falát és kifosztotta a kereskedő raktárát. Ezután sorozatosan követte el a lopásokat. A betörő egyedül ellopja a község háza kétmázsás súlyú páncélszekrényét.

Ifj. Boros Károly legizgalmasabb betörése 1941 márciusában volt, amikor Kék község elöljáróságának hivatali helyiségébe tört be, az ablakon át és a Wertheim-szekrényt akarta megfúrni. — Erre azonban nem értett, elhatározta, hogy a község közel két mázsás súlyú páncélszekrényét ellopja. A belső irodahelyiségéből egyedül cipelte az ablakhoz a hatalmas páncélszekrényt és azt az ablakon át az udvarra dobta. Mindenképpen meg akarta szerezni a páncélszekrényt tartalmát, mert előző nap a község házában járt élelmiszerjegyekért s akkor véletlenül szemtanúja volt, amikor a főjegyzőnek nagyobb összegű hivatalos pénzt adtak át, amit a Wertheim-szekrényben helyeztek el. Ifj. Boros Károlyt megszáditotta a sok pénz látása s elhatározta, hogy minden áron megszerzi azt magának. Amikor a pénzekre már az udvaron volt, a betörő is utána mászott és kö-

rűlnézet a szomszédok között, hogy hol találna egy targoncát, amelyen a két mázsás Wertheim kasszát elszállíthatná. Nem sokáig kellett keresgélnie, a község háza közvetlen szomszédságában talált az udvaron egy megfelelő kis kézi szekretet és arra feltette a páncélszekrényt.

A hatalmas munka sok időt vett igénybe és amikor már menekülésre került volna a sor, ifj. Boros Károly észrevette hogy kivilágosodott s a falu ébredni kezdett. A kétmázsás terhével szaladni nem tudott, ki volt téve annak, hogy valakivel találkozik, ezért határozta el, hogy a lopott páncélszekrényt elrejtje. Behúzza a targoncát a közeli iskola udvarába és ott a kukorica közé rejtette el a Wertheim kasszát. Arra számított a betörő, hogy estig ott lehet elrejtve, akkor majd érte jön a targoncával, kiviszi a mezőre és ott kibontja a kasszát.

Másnap nagy riadalom volt a községben, a nyomozás széleskörben megindult s a délelőtti órákban az iskolásgyermekek játszás közben megtalálták az ellopott és elrejtett Wertheim-szekrényt a kukorica között. A nyomozás során ekkor még nem sikerült ártalmatlanná tenni a veszedelmes falbontó betörőt, aki még ez év július havában is falbontás útján Beszterec községben behatolt Szegedi Sándor lakásába és onnan elvitt 50 kg. lisztet, 8 kg. szalonnát és két kenyert.

Ifj. Boros Károly talán még sokáig folytathatta volna betöréseit, ha költséges életmódjával fel nem kelti a csendőrök figyelmét. Megfigyelés alatt tartották ifj. Boros Károlyt, mert azt látták, hogy soha nem dolgozik s még jól is él. A megfigyelés eredménye volt, hogy végre „lebukott” a veszedelmes gangster és ifj. Boros Károly a nyiregyházi fogház lakója lett. Ugyében már a közeli napokban főtárgyalást tart a nyiregyházi törvényszék.

Megkezdődtek a Debreceni Közgazdasági Címtár előkészítő munkái

Tartalmazni fogja a zsidótörvény folytán a debreceni bankoknál, gyáraknál, vállalatoknál bekövetkezett változásokat, a kijelölt kereskedőket és az új üzlethehelyiséget eddig el foglalt cégeknek a debreceni közszállítókra pályázó iparosokat, gyárakat stb. Bemutatja, hogyan alakult a rendkívül érdekes

gazdasági őrsváltás a debreceni piacon

Szerkesztő: dr. SZATAI FERENC, a Tiszántúli Ipar és Kereskedelem felelős szerkesztője Debrecen, Maróthy Gy.-u. 21.

HIREK

A Magyar Elet Pártjának hírei

KÖZPONTI PARTIRODA: Arany Bika-szálló félemlét, ahol a párt szociális tanácsadó irodájában feleket fogadnak és kérvényeket átvészesnek minden kedden és csütörtökön délelőtt 10-12 óráig.

SZILASSY LÁSZLÓ főispán pártelnöki minőségében fogad minden hétfőn este 6-8 óra között a Magyar Elet Pártja Arany Bika félemleti helyiségében.

A MAGYAR ELET PARTJÁNAK TARSASKÖRE az Arany Bika-szálló félemleten nyitva minden nap délelőtt 9-1 óráig és délután 3-9 óráig.

FERENCZY TIBOR országgyűlési képviselő augusztus 23-án és szeptember 6-án tartja fogadó óráit délelőtt fél 12-1 óra között a Magyar Elet Párt helyiségében.

PARTNAP minden hétfőn délután 5-8 óráig.

HAJDU VÁRMEGYE MAGYAR ELET PARTI VEZETŐSÉGE minden hétfőn és pénteken a főispáni hivatalban délelőtt 9-12 óráig panasznapot tart, amikor is a kérelmek és panaszok a vármegyei központi MEP áltarnak adhatók át.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata:

„Nap” Tolvay Imre, Piac-utca 50. sz. „Aranygyuszarvú” Grösz Nagy Ferenc, Kossuth-utca 8. — „II. Rákóczi” Arany S. Orákósei, Miklós-utca 55. — „Sztankay” Németh László, Szent Anna-u. 64.

Emlékezzünk

AUGUSZTUS 15.

1917. Ezen a napon Radler Elek volt pozsonyi 13. honvéd gyalogezredbeli tiszt-helyettes a Mt. Rasbaolui magaslat ellen végrehajtott éjjeli támadás alkalmával előnyomulásunkat igen tevékenyen befolyásoló, egy ellenséges géppuskás fészket merész elhatározással szakaszával megromoztató, a kezelőlegénység részét lemészárolta és a géppuskákat zsákmányul ejtette. Ezzel a bátor fellépésével az éjjeli támadás sikerét biztosította, ami kedvező kihatással volt csapataink győzelmére.

Kiváló magatartásáért az arany vitézségi éremmel tüntették ki.

— **Lapunk legközelebbi száma, a közbesső ünnep miatt, kedden reggel a rendes időben jelenik meg.**

— **Házasság.** Dr. Hutiray Józsefné, Dallman Matild leánya, Farkass Mária Kisbacsoni Benedek Dániel tiszaburai főjegyző augusztus 14-én házasságot kötöttek.

— **Felhívás a „Göncezy” tagokhoz!** Az alább felsorolt tagok a könyvtári könyvet hétfőn délután (4-5 óra között) Burgondia-u. 1. sz., III. emelet) feltétlen szolgáltatásuk be: Füredi Szabó Emilia, Sas István, id. Törös Károly, ifj. Törös Károly, Uhrin Károly, Varga Antal, Váry Szalai Lajos, Fekete László, Fekete Sándor, Gergely Ilona, Hadházi Dániel, Hamza József, Jakucs L., vitéz Kádár Sándor, Konrad Irma, Kustós Dénes, Löwy Józsefné, Lókody József, Nagy Lajos, Nagy Kálmán, Nosztrai Erzsébet, Papp Józsefné, Ráthonyi Lajos, Reményi József. A katonai szolgálatot teljesítő tagok helyett szolgálatot teljesítő tagok helyett szolgálatot teljesítő tagok helyett a felszólításnak. Elnökség.

— **Állati szőrök gyűjtése.** A hulladékgyűjtés — mint a Magyar Vidéki Sajtóudósító értesül Budapestről — a közeljövőben újabb ágazattal bővül. Elhatározták valamennyi szücsipari és timáripári hulladék intézményes gyűjtését. Valamennyi szőrme és ügynevezett szőrös bőr betárolt majd ebbe az akcióba, melynek lebonyolítását, tehát a gyűjtését — Textilhulladékbeszerző Rt. végzi majd. — Tudvalevő, hogy ezeket az állati szőröket számos vonatkozásban igen hasznosan lehet feldolgozni, pl. kalaptomp és reugeleg másféle cikk számára. Megjegyzendő az is, hogy csak Magyarországon szikás a disznó pörkölése, vagyis a szőr leégetése, másutt ezt már hasznosítják. Mint értesülünk, az állati szőr gyűjtését ősszel kezdik meg.

A Vöröskereszt bajtársi rádió szolgálata

SZERETETHULLÁMHOSSZ

Augusztus 14., péntek. A Vöröskereszt bajtársi rádió szolgálata útján az elmúlt nap a következő üzenetek érkeztek: **Debrecen:** Párkányi József zászlós névnapja alkalmából jókívánságait küldi Mártonfi Klárának. Isten áldását kérve, sokszor csókolja. **Debrecen:** Bakó Sándor honvéd

szerecsésen megérkezett és kifizia egészségi állapotáról sürgős értesítést vár. Kéri édesanyját, a föld-illetéket rendezze, de a pénzt csak október 1-re fizesse ki.

(Üzeneteink közlését folytatjuk! Adjon Isten szebb jövőt minden magyarnak!)

— **Magyarország legrégibb biztosító intézete,** az 1857-ben alapított Első Magyar Általános Biztosító Társaság helybeli: Ferenc József-út 59. szám alatti főigazgatója a biztosító közönségnek a legnagyobb készséggel áll minden biztosítási ügyben rendelkezésre és bármely biztosítási ügyben felvilágosítással szolgál. Foglalkozik a biztosítás minden ágával a legelőnyösebb díjakkal és a legidősebb feltételek mellett.

— **Valótlán hírek terjesztése miatt eljárás indítottak egy kassai zsidó gyáros ellen.** Az egyik kassai dohánykiszáradóban a vevők a politikáról és a harcéri eseményekről beszéltek, miközben az üzlet tulajdonosa megkérdezte egyik vevőjét, hogy mi újság és hogy állunk a fronton. A megkérdezett vevőnek arra a feleletére, hogy jól állunk, a dohányárudában tartózkodó Kail Mihály zsidó szalaggyáros lekicsinyelő szavakkal szölt. A vártalan és valótlán kijelentéseknek természetesen következményei lettek, mert az üzletben tartózkodó felháborodott vevők egyike feljelentette a szalaggyarost. A megindított rendőri vizsgálat során a szalaggyáros azzal védekezett, hogy másképpen értelmezte szavait. Ezzel szemben a tanuk terhelő vallomást tettek a szalaggyáros ellen. Kail Mihály ellen megindították a büntető eljárást és az iratokat áttették a kir. ügyvédségre. Valószínű, hogy Kail Mihályt egyidejűleg internálási eljárás alá vonja a kassai rendőrség.

— **Új tanfolyam kezdődik augusztus 15-én a Simai gyorsíró-, gépiró- és számítógéskolában,** Piac-utca 73. Előkészítés államvizgára. Vidékieknek vasúti kedvezmény. Telefon: 22-53. Debreceni tanker. kir. főig. eng. szám: 1359 1942-42.

— **Nekiment a leszakadt villanydrótnak.** A múlt nap délután könnyűen végzetessé válható szerencsétlenség történt a szatmári Nagystrandon. A hatalmaserejű szél kioldította az egyik fát, mely magával sodorta a villanyvezetéket. A leszakadt drót mellmagasságban lengett a bokrok között. A vihar elől menekülő Feller Zoltán 19 éves fogtechnikus nem vette észre az alacsonyban lévő áramvezetéket és neki rohant. Az erős áramütés következtében azonnal eszméletét veszítette. Esés közben lezuhant az áramvezetéket is, amely a háta alá került. Szerencsére egyik közelben tartózkodó ismerőse oda rohant és lezuhatta a drótot. A kihívott mentők injekciót adta be neki. Később magához tért s állapta rohamosan javul.

— **AZ ŐLŐ ELETMOD KÖVETKEZTEBEN JELENTKEZŐ BAJOKNAL** különösen renyhe bélműködésnél, alhasi vérpangásnál és aranyeres bántalmaknál a természetes „FERENC JOZSEF” keserűvíz rendszeres használata által igen jó eredményeket lehet elérni. Kérdezze meg orvosát!

— **Nem azonos!** Pénteki számunkban közöltük, hogy a rendőrség elfogott két rovtótmúltú csavargóleányt, akik B. Szabó Mihály debreceni lakosnak napozás közben ellopták a ruháját. Pótlólag közöljük, hogy a cikkben szereplő B. Szabó Mihály nem azonos B. Szabó Mihály Monostorpályi-u. 24. sz. a. lakó levélhordóval, akinek ehhez az ügyhöz semmi köze sincs.

— **Az összes fényképezék műtermiket vasárnaponként zárva tartják.**

— **Füsttelen napok a biztosító intézeteknél.** A Biztosító Intézetek Országos Szövetsége keretében tartozó biztosító magánvállalatok elhatározták, hogy a harcteren küzdő honvédek dohány szükségletéhez való hozzájárulás céljából „füsttelen napok”-at tartanak s az összegyűjtött dohány mennyiségét a Vöröskereszt útján bocsátják a honvédség rendelkezésére.

— **Rendőrségi hírek.** Biró Lajos budapesti MÁV fűtő vasuti táskájából, amíg a debreceni állomáson a vonatra várakozott, ismeretlen tettes ellopta bórerszenyét, melyben vasuti igazolványa, feleségének arc képei és húsz pengő bankjegy volt, valamint élelmiszert és iratokat. — Giovanni Fattirolli olasz egyetemi hallgató barna színű acél óráját a nagyerdői strandon ismeretlen tettes ellopta, bezárt kabinjából. A kár 120 pengő. Mindkét lopás ügyében bevezette a nyomozást a rendőrség. — Tóth József MÁV lakatos, József kir. herceg-utca 35. sz. alatti lakos Balatonkenesén egy antik arany mellűt vesztett el. Az ismeretlen megtaláló ellen, aki mindeztideig nem szolgáltatotta be, jogtalan elsajátítás címén feljelentést tett a rendőrségen. — Gőz Lajos 12 éves hajdúsámsóni gyermeket édesapja szekéren a debreceni klinikára akarta beszállítani. Utközben a gyermek a hőforrás közelében meghalt. Az esetről a csendőrség jegyzőkönyvet vett fel. Ártésítése nyomán rendőrorvos szállt ki a helyszínre a holttest megvizsgálása céljából.

Egyintomban

Vasárnapi istentiszteletek

A református templomokban:

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor prédikál D. dr. Révész Imre, délután 6 órakor Gönczy Sándor. Kistemplomban délelőtt 9 órakor Kecskés József, 11 órakor Kulcsár Dezső, délután 6 órakor Kecskés József, Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor Peleskey Károly, délután 6 órakor Baja Mihály. Károli Gáspár-terti templomban délelőtt 9 órakor Baja Mihály, délután 4 órakor Peleskey Károly. Ispótytemplomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 6 órakor Birinyi János. Arpádtéri templomban délelőtt 10 órakor dr. Hegyaljai Kiss Géza, délután 3 órakor dr. Erdői Mihály. Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 6 órakor Pál Antal. Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor dr. Juhász László, délután fél 7 órakor dr. Juhász László. Csapókerti templomban délelőtt 10 órakor dr. Dancsházy Sándor, délután 6 órakor Gáll Mihály. Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Szilágyi László, délután 3 órakor Szilágyi László. Egyetemi templomban délelőtt 11 órakor Konecz Zoltán. Augusztia szanatóriumban délelőtt negyed 10 órakor Konecz Zoltán. Egyetemi klinikákon délelőtt Konecz Zoltán. Téglyaskerti Állami iskolában délelőtt 10 órakor Birinyi János. Téglyavetői gyülekezeti házban délután 4 órakor Kovács Árpád. Wolaffkalelepi olvasóköriben délután 4 órakor Pál Antal.

Tanyai istentiszteletek: Ehes délelőtt 10 órakor Molnár Gyula. Hortobágy délelőtt 10 órakor és Egyek délután 3 órakor vitéz Szabó Endre, Pallag délelőtt 9 órakor Nagy Károly.

Augusztus 20-án, István király napján délelőtt 10 órakor a Nagytemplomban prédikál dr. Soós Béla.

A római katolikus templomokban

augusztus 15-én, szombaton:

A Szent Anna-utcai plébániatemplomban a szokásos vasárnapi miserend. — Csendes szentmisék: 6, 7, 8, 20, 9 órakor. Féltilkor nagymiséát végez dr. Bánáss László pr. plébános. További csendes szentmisék 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. A külsőségeken a következő beosztás: Csapókertben Kummergruber Emil, Nyilastelepen Pálmay József, Augusztia szanatóriumban Murányi Ferenc, Klinikai kápolnában Béres Endre, Hajdúsámsónban Novák Gyula, Jászán dr. Szabó János.

Augusztus 16-án, vasárnap:

A Szent Anna-utcai plébániatemplomban a szokásos vasárnapi miserend. — Csendes szentmisék: 6, 7, 8, 20, 9 órakor. Féltilkor nagymiséát végez Lengyel László és utána szentbeszédet mond: Velebi Valtér. — Ezután még további csendes szentmisék 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. A külsőségeken a következő beosztás: Csapókertben dr. Bánáss László, Nyilastelepen Pálmay József, Augusztia szanatóriumban Murányi Ferenc, Klinikai kápolnában Béres Endre, Hajdúsámsónban Novák Gyula, Jászán dr. Szabó János.

A görögkatolikus templomban:

aug. 15-én, Nagyboldogasszony napján: Reggel negyed 8 órakor utrenevő, 8 órakor kismise, 9 órakor katonamise, 10 órakor nagymise; szentbeszédet mond dr. Nyika Béla hitnár, háromnegyed 12 órakor kismise. Délután 4 órakor vécsernye.

Augusztus 16-án, vasárnap és 20-án, Szent István király ünnepén: rendes vasárnapi miserend.

Az evangélikus templomban:

(Miklós-utca 3. sz.) délelőtt 10 órakor van istentisztelet. Igét hirdet Dönsz Tivadár vallásantató lelkész.

Hajdúszoboszlón pénteken este 7 órai kezdettel bibliórát, vasárnap este 7 órai kezdettel pedig istentiszteletet tart a Major-utca 63. szám alatti diakonisszaházban Sexty Zoltán lelkész.

Miserend a csapókerti róm. kat. templomban. Aug. 15-én, Nagyboldogasszony ünnepén délelőtt 9 órakor nagymise szentbeszéddel, délután 5 órakor litánia. Aug. 16-án, vasárnap délelőtt 9 órakor a nagymiséát és szentbeszédet tart dr. Bánáss László prebostplébános, délután 5 órakor litánia. Aug. 20-án, Szent István ünnepén délelőtt 9 órakor nagymise szentbeszéddel, délután 5 órakor litánia.

— **Gyermeknyaralattási záróünnepély a Nagyerdőn.** A debreceni MANSz ma délelőtt tartja gyermeknyaralattási záróünnepélyét a nagyerdői klinika-telep melletti erdő részben. Az ünnepély 11 órakor kezdődik.

Gyászrovat

Idős Kádár Kálmán

cukrásmester 78 éves korában, 47 évi boldog házassága után Hajdúszoboszlón, váratlanul elhunyt. Temetése Szolnokra történő hazaszállítás után szeptember 16-án lesz a Szapári utcai családi sírboltban történő beszentelés után a családi sírboltban. Özvegyén kívül gyermekei, köztük Bory Ernőné, sz. Kádár Erzsébet, vejei, unokái, kiterjedt rokonság, tisztelői és barátai gyászolják elhunytát.

NAGY RÉSZVÉTEL MELLETT
TEMETTEK EL
GÁSPÁR SÁNDORT

Pénteken délután a Köztemető díszravatalozó terméből kísérték utolsó útjára Debrecen legöregebb emberét, a századik esztendőjében elhunyt Gáspár Sándor ny. elemi iskolai igazgató-tanítót. Nagyszámú és főleg idősebb egyénéklől álló gyászoló közönség vette körül utolsó búcsúként a ravatalt s Molnár Ferenc református lelképásztor közel egy óra megható, magas szobos beszédben méltatta a kivételes emberi kor ért halott eredményekben gazdag munkásságát. A sírnál tartott újabb gyászbeszéd után, a Petőfi Dalkör gyászenekel mellett helyezték örök nyugalomra Gáspár Sándort.

Dr. Yulow Viktor ny. mezőgazdasági kamarai h. igazgató, életének 57-ik évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 5 órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából, ég. evangélikus gyászszertartással. Fehértől és Takács vállalata végzi.

Özv. Szilágyi Józsefné, Dobszai Juliánna 73 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 5 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből, a ref. egyház szertartása szerint. Lakás Monti ezredes-u. 16. Dankó temetkezés.

Szathmári Lajos 27 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz a Köztemető IV. ravatalozó terméből. Dankó temetkezés.

Balogh Dávid kovácssegéd, 65 éves korában meghalt. Temetése szombaton délután háromkor lesz a köztemetői 3-as ravatalozóból református szertartással. Lakása: Szappanos-u. 15. Pusztai temetkezési intézet.

Özv. Rimler Szilárdné, Kaszli Margit 64 éves korában meghalt. Temetése szombaton délután fél-negykor lesz a köztemetői IV-es terméből. Lakása: Hajdúnánás. Pusztai temetkezési intézet.

Székelyhídi Miska 11 hónapos korában meghalt. Temetése szombaton délután négykor lesz a köztemetői 3-as terméből, református szertartással. Lakása: Virág-u. 15. Pusztai temetkezési intézet.

Kegyés Andrásné, Szegedi Mária 74 éves korában meghalt. Temetése szombaton délután ötökör lesz a köztemetői 3-as terméből. Lakása: Apponyi-u. 46. Pusztai temetkezési intézet.

Román András 27 éves korában meghalt. Temetése vasárnap délután fél-negykor lesz a köztemetői IV-es terméből, gör. kat. szertartással. Pusztai temetkezési intézet.

Köszönetnyilvánítás. Felejthetetlen órára jó férjem, szeretett édesapám temetésén megjelent közlivalok, testületek, körök, a MANSZ az egyletek és más intézmények képviselőinek és küldötteinek, valamint rokonok, jóbarátok és ismerősöknek megjelenésükért és a ravatalra küldött koszorúkért és virágcsokrokért, valamint a Dankó temetkezési vállalatnak figyelmes rendezéséért ezúton mondunk fájó szívvel és soha el nem múló szeretettel hálás köszönetet. Özv. Németh Lajosné és gyermekei.

Dr. Yulow Viktor ny. mezőgazdasági kamarai h. igazgató meghalt

Nagy részvételt vettük pénteken a hírt, hogy Debrecen gazdasági életének egyik legfáradhatatlanabb, nemrég nyugalmába vonult munkársa, dr. Yulow Viktor ny. mezőgazdasági kamarai h. igazgató életének 57-ik évében elhunyt.

Dr. Yulow Viktor 1923-ban lépett a kamarai szolgálatába s ez év január 1-ével vonult nyugalmába. Fáradhatatlan munkabírása, valamint széleskörű szakismerete révén szinte pótolhatatlan szerepet töltött be a kamara életében. Különösen a kiállítások alkalmával bizonyította be számtalanszor nagy rátermettségét.

Póka Juliánna 22 éves korában meghalt. Temetése vasárnap délután háromkor lesz a köztemetői 3-as terméből, gör. kat. szertartással. Lakása: Macs 71. Pusztai temetkezési intézet.

TEMETKEZÉSI KÖLTSEGEI-
NEK MEGTÉRÍTÉSÉRŐL BIZ-
TOSÍTÁS UTJÁN GONDOS-
KODHAT!

— Uray Sándor vasárnapi predikációját a rádió közvetíti. Vasárnap délelőtt a budapesti Kálvintéri templomban Uray Sándor a tiszántúli egyházkerület főjegyzője predikál. Beszédét a magyar rádió is fogja közvetíteni, délelőtt 10 órakor. Az országos híri lelképásztorok már nem ez az első rádió által közvetített beszéde, utoljára 1938-ban volt közvetítés. Uray Sándor predikációját az istentisztelet befejezése után már nyomtatásban kaphatják azok, akik előszóval nem hallgathatták végig.

— Idegenforgalom. Júliusban 7 külföldi, 3240 belföldi vendég érkezett.

— Munkaközvetítő ügyek. A debreceni hatósági munkaközvetítő hivatal júliusban 901 munkahelyet, 795 munkareszt tartott nyilván. Közvetített 658 esetben, 100 munkahelyre 88 munkareszt jutott. A munkahelyek közül 507-et férfiak, 392-t a nőt és 2-t tanulók részére jelentettek be. Szakmunkások részére 381 férfi munkahelyet ajánlottak fel. A munkakeresők között 299 szakmunkás férfi és 1 nő, a segédmunkások között 90 férfi és 406 nő volt. A munkapiac helyzete kedvező a vas, fém és ruházati iparban és a segédmunkások számára. Elhelyeztek 266 férfit és 389 nőt, 631-et helyben, 24-et a kerületben. A háztartási alkalmazottak iránt élénk volt a kereslet, elhelyeztek 376-ot.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara elnöksége és tisztviselői kara mély megilletődéssel jelenti, hogy

Dr. YULOW VIKTOR

a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara ny. h. igazgatója,
a „Tiszántúli Gazdák” felelős szerkesztője

folyó hó 14-én, rövid szenvedés után, 56 éves korában váratlanul elhunyt.

A kamara egyik legrégebb és leghűségesebb munkatársát és kiváló szakképzett és szorgalmas tisztviselőjét gyászolja az elhunytban, aki munkás életének utolsó két évtizedét a magyar mezőgazdaság és a mezőgazdasági kamarai intézmény felvirágoztatásának szentelte.

Szeretett halottunk temetése folyó évi augusztus hó 16-án, vasárnap d. u. 5 órakor lesz a debreceni Köztemető halottasházának díszravatalozójából.

Debrecen, 1942. augusztus 14.

EMLÉKÉT SZERETETTEL GONDOZUK!

mintaszertűen bonyolította le azok megrendezését.

Említett munkásságán kívül a sajtó útján is szolgált dr. Yulow Viktor Debrecen és a Tiszántúli gazdasági érdekeit. Hat éven át volt felelős szerkesztője a „Tiszántúli Gazdák” című, kéthetenként megjelenő gazdasági szaklapnak, mely az alatt az idő alatt határozott fejlődésnek indult.

Az elhunyt földi maradványait a Köztemető díszravatalozójából helyezik örök nyugalomra vasárnap délután 5 órakor az evangélikus egyház szertartása szerint.

— Theológiai doktori szigorlat. Mózes András, kolozsvári református hitoktató lelkész június hó folyamán Debrecenben „Az erdélyi román reformáció kateirodalma” c. dolgozata alapján a gyakorlati teológia szakosztályból doktori szigorlatot tett. Mózes András előbb a várkudui gyülekezet talpraállításán munkálkodott, majd a román uralom alatt a szörnyű nehézségek között folyó kolozsvári állami középiskolai hitoktatást terelte biztos mederbe. Cikkkel, tanulmányai gyakran jelentek meg egyházi lapokban.

— Üresedésben levő üzlethelyiség megjelölése. Az elsőfokú iparhatóság értesíti a keresztyén kereskedőket és iparosokat, hogy a Hatvan-utca 16. szám alatt egy üzlethelyiség üresedésben van. Az üresedésben levő üzlethelyiséget bérbevenni szándékozó keresztyén kereskedő vagy iparos ezirányú bejelentését az elsőfokú iparhatósághoz (Kossuth-utca 20. sz. sz. 37. sz. hivatalos helyiségben) a jelen hirdetés közzétételétől számított, 15 napon belül saját érdekében felleltetni tege meg. Elsőfokú iparhatóság

— A Köztemető júliusi fogalma. Július hónapban a Köztemetőben 199 temetés volt, ebből 57 ingyenes. A felekezeti temetőkből 26 esetben szállítottak át és temettek el a Köztemetőben hamvakat. A Köztemető bevétele 15.173 pengő volt.

— A mentők munkája a múlt hónapban. Júliusban a mentők összesen 613 esetben vonultak ki, 186 egyénnek nyújtottak első segélyt. Az esetek és szállítások közül 444 nappali, 123 éjszakai, 114 belterületi és 453 külsőségi volt. A mentőkocsik 1102 és a mentőautó 2918 km. utat futott be.

— Felkérem, hogy érettségivel rendelkező férfiak, vagy nők légóltalmi oktatóképző tanfolyam elvégzésére jelentkezzenek a Légóltalmi Liga Elnökségénél (Bethlen-u. 10.) Nagy József ny. m. kir. r. főtanácsos, a LL. debreceni csop. üv. al-elnöke.

— A szociális ügyosztály tevékenysége. A múlt hónapban a Szotyori-utca víztelenítése és a szociális-telep kertészeti munkálatainál 22 ember 348 munkanapon dolgozott és ezért 4278 pengő bért kapott. A napszámber 3.50—6.60 P, akkord munkánál 13.50—14.50 P volt.

— A Déri Múzeum és fiókintézményei: a Déri György ezredes néprajzi múzeum és a Thaly-szoba ma, vasárnap délelőtt 9—1 óráig nyitva. Belépti díj fél 11 óráig nincs, fél 11 óra után kombinált jegy ára mind a három múzeum megtekintésére 70 fillér, tanulóknak, katonáknak, katonáknak 26 fillér. Polgári jegy csak a Déri György-múzeumba és Thaly-szobába 30 fillér. Tanuló, illetve katonajegy csak a Déri Múzeumba 20 fillér, csak a Déri György-múzeumba és Thaly-szobába 10 fillér. A Déri Múzeum képes Vezetőjének ára 3 pengő, a Déri György-múzeum képes Vezetőjének ára 1 pengő. A Múzeumbarátok Köre tagjai tagsági jegyük felmutatása mellett ingyen látogathatnak. A Közművelődési Könyvtár vasárnap zárva van.

— Az egeresi református egyház ügye. A hónap elején hírt adtunk arról, hogy az egeresi református egyház igen nehéz körülmények között él. Ezzel kapcsolatban pótlólag még közöljük, hogy a kis lélekszámú, de annál intenzívebb lelki életet élő egeresi egyház valóban megérdemel minden támogatást. A neki szánt adományokat az alábbi címre kérjük küldeni: Egeresi ref. egyház (Kolozsmegye). Felhívjuk továbbá a figyelmét, hogy az egeresi kistérségi református egyház szerezne, ha valamelyik nagyobb és erősebb gyülekezet testvéregyházává fogadná. Azt hisszük, hogy ennek semmi akadályja nem volna, viszont az erősebb és tehetősebb testvér nagy szolgálattal tenne a buzgó és erős magyar érzésű egeresi református híveknek. Amennyiben az egeresiek kérelme valamelyik egyház részéről meghallgatásra találna, kérjük az illető egyházat, hogy lapunkat is értesítse nemcs elhatározásáról.

— A városi szegénysegélyezésre júliusban 12 egyén tett havi új felajánlást, viszont lemondott 12, elköltözött 4 és meghalt 1, így a szegénysegélyezés összeg végeredményben 3.70 pengővel csökkent. Összesen 554 pengőt fizettek le erre a célra. A közsegélyes családok száma 277, akik 114 családtaggal bírnak. A város 3000 pengőt ad. társadalmi gyűjtésből 3346 pengőt fizettek ki, az összes segély tehát 6346 pengő volt. Ezenkívül esetenkénti segélyeket is adtak, úgyhogy végeredményben szegélysegélyezésre Debrecenben 7923 pengőt költöttek. A napközi otthonokban és bölcsődében júliusban 258 gyermeket ápoltak. A szegények közgyógyoszer ellátásában 6084 személy részesült. Szegény családoknál 1007 esetben történt környezet tanulmányozás. 21 vízkárosult család segélyt kapott 8515 pengőt, 6 pár házassági kölcsön címén 4600 pengőt vett fel, 925 család hadisegélyben részesült, 4076 pengőt kaptak.

— Magyarország egyik legjobb és legszebb gyártmányú eszerp-kályhát, vagontételben, rendkívül nagy választékban érkeztek Kirsch Károly kályhászmester eszerp-kályha raktárába, Ispóty-tér 1. sz. (Nagyállomásnál). Telefon 12-18. Átrakást, tisztítást, helyben és vidéken vállal.

— Pályázati hirdetmény szigorú mentőorvosi állásra. Debrecen sz. kir. város törvényhatóságánál a mentőszolgálat keretében egy szigorú mentőorvosi alkalmazás üresedett meg. Erre az alkalmazásra pályázatot hirdetnek. A pályázati kérvények Debrecen sz. kir. város polgármesteréhez címezve közvetlenül a tűzoltóparancsnoksághoz (Csapó-utca 43. szám alatt) adandók be 1942. augusztus hó 17. napjának déli 12 órájáig. A pályázati kérvényekhez csatolandó okmányokra vonatkozóan, valamint egyéb pályázati feltételeit illetően felvilágosítás nyerhető a tűzoltóparancsnokságnál. Elkészve beadott, vagy kélsen fel nem szerelt pályázati kérvények figyelembe nem vehetők. Polgármester.

A DEBRECZENI UJSÁG RÁDIÓMŰSORA

1942. évi augusztus hó 17-től 1942 augusztus hó 23-ig.

Rádió-hírszolgálat.

Magyar nyelvű hírek.

7.15 Dunai német adók. 325.4 m. (Brünn) 49 rövidhullám.
8.00 Olasz rádió 25. 41 rövidhullám.
8.00 Zágrabi rádió 276 középhullám
17.30 Pozsonyi rádió 760 m.
18.30 Olasz rádió 19.25 rövidhullám.
19.15 Dunai német adók 325.4 m. (Brünn)
20.40 Olasz rádió 25.45 rövidh. és II kö-zéph. 221 és 263 m.
21.25 Dunai német adók 253.4 m (Brünn)
0.30 Dunai német adók 325.4 m (Brünn)

Hétfő

Augusztus 17.

BUDAPEST I. MŰSORA

5.00 A szeretet hullámhosszán. Honvéde-ink családtagjai üzennek a Nemzetközi Vásárból. Hangfelvétel.
6.40 Ebresztő. — Torna.
7.00 Hírek. — Reggeli zene.
10.00 Hírek.
10.15 A székesfővárosi Tűzoltózenekar. Vezényel Eöregőgh János.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
11.20 Dalok és hangszerszólók.
11.40 Nagy őseink nyomában Radomszky Mihály dr. előadása.
12.00 Harangszó. — Fohász. — Himnusz.
12.10 Hinczy László szalonzenekara.
12.40 Hírek.
1.20 Időjelzés, vízállásjelentés.
1.30 Honvédeink üzennek.
2.00 Pertis Jenő cigányzenekara muzsikál a Nemzetközi Vásár stúdiójából.
2.30 Hírek.
2.45 Műsorismertetés.
3.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmi-szerárak.
3.20 Szórakoztató zene.
4.15 Séta a Nemzetközi Vásáron. Beszél Lőrinczy Gyula. Hangfelvétel.
4.45 Időjelzés, hírek.
5.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
5.15 A Közellátásügyi Minisztérium rádióelőadása. A táplálkozás hatása a közegészségre. Hajdú István dr. tisztiorvos előadása.
5.50 A Mária Terézia 1. honvéd gyalog-ezred zenekara játszik. Vezényel Pong-rác Géza.
6.05 Szent István magyarjai. Bartucz La-jos dr. egyetemi tanár előadása.
6.30 Páros csillag az ég alján... Baksa Kató és Dóry József magyar nótákat énekel, kíséri Horváth Elemér cigányzenekara.
7.00 Hírek.
7.20 Négy magyar költő: Ady, Babits, Kosztolányi és Tóth Árpád verseiből előad Tasnády Ilona és Urav Tivadar.
7.50 Stefániai Imre zongorázik.
8.15 Ahol gyermek voltam. A tolnai kék szőlőhegyek alatt. Illyés Gyula elbeszélése.
8.35 Rádiózenekar. Vezényel Bertha Ist-ván. Kzremüködnék a Ságody-fivérek.
9.40 Hírek.
10.10 Üzen az otthon.
11.00 Hírek német, olasz, angol, francia és finn nyelven.
11.25 Táncezene.
12.00 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

7.05 Baksa Kató és Dóry József magyar nótákat énekel, kíséri Horváth Elemér cigányzenekara.
7.30 Őseink haditudománya. Irtá Keöpe Viktor. Felolvasás.
8.00 Hírek.
8.10 Könyvü vegyes.
9.10 Washington lovasságának első ki-közpő mestere magyar volt! Póka Pivny Aladár dr. előadása.
10.10 Szórakoztató zene.

KASSAI MŰSOR

6.40 Azonos Budapest I. műsorával.
10.00 Azonos Budapest I. műsorával.
11.40 Hírek.
12.00 Déli harangszó a kassai Dómból.

12.10 Azonos Budapest I.
5.30 A Hevesy-egytetés láncceneje.
5.55 A falvezetés. Hévey László dr. elő-adása.
6.15 Magyar művészlemez.
7.00 Azonos Budapest I. műsorával

KÜLFÖLD

Esti műsor:

Szófi 20.15 Művészlemez. — Zágráb 20.15 Lemezek.

Kedd

Augusztus 18.

BUDAPEST I. MŰSORA

5.00 A szeretet hullámhosszán. Honvéde-ink családtagjai üzennek a Nemzetközi Vásárból. Hangfelvétel.
6.40 Ebresztő. — Torna.
7.00 Hírek. — Közlemények. — Reggeli zene.
10.00 Hírek.
10.15 Szórakoztató zene.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
11.20 Milankovics Gemma énekel.
11.40 Divattudósítás.
12.00 Harangszó. — Fohász. — Himnusz.
12.10 A Szent István 3. honvéd gyalog-ezred zenekara. Vezényel Helényi Gy.
12.40 Hírek.
1.20 Időjelzés, vízállásjelentés.
1.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
2.00 Buttola Ede lánccenekara játszik a Nemzetközi Vásár stúdiójából.
2.30 Hírek.
2.45 Műsorismertetés.
3.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmi-szerárak.
3.20 Rác Zsiga cigányzenekara muzsikál a Nemzetközi Vásár stúdiójából.
4.15 Gyermekdelután.
4.45 Időjelzés, hírek.
5.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
5.15 Az esernyős ember. Kóty Pál dr. elbeszélése.
6.00 Mit jelent Szent István a mai ma-gyarnak. Váczy Péter dr. egyetemi ta-nár előadása. Felolvasás.
6.20 Szórakoztató zene.
7.00 Hírek.
7.20 Honvédnep a Margitszigeten. a Ma-gyar Rádió közreműködésével. Közveti-tés a margitszigeti Szabadtéri Szinpad-ról. Rendező Bubik Árpád.
9.40 Hírek.
10.10 Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
11.00 Hírek német, olasz, angol, francia és finn nyelven.
11.25 Csorba Dezső cigányzenekara mu-zsikál.
12.00 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

6.00 Ruszin hallgatóinknak. Oszusky Mária és Szocokov András ruszin nép-dalokat énekel.
6.30 A földművelésügyi minisztérium me-zőgazdasági felőrája.
7.00 Várhelyi Antal orgonál a Koronázó Főtemplomból. Magyar orgonaművek.
7.30 Vegyészlet. Ottlik Géza elbeszélése.
8.00 Hírek.
8.10 Legenda a balasi homokon. Méthé Elek dr. előadása.
8.30 Kamarazene.
9.20 Árpád-házi Boldog Margit, a békitő angyal. Csapody Csaba dr. előadása.
10.10 Rádiózenekar.

KASSAI MŰSOR

6.40 Azonos Budapest I. műsorával.
10.00 Azonos Budapest I.
11.40 Hírek magyar, szlovák nyelven, mű-sorismertetés.
12.00 Déli harangszó a kassai Orbáto ronyból, Rákóczi fohásza és himnusz.
12.10 Azonos Budapest I. műsorával.
5.15 Azonos Budapest II. műsorával.
6.00 Azonos Budapest II. műsorával.
7.00 Azonos Budapest I. műsorával.

KÜLFÖLD

Esti műsor:

Olasz műsor 23.00 Strauss Richard ke-ringő. — Német műsor 24.00 Tarka zene.

Szerda

Augusztus 19.

BUDAPEST I. MŰSORA

5.00 A szeretet hullámhosszán. Honvéde-ink üzenk családtagjai üzennek a Nem-zetközi Vásárból. Hangfelvétel.
6.40 Ebresztő. — Torna.
7.00 Hírek. — Közlemények. — Reggeli zene.
10.00 Hírek.
10.15 Weidinger Ede szalonzenekara.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
11.20 Operarészletek.
11.40 Az ördög kemencéje. Somlay Ká-roly elbeszélése. Felolvasás.
12.00 Harangszó. — Fohász. — Himnusz.
12.10 Melle Béla-zenekar. Vezényel Vin-cze Ottó.
12.40 Hírek.
1.20 Időjelzés, vízállásjelentés.
1.30 Honvédeink üzennek.
2.00 Folyamérek zenekara.
2.30 Hírek.
2.45 Műsorismertetés.
3.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmi-szerárak.
3.20 A kassai rádió műsorából
4.15 Ruszin hallgatóinknak. 1. Szent Ist-ván. Marina Gyula dr. miniszteri taná-csos előadása. 2. Hanglemezek.
4.45 Időjelzés, hírek.
5.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
5.15 A Rádiózenekar műsorából.
5.40 Szuez regénye. Szilnyai Jenő elő-adása.
5.55 A mezőkövesdi levante énekkar. V
6.20 Honvédműsor.
7.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
7.20 Vidák Sándor cigányzenekara mu-zsikál.
7.50 Az országépítő. Korrajz tizenegy hangképben. Irtá Kóós Károly. Rende-ző Németh Antal dr.
9.40 Hírek.
10.10 Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
11.00 Hírek.
11.25 Táncezene.
12.00 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

6.30 A kassai rádió műsorából.
7.00 Keresik meg a rákosi Nimfa lakhe-lyét. Bajtzi László dr. történelmi ese-vegése. Felolvasás.
7.30 Ünnepi magyar est.
8.20 Hírek.
10.00 Rendőrzezenekar. Vezényel Szőlősi Ferenc.
10.30 Hangképek a Szent István Kupa döntőmérkőzéséről. A közvetítést a La-torca-utcai Elektromos pályáról vezeti Legényei József dr.

KASSAI MŰSOR

6.40 Azonos Budapest I.
10.00 Azonos Budapest I. műsorával.
11.40 Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
12.00 Déli harangszó a kassai Dómból, Rákóczi fohásza és Himnusz.
12.10 Azonos Budapest I.
3.20 A kassai szalonzenekar műsora.
4.15 Szlovák hallgatóinknak.
4.45 Azonos Budapest I.
7.00 Loász József hegedül.
7.30 Szent István a magyar nemzet tüz-oszlopa. Madarász István kassai me-gyéspüspök előadása.
7.50 Azonos Budapest I. műsorával.

KÜLFÖLD

Esti műsor:

Olasz műsor 23.00 Vegyes ezne. — Német műsor 24.00 Szórakoztató zene.

Csütörtök

Augusztus 20.

BUDAPEST I. MŰSORA

5.00 A szeretet hullámhosszán. Honvéde-ink családtagjai üzennek a Nemzetkö-

zi Vásárból. Hangfelvétel.
8.00 Fohász. — Szózat. — Reggeli zene.
8.30 A Szent István-napi körmenet a Várban. Beszél Jandik József dr. Utána Egyházi ének és szentbeszéd a budavári Koronázó Főtemplomból. A szentbeszédet mise közben Sheffler János dr. szentmári püspök mondja.
12.20 Időjelzés, vízállásjelentés.
12.35 Zenés őrségváltás. A közvetítést a Királyi Várpalota udvarából vezeti Budinszky Sándor.
1.20 Serédi Jusztinián dr. bíboros, herceg primás rádiószózat.
1.35 Szórakoztató zene.
1.45 Hírek.
2.00 Magyar művészlemez.
3.10 Szép Honka. Vörösmarthy Mihály költeményét Losonezy Dénes kísérő-zenéjével elmondja Abonyi Géza.
3.25 A Légierők fúvószenekara.
4.00 Pusztai államalkotók. Sédényi Am-brózy György előadása.
4.25 Szórakoztató zene.
5.00 Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
5.20 Weidinger Ede szalonzenekara ját-szik a Palatinus-szállóból.
5.55 István király legendája. Középkori Szent István-legendák. Felolvasás.
6.10 Magyar nóták. Karácsonyi Margit és Cselényi József énekel, kíséri Oláh Kálmán cigányzenekara.
7.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
7.20 Tíz magyar vers, örök magyar sors.
7.50 Beethoven: István király, nyitány.
8.00 Hangképek a Szent István nap ese-ményeiről. Beszél Puhár István.
8.25 Halló! Itt rádió Budapest! Rádió ábránd. Összeállította Lakál Dénes dr.
9.40 Hírek. sport- és löversenyeredmények
10.15 Vidák József cigányzenekara mu-zsikál.
11.00 Hírek német, olasz, angol, francia és finn nyelven.
11.25 Könyvü zene.
12.00 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

6.00 Magyar nagyzenekari művek.
7.30 Ditrő Csibý József zongorázik.
8.00 Hírek.
8.10 Gyimestől — Kőszeg. Verssel, nép-muzsikával az országúton át. Felolvasás. Közreműködik Somogyi Erzsé és Apát-hy Imre. A zenét a Rádió néprajzi le-mezeléből összeállította Lajtha László. Tolnai Gábor és Bóka László. Hangfv.

KASSAI MŰSOR

Egésznap azonos Budapest I. műsorával.

KÜLFÖLD

Esti műsor:

Olasz I. műsor 23.05 Könyvü zene. — Német műsor 24.00 Szórakoztató zene.

Péntek

Augusztus 21.

BUDAPEST I. MŰSORA

5.00 A szeretet hullámhosszán. Honvéde-ink családtagjai üzennek a Nemzetkö-zí Vásárból. Hangfelvétel.
6.40 Ebresztő. — Torna.
7.00 Hírek — Közlemények.
10.00 Hírek.
10.15 Szórakoztató zene.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
11.20 Bán sándor zongorázik.
11.40 Magas vérnyomás. Torday Árpád dr. egyetemi rendkívüli tanár orvosi előadása. Felolvasás.
12.00 Harangszó. — Fohász. — Himnusz.
12.10 A József nádor 2. honvéd gyalog-ezred zenekara. Vezényel Seregi A.
12.40 Hírek.
1.20 Időjelzés, vízállásjelentés.
1.30 Honvédeink üzennek.
2.00 Sovinszky László szalonzenekaru játszik a Nemzetközi Vásár stúdiójából

- 2.30 Hírek.
2.40 Műsorismertetés.
3.00 Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
3.20 Szórakoztató zene.
4.15 Milyen legyen a jövő asszonya. — Nagy Méda előadása.
4.45 Időjelzés, hírek.
5.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
5.15 Sportközlemények.
5.25 Szórakoztató zene. Hanglemezek.
5.55 Kállay Miklósné, a miniszterelnök hitvese ebbszél a Női Önkéntes Honvédelemről. Utána: Indulók.
6.10 Német hallgatónak.
6.30 Magyar népmuzsika. Molnár Imre dr., a Zeneművészeti Főiskola tanára előadása. Közreműködik Molnár Imre dr. és Vörös Sári, zenekari kísérettel.
7.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
7.20 Pataky Kálmán kamarazene, az Operaház tiszteleti tagja énekel.
7.45 Magyar toll a magyar kardért. A magyar Tanítók Irodalmi körének estje. Közreműködik Hankiss János dr. egyetemi tanár. Könyv László, Nagy Méda, Cziráky Imre, Olhev Irén és Gágyi László.
8.15 Rádiózenekar.
8.45 Külügyi negyedóra.
9.20 Magyar művészet Nagy Lajos korában. Gerevich Tibor egyetemi tanár előadása.
9.40 Hírek.
10.10 Úzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
11.00 Hírek német, olasz, angol, francia nyelven.
11.25 Partis Pál cigányzenekara.
12.00 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

- 7.00 Hevesi Aladár hárfázik.
7.20 Esztétikai előkészületek egy budapesti utazáshoz. Kőszegi László dr. előadása.
7.35 Géczy Barnabás zenekarának műsorából.
8.00 Hírek.
8.10 Donizetti: Lammermor Lucia.
10.10 Muzsikáló Margitsziget.

KASSAI MŰSOR

- 6.40 Azonos Budapest I. műsorával.
9.00 Azonos Budapest I.
11.40 Hírek magyar és szlovák nyelven. Műsorismertetés.
12.00 Déli harangszó a kassai Dómból.
12.10 Azonos Budapest I.
6.00 Baksa Kátó és Bissay Pál magyar nótákat énekel.
7.20 A 21. honv. gyalog ezred zenekara.
8.10 A kisebbségi újságírás hőskora.
8.30 Danyi Ferdinánd gondolkázik.
8.55 Táncezené.
9.40 Azonos Budapest I.

KÜLFÖL

- Olasz műsor 23.00 Vegyes zene. — Német műsor 24.00 Szórakoztató zene.

Szombat

Augusztus 22.

BUDAPEST I. MŰSORA

- 6.00 A szeretet hullámhosszán.
6.40 Ebresztő. Torna.
7.00 Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
10.00 Hírek.
10.15 Országos Postászenekar.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
11.20 Polltrioneri vonósnégyes.
11.40 A Közellátásügyi Minisztérium rádióelőadássorozata.
12.00 Harangszó. — Fohász. — Himnusz
12.10 A Folyamerők szalonzenekara.
12.40 Hírek.
1.20 Időjelzés, vízállásjelentés.
1.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
2.00 Sthymmel Miklós táncczenekara.
2.20 Hírek.
2.45 Műsorismertetés.
3.00 Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
3.20 Toki-Horváth Gyula cigányzenekara.
4.10 Méheli Lajos laboratóriumában.
4.45 Időjelzés, hírek.
5.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
5.15 Holéczy-együttes énekel.
5.40 Texasi rém helyett Sárga rózsá.
6.00 Szórakoztató zene.
6.25 Hangképek innen-onnan.
7.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
7.20 Az ifjúság nemzetvédelmi nevelése.
7.30 Dániel Ernő zongorázik.
7.55 Ahol gyermek voltam.

- 8.15 Könnyű zene könnyű percek.
9.40 Hírek.
10.10 Úzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
11.00 Hírek német, olasz, angol, francia és finn nyelven.
11.25 Rácz Berci cigányzenekara.
12.00 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA:

- 6.35 A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórása.
7.00 Tabányi Mihály jazzegyüttese.
8.00 Hírek.
8.10 Kamarazene.
9.10 I. Egyedül. 2. Háborús nyár.
10.10 Debussy-művek a szerző születésnapján.

KASSAI MŰSOR

- 6.40 Azonos Budapest I. műsorával.
9.00 Szórakoztató zene.
10.00 Azonos Budapest I. műsorával.
11.40 Hírek magyar és szlovák nyelven. Műsorismertetés.
12.00 Déliharangszó a kassai Orbán-tornyból. utáni Rákóczi fohász és himnusz.
12.10 Azonos Budapest I. műsorával.

KÜLFÖLD

Esti műsor:

- Olasz műsor 23.00 Rádiózenekar dalokkal. — Német műsor 23.00 Vidám zene.

Vasárnap

Augusztus 23.

BUDAPEST I. MŰSORA

- 5.00 A szeretet hullámhosszán. Honvédek családtagjai üzennek a Háborús Nemzetközi Vásárról. Hangfelvétel.
8.00 Fohász. — Szózat. Reggeli zene.
8.45 Hírek.
9.00 Egyházi ének és szentbeszéd a Szent beszéd a Szent Flóriánról elnevezett budai görögkatolikus magyar plébánia templomból.
10.00 Egyházi ének és szentbeszéd a belvárosi főplébánia templomból.
11.15 Evangélikus istentisztelet a Deákteri templomból.
12.15 Levente műsor.
12.55 Magyarok a keleti háborúban. Darvas János előadása.
1.10 Szórakoztató zene.
1.45 Hírek.
2.00 Művészlemez.
3.00 a) Ipari növények. — b) Rétek és legelők szerepe a háborús gazdálkodásban.
3.45 A Mária Terézia I. honvéd gyalog ezred zenekara.
4.40 A dohány.
5.00 Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
5.20 Egy régi majális.
6.20 A fénykép. Kádár Erzsébet elbeszélése.
6.40 Gounod: Faust — Balettzene.
7.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
7.20 Kolozsvári ötvösök. Hangjáték egy felvonásban.
7.45 Magyar nóták.
8.00 Hangképek a vasárnap sportjáról.
8.25 Népszínműrészletek.
10.15 Melles Béla-zenekar. Vezényel Vincke Ottó.
11.00 Hírek német, olasz, angol, francia és finn nyelven.
11.25 Táncezené.
12.00 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

- 11.15 Korényi Aladár cigányzenekara muzsikál.
12.15 Szórakoztató zene.
3.00 Táncezené.
7.15 Sovinszky László szalonzenekara.
8.00 Hírek.
8.10 Náray Irén zongorázik.
8.35 Német zenei miniatűrök.
9.00 Művészlemez.

KASSAI MŰSOR

- 8.00 Azonos Budapest I. műsorával.
12.15 Hírek, heti beszámoló.
12.30 Danyi Pál cigányzenekara.
1.10 Azonos Budapest I. műsorával.

Javítsa rádióját szakemberrel
forduljon **FERENCZY** rádiolaboratóriumához, Cegléd-utca 1.
Telefonszám 38-35.

**„Nehéz a téglá, meg a malter
-- de azért szívesen dolgozom!”**

Beszélgés egy diákkal, aki mint napszámos dolgozik

Este hét órakor munkából hazamenő emberekkel találkoztam. Mind szegény napszámos, munkás ember, de feltűnik köztük egy diáksapka is. Zöld kereskedelmista sapka. Tulajdonosa egy fiatal, majdnem gyermekarcú diák. Mészportól maszatos arccal megy a többi között. A közelben levő építkezéstől jönnek.

Nem tudtam megállni, hogy meg ne szólítsam:

— Légy szíves egy pillanatra...

— Tessék... — és máris szolgálatkészen állt meg előttem.

Első kérdésem, amivel barátságosan rátámadtam, az volt:

— Légy szíves elmondani, hogy s mint szántad rá magad erre a munkára?

— Nyáron minden diák dolgozni szokott és én sem akartam elmaradni a többi diák mögött. Nem azért, hogy dicsekedjem vele, hanem, hogy pénzt keressék a beiratkozáshoz.

— Ne haragudj, hogy megszakítalak, egy kérdést szernék!

— Tessék...!

— Hányadik évfolyamba jársz?

— Még csak most iratkoztam be az első évfolyamba... Eddig polgárba jártam. Most már elarulum ennek a derék dolgozó fiúnak a nevét, mivel megérdemli, hogy tudja. Kovács László ez a derék debreceni fiú.

— Es nem vagy fáradt, mikor haza megy a munkából? — kérdeztem tovább.

— Egy kicsit fáradtnak érzem magam. Reggeltől estig cipelem a téglát és hordom a maltert, de azért szívesen teszem. Este, mikor hazamegyek, jól esik egy kis pihenés.

Ma már megszokott látvány, hogy a dolgozó emberek között feltűnik egy-egy diák. Ki napszámos, ki mint iródi alkalmazott, de dolgoznak. A diákok között van olyan is, aki kitanult már valamilyen mesterséget. Ma már ez sem különös és meglepő dolog. Tempora mutantur — mulnak az idők!

Elbúcsúztam ettől a kedves Kovács Lászlótól s búcsúzóul a többi dolgozó diák nevében is megszorítottam a kezét.

— NÁR —

Támadás egy orvlövész falu ellen

Honvéd haditudósító század. (Bárány Károlyt zászlós.)

(Az alábbi tudósításnak különleges időszerepét ad az a körülmény, hogy a cikk írója az itt leírt orvlövészülkötethez hasonló harcban megsebesült: láblövést kapott. Most egyik tábori kórházunk ápolja.)

Reggel hat óra volt. A pára lassan kezdett elszállni a földről és helyenként ködbe burkolta az erdőszegélyt. Vasútbiztosító honvédek állandóan jelentették, hogy a szomszédos községből nagyobb orvlövészcsapatok állandóan fenyegetik állásaikat. Ejjel belopkodnak az erdő leple alatt és közvetlen közelről intézik támadásaikat a biztosító táboriőrök ellen. A községet nem lehetett másképpen megközelíteni, mint nagyobb erővel, mert az orvlövészek a brianszki bekerítő csata alkalmával készített hatalmas tankcsapatát építették ki védőállásuknak.

MEGINDULNAK A BOMBÁZOK

Csapatunk támadását három német bombázó vezette be. Félelmetes dübörgéssel szántották végig a két ékboltozatot és igen heves bombázóport zúdítottak a községben levő állásokra. Messziről szállott fel a füst az ég felé. Az égi házak ropogtak. Minden egyes házban uyanis az orvlövészek tartalékfegyvereit rejtgették. Háttal megszólaltak az ágyúk és az ágyútűz fedezete alatt indult a magyar honvéd, hogy véglegesen hatalmába kerítse a községet.

A zászlóalj biztosított menetben haladt az erősen dombos területen, melyet két oldalról végtelen erdő zárt be. Minden honvéd tudta, hogy csak szerre fog bekövetkezni a váratlan ellentámadás az orvlövészek részéről, akik bevárják közre az ellenséget és akkor bevárják nek minden oldalról félelmetes tüzet nehézfegyvereikkel. Gyanus volt az ellenségnek ez a hallgatása.

A világháborút járt alezredes kürtös maga mellé véve előre lovagolt a gyalog élé.

Feltűnt neki, hogy a szemközti domb peremén négy-öt gyanus alak mozaolódik. Távcövét szeméhez vette és látta, hogy ott az ellenség előőrszei tanácskozók. Leszállt a lováról, fa mögé rejtőzött. Magához intette a gyalogélt és az

egyik honvédtől elkérte a puskát, megtámasztotta a fa derekához, célbavette az egyik ellenséges orvlövészt. Egymásután őt lövést tett rá. Az egyik orvlövész melléhez kapott és a többiek karjaiba hullott élettelenül.

ZUG AZ ERDŐ.
SZÁLL A GRÁNÁT

Egyszeriben vége lett a csendnek.

Minden oldalról megnyitották az orvlövészek a tüzet. Félelmetesen zúgott az erdő. Hatalmas tűzharc fejlődött ki. Nehol közelharc dult. Busai János gyalogos kézigranátal küzdött le egy ellenséges fészket. Parancsnokok, honvédek együtt harcoltak a magyar becsületért. Német gépágyúk pásztázták az erdőszegélyt. Minig a legjobbak szóltak bele a küzdelembe, amikor a mi tüzgépünkkel pillanatnyi tűzszünet állt be. El sem tudták képzelni honvédeink, hogy ki irányíthatja ilyen nagyszerűen a német gépágyúkat, melyek az erdőszegélyt mindkét oldalán állandóan verték. Foly magyarázó vezérkari százados volt. Fialatos lendülettel, bátor rámenéssel vetette magát a harcba s vitte a gépágyúk tüzeit mindig oda, ahol éppen a legnagyobb szükség volt rájuk. Egymásután némitották el az ellenség tüzgégeit. A vezérkari százados bátorító szavaira a honvédek figyrisként rohantak az ellenség után.

Az előőrsök már elérték a füstölő falut.

A tankárokból is elmenekült az ellenség.

Most azt kellett kikutatni, hogy hova? Csakhamar kiderült, hogy a falu másik végében állították föl föellenálló vonalukat. A faluba betörő honvédeinket onnét akarták tűz alá venni. Azonban a magyar honvéd nem ugrott be a csapdába. Nem a falura ment, hanem egyenesen az ellenség fészkeire tört rá. Az orvlövészek igen sok halottat vesztek.

Tíz órakor örömmel jelentették a jelenlevő vezérkari századosnak, hogy a község elesett.

IRÓGÉP számológép,
sokszorosítógép,
tökéletes javítása, ujjáépítése-
KELLÉKEK MINDEN GÉPHEZ
HURAY okl. írógépműszer-
rész. Tel. 1793-

A napraforgó állati és növényi ellenségei

Irta: Papp Károly

Belföldi olajleállításban egyre fokozottabb mértékben gondolunk a napraforgóra, mint olajat termő nyersanyagra, melyet mi sem bizonyít jobban, mint a szakminisztériumnak a napraforgó termelése tárgyában hozott közismert rendelete. A fokozottabb termelés fokozottabb növényvédelmet is kíván, ennek érdekében kívánom olvasóim előtt egész röviden ismertetni a napraforgó állati és növényi ellenségeit, valamint az ellenük való védekezést is a mai korlátozott körülményekhez szabva.

Állati ellenségei közül a napraforgó pillét (Homoeosoma nebulosa) említtem meg. Itt lényegében nem a kifejlett lepke, hanem az alig egy vagy másfél milliméter hosszúságú piszkos zöldes-sárga, barnafejű, oldalán 2-2 bíborpiros sávval díszített hernyó a kártevő. Nyomában a napraforgótányér közepén és szélein alaposan megrágott és összefurkált, bepíszkolt szemeket találunk, melyek belől rendszerint üresek, vagy — nem ritkán — a hernyó ürülékével teltek. Védekezés ellene: a vetés teljes tisztántartása, gyommentesítése, mert igen szeret gyomnövényeken, főleg bogáncson és acaton tartózkodni.

Növényi ellenségei közül a napraforgó rozsdát említtem először, melynek kórokozója egy gombaféle (Puccinia helianthi). Főleg az alsó-, de olykor a felső leveleken is, barna foltok jelentkeznek, melyek néha az egész levelet is ellepik. Ennek következtében a növény levélbetegek lévén, gyengébben fejlődik, tápanyag-cilányabbak, szemei apróbbak lesznek.

A napraforgónak rákos megbetegedése is van, melyet köznyelven fehér penészeknek nevezünk. Okozója szintén egy gombaféle (Sclerotinia sclerotiorum). Erős előt a növény lankad, töve sárgul, a gyökér közelében a vattaszerű penészcsomók keletkeznek, melyek alatt a szár rothadásnak indul. Ellenük csakis úgy védekezhetünk, ha a megtamadott töveket eltávolítjuk és felégetjük. Az erősen fertőzött területre néhány évig ne vessünk olajos magvú növényt.

A napraforgó lisztharmat (Erisiphe cariocearum) betegsége inkább a fiatal növény leveleken jelentkezik piszkos, fehér-színű, lisztes bevonat alakjában. E betegség elterjedését kénvegyülettel lehet megakadályozni. Aidánlatos házilag előállított mézszékével permetezni, esetleg kollodialis ként tartalmazó védőszereket használni, esetleg kénporozni. Mindenesetre gyógyításra kitaró munkát igényel.

Valamennyi kórokozó ellen aránylag csekély anyagi befektetéssel tudunk védekezni s így kevés áldozattal nagy értéket menthetünk meg termelési célunk érdekében. Ahol tehát valamelyik betegség jelentkezik, azonnal kezdjük meg a védekezést munkát, hogy minél több termést mentünk meg, mely tulajdonképpen igen drága nemzeti kincs is, főleg a mai időkben!

A könyvkereskedések zárórája
A kereskedelem és közlekedésügyi miniszter rendeletet adott ki, amely szerint a könyv, inodaszer és papírkereskedések mindazokban a városokban s községekben ahol ezen üzleteknek hétköznapi zárórája este hét óránál korábbi időpontban van megállapítva, 1942 szeptember 1-től 15-ig bezárólag a közbeszó vasárnap kivételével, este hét óráig tartatják nyitva.

Minden hazafias kereskedőnél kaphat repülőbélyeget.

Hirdetmény. Debrecen sz. kir. város szennyvíztisztító telepi osztó és töpartok műtermését 1942 augusztus hó 21-én, pénteken a helyszínen nyilvános árverésen lában eladja. Az árverés a szennyvíztisztító telepi gépházánál — Szabolcsúti útfélen — délelőtt 9 órakor kezdődik, az árverési feltételek a gazdasági főosztályban (Városháza, főemelet, 14. sz. szoba) a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Gazdasági tanácsnok.

SPORT

A Szolnoki MAV. legyőzte a Gammát a Szent István kupában

Péntek este folytatták a Szent István kupáért folyó labdarugó mérkőzést, a pompásan kivilágított Latorca-utca sporttelepen. Az országos ifjúsági bajnoki döntő küzdelemben a pécsi BTC 4:1 (1:0) arányban verte a Nagyváradit AC

ifjúsági csapatot. Utána került sor a Szent István kupa mérkőzésre, melyet 16 ezer néző előtt változatos, élénk iramú küzdelemben a Szolnoki MAV nyert meg 1:0 (1:0) arányban Kolláth góljával a Gamma ellen. (MTI)

LABDARUGÁS

A DVSC a Szeged ellen új csapatával veszi fel a küzdelmet. Kivétel mindössze a jobbfelezet helye, ahol Tisza játszik, lekinyve, hogy Zilahy gyengélkedik. Az összeállítás: Kaposi — Csokai, B. Nagy — Tisza, Mester, Orosz — Szilágyi II, Hámosi, Szilágyi I, Mihályfi, Sidlik.

Szilágyi II átvételében mégis lesz meg egyezés a Húsos és a DVSC között. A tárgyalások még folynak, a Húsos engedett valamit az árból, hogy a tárgyalások komolyak, arra jellemző az, hogy a kis Szilágyi vasárnap a DVSC-ben játszik bár a Húsosnak Rimanóczy Kupa mérkőzése van a Nyilastelepen.

A csapat vasárnap reggel utazik el és hétfőn délben jön haza a mérkőzés után.

A Ferencváros—Törökvs. Szent István Kupa elődöntő szombat este kerül lejátszásra. A Törökvs. bravúros győzelmét után sokan gondolnak arra, hogy a találkozó győztese megin a Törökvs. lesz, akinek az Ujpest felett aratott győzelmében valóban imponáló volt. Valószínűleg azonban, hogy a Törökvs. egy olyan valóban rendkívül erős mérkőzés után, mint az Ujpest elleni volt, négy nap múlva ismét teljes erejét tudná latbatolni a Fradi ellen. A Ferencváros jobb csapat is, mint az Ujpest, igaz, hogy a bajnokságban ennek az ellenkezője látszott. Febizonyosodni. A Kupában azonban a Ferencváros mindig jól szerepel, legyen az bármilyen kímású. Győzelmét tehát ennek alapján valószínű.

A két csapat között levő tudásbeli különbség is a Ferencváros győzelmét igéri.

A Törökvs. ismerjük, tudjuk róla, hogy ha az Ujpestet realisan is győzte le, ez inkább az Ujpest nagy formahanyatlásának, mint a Törökvs. jószágának köszönhető, éppen ezért mi a Ferencváros nagy gólarányú győzelmét jósoljuk. A zöld-fehérek 5:1 arányú győzelmé a legvalószínűbb eredmény.

A Rimanóczy Kupában a Villanygyár—DVSC II találkozó lesz a legérdekesebb. A DVSC jelenleg jó formában van, a csapatot fogja erősíteni Berecz, Keskeny és még több elsővonalbeli játékos, a Villanygyár pedig messze van tavaszi nagy formájától. Jólátunk 4:1 a DVSC javára. A Nyilastelep—Húsos találkozó valószínűleg Húsos győzelmével végződik, ami nagyarányú is lehet. Jólátunk 3:1.

A DVSC Szegeden játszik a Szeged ellen barátságos mérkőzést. Ez a mérkőzés revánus a két héttel ezelőttről, mit a Szeged 5:4 arányban nyert meg. Őt gólt most nem fog kapni a DVSC, de kérdés, hogy fog-e négyet rugni Szegeden. Valószínűleg ismét a Szeged győz 2:1 arányban.

Szent István napján az MLSZ országos tanácsa ülést tart, amelyen kiosztja az elmúlt év bajnoki érdemeit és a különböző ifjúsági érmeiket. (MTI)

TENISZ

A magyar-svéd teniszmérkőzés jól kezdődött. Pénteken délután Budapesten kezdődött a három napos magyar-svéd válogatott nemzetek közötti válogatott teniszmérkőzés. Az első napon a magyarok 3:0 arányú vezetésre tettek szert. (MTI)

HA NYARALNI MEGY, VAGY HOSSZABB IDŐT TÖLT TÁVOL OTTHONATÓL, BIZTOSÍTSÓN BETÖRESESLÓPÁSI KÁR ELLEN!

Zsufolt ház lesz a ma délelőtti mandzsu-magyar matinén

Mint már említettük, ma szombaton délelőtti 11 órakor az Apolló film színház termében ritka érdekességű matiné lesz. A Magyar-Japán társaság a debreceni Nyári Egyetemmel karöltve és a pénteken este már Debrecenbe érkezett tíz főnyi mandzsu és japán kulturbizottságnak, valamint a Nyári Egyetem japán hallgatóknak személyes jelenléte mellett egy nívós matinét rendez. A matiné műsorát vitéz dr. Nagy Iván miniszteri tanácsos értékes előadása nyitja, meg, majd egy mandzsu és egy japán kulturfilm kerül bemutatásra. Végül a japán és mandzsu reprezentánsok egy-egy szónokának beszéde után a műsort dr. Hankiss János Nyári Egyetemi igazgatónak a szavai zárják be. Mint illetékes helyről értesültünk a rendkívül érdekes matiné iránt olyan érdeklődés nyilvánult meg, hogy a helyfoglalások során valamennyi ülőhelyet már előre lefoglalták.

Augusztus 19-én lehet húst árusítani. A közellátási miniszter a közellátási kormánybiztosoknak, továbbá valamennyi törvényhatósági jogú város első tisztviselőjéhez rendeletet intézett, amelyben augusztus 19-én, Szent István napját megelőző szerdai hústalan napon, bármennyű húsának árusítását engedélyezte.

A baráti és semleges államok katonai altasái Scheel körzetvezető. birodalmi helytartó meghívására tegnap Salzburgba érkeztek többnapos tartózkodásra. A körzetvezető beszéddel üdvözölte őket. Rámutatott arra, hogy Németországnak kulturális ereje is töretlenül megmaradt és az arconalakon a magas kulturális értékekért is folyik a harc.

Magyar leventék bulgáriai útja. A Levente Hírközpont jelenté: Augusztus 15-én 50 magyar levente utazik Bulgáriába, három hetes tartózkodásra, amely alatt végig járják az országot. Augusztus 20-án 50 brannik (bolgár levente) érkezik Budapestre.

MOZI

RÉGI KERINGŐ. Magyar film az újak közül, mely azonban témáját és kidolgozását tekintve, bizony elég régi. Ez azonban nem baj, minden régi vicnek lehet új köntöst adni, ha egy kicsit is gondosan adják, akkor már is elfelejti a néző a mese igénytelenségét és felszabadultan nevet, vagy meghatódik, ahogy a helyzet és a hangulat kiváltja. Távozaskor pedig az összehenyomás kitűnő lenne, ha a vége csak egy íci-picit jobb lenne. Páger mint soffőr nyújt falrengelő alakítást, Szilassy és Szörényi stílusosan és izeseen összeillenek, a közönség titokban mindkettőt irigyli. Ki melyiket. (Hungaria.)

KÉTÉZER PENGŐS FERFI (Apolló). Az Apolló filmszínház néhány hetes nyári szünet után ismét megvívította kapuit s Barabás Pál, a kitűnő fiatal író különleges témájú színművéből készült filmváltozatát a „Kétezer pengős férfi” vetet műsorára. Örömmel állapíthatjuk meg, hogy a téma filmváltozata frissebben és érdekesebben hat. A darab főszerepében Bulla Elma szenzációs alakítást nyújt, már egyedül öörte érdemes megnézni a filmet. A többi szereplő szintén elsőrendű. A világhírű érdekességek.

Fialnk pilótaképzésére adozzunk két fillért! Kérjünk repülőbélyeget.

Végzetes baleset a cséplőgépnél. Nagy János szőnérváraljai lakos dr. Katona Sándor és Elemér cséplőgépe mellett vállalt munkát mint gépetető. Nagy János cséplés közben felmászott a mozgó gép tetjére, hogy az ott szétszórt búzát a gépbe seperje. Leszállaskor megcsúszott az oldalcsészkán és fejével előre lezuhant. Az esés következtében súlyos sérüléseket szenvedett. A sérült munkást azonnal hazaszállították társai. Az orvosi vizsgálat nyakcsigoly, valamint gerincoszlop-törést állapított meg. Néhány nappal a baleset után a szerencsétlenül járt munkás belehalt sérüléseibe. A csendőrség vizsgálatot folytatott le és megállapította, hogy haláláért senkit sem terhel felelős-

Debrecen sz. kir. város polgármestere 35063—1942. VI. sz.

HIRDETMEY

A m. kir. Földmivélsügyi Miniszter Ur a község (város) 1—100 kat. holdas birtokosainak szikes szántóföldjük javítására kedvezményes állami kölcsönt kíván engedélyezni.

A kölcsön azonban csak annak a birtokosnak nyújtható, akinek javítandó földjét belvíz, vagy feltörő talajvíz el nem árasztja, akinek ingatlanja nagybirtokosokkal szemben szikes szántóföldjük javítására kedvezményes állami kölcsönt kíván engedélyezni.

A kölcsön 12 évre szól, két évig kamatmentes és a harmadik évtől kezdődőleg, évi 2 százalékos kamatozás mellett, kamataival együtt, 10 év alatt, évi egyenlő részletekben törlesztendő.

A kölcsön tealkönyvi bekebelezés nélkül, egyszerű kötelezvény mellett folyósítható. Ha az 1—20 kat. holdas birtokosok a kölcsönösszeg részleteinek és kamatainak visszafizetését 7 és fél évig, a 20—100 holdas birtokosok pedig 8 és fél évig pontosan teljesítették, úgy a hátralékos részletek elengedését kérhetik.

Az a birtokos, aki a kölcsönt igénybe vette, köteles szikes szántóföldjét — a m. kir. földmivélsügyi miniszternek szakértőjének javaslatára — betérítés útján meszes sárgafölddel, vagy a rendelkezésére bocsájtott mészkőporral, illetve mésziszappal megjavítani és a kölcsönvett összeget a javítást végzendő földmunkások napszámhátsáinak kifizetésére, illetve a mészanyag beszerzésével és vasúti szállítással kapcsolatban felmerült költségek fedezésére fordítani.

A javításhoz szükséges mészkőport, illetőleg mésziszapot az állam fogja megszerezni és azt a birtokos földjéhez legközelebb eső vasúti állomásra, vagy amennyiben lehetséges, a vasúti nyílt pályára azon szelvényére, amely földjéhez legközelebb esik, elszállítja. A mészanyag beszerzésének és vasúti szállításának költségeit az állam a birtokosnak a kölcsönvett összeg terhére előlegezi.

A leszállított mészanyagot a gazda tartozik az állomáson átvinni, a vasúti kocsiból a saját költségén kirakni és a kirakás helyéről a fekbarmentes idő alatt szántóföldjére elfuvarozni.

Az állam a kölcsön segítségével megjavított szikes szántóföldnek addigi megállapított földadóit 15 éven belül nem fogja felemleni.

A kölcsön igénylésére vonatkozó bejelentést Debrecen sz. kir. város 1-6 fokú közigazgatási hatóságánál kell megtenni.

Debrecen, 1942. augusztus hó.
Debrecen sz. kir. város Polgármestere

MI UJSÁG A BUDAPESTI ÉLELMISZER NAGYVÁSÁRTELEPEN?

A Magyar Vidéki Sajtótudósító fővárosi jelentése szerint augusztus 7—13-ig az élő- és vágottbaromfi, valamint a tojáspiacon továbbra is az előző héten közölt hivatalosan megállapított legmagasabb árak voltak érvényben. A zöldség- és füzélekfélék piacán a fohagyyma legmagasabb nagykereskedelmi ára aug. 10-től kezdődőleg a következő: I. rendű 65.22, középrendű 57.41, II. rendű 50.81 P mázszánként. A többi árucikknek közül a leveles karfiol ára 10 fillérral emelkedett, viszont a paraj és az uborka ára 10, a tisztított karfiol és a zöldpaprika ára 20 fillérral csökkent kg-ként. A gyümölcs-piacon a magvaváló szilva ára 10 fillérral emelkedett, míg a közönséges alma 5, a sárgadinnye ára 10, a ringló és a piros dinnye ára 20, a kajszibarack 30, a szőlő 40, a közönséges körte 100, az őszibarack ára pedig 120 fillérral csökkent kg-

Közgazdaság

BUDAPESTI TERMÉNYTŐZSDE

Kissé élénkült a kínálat a gabonátőzsdén magpiacán. Borsóból hantolós málmok s exportcetek vették meg a felkínált 1050 mázsát. Mustármagban, heremagvakban és bukkönyben volt még mérsékelt forgalom.

Köjések: Expressz borsó 500 mázsa 45 ab feladóállomás. Viktória borsó 200 mázsa 53, 100 mázsa 53, ab feladóállomás. Hantolós borsó 150 mázsa GRE K. M ab feladóállomás. Biborhere 50 mázsa 150 ab feladóállomás. Mustármag 50 mázsa 160, 150 mázsa 160, ab feladóállomás Szőrszőbukkony 25 mázsa 115 ab feladó állomás.

Országos vásárok

Augusztus 15. szombat: Csáky, Makó, Máriagyűd (búcsúkirakóvásár).

Augusztus 16. vasárnap: Budapest, Kunszentmárton, Nagyatád, Makó, Nagyrákos.

Augusztus 17. hétfő: Baktalórántháza (állatvásár), Budapest, Egyek, Kunszentmárton, Kunszentmiklós, Mezőkövesd, Nagybjom.

Augusztus 18. kedd: Budapest, Duna-földvár, Kibéd.

Augusztus 19. szerda: Bucs, Ersekújvár, Kunhegyes, Tiszalök, Topolya.

Hirdetmény

Felhívja a városi adóhivatal a város lakosságát, hogy az idegen beszédési körből, vagyis vidékről, akár lengyelen, akár vasúton, vagy posta útján a város területére behozott fogyasztási adóköteles cikkeket — bor, sör, szeszitalneműk (pálinka, likőr, tiszaszesz, egyéb égetett szeszitalneműk és folyadékok), hús, szalonna, hús stb. — az alább megjelölt módon jelentse be.

Mindenki, aki bort két liter meghaladó, de 25 literen aluli, sört két liter meghaladó, de 25 literen aluli, szeszitalneműket egy liter meghaladó, de 25 literen aluli mennyiségben vasúton, lengyelen, kézi- vagy személypoggyászként a város területére behoz, tartozik a behozott adótárgy nemét, mennyiségét az

illető helybeli vasúti állomáson, illetve a vámsorompónál a bejelentések átvételére jogosított közegeknél a behozattal egyidejűleg azonnal bejelenteni és a behozott mennyiség után a törvényesen megállapított fogyasztási adót ugyan- csak a fentemlített közegeknél, a közegek által kiállított hivatalos nyugta (fogyasztási adóbarca) ellenében azonnal megfizetni.

Mindenki, aki a fent felsorolt fogyasztási adóköteles cikkeket vasúton vagy lengyelen, kézi- vagy személypoggyászként 25 literen, illetve 25 kg-on felüli mennyiségben a város területére behoz, a behozattal azonnal köteles azt a vasúti állomáson kirendelt fogyasztási adóellenőrző közeget, illetve a behozattal útvonalakon felállított vámsorompók kezelői elé állítani, s ezen felül a behozott adótárgy nemét, mennyiségét, úgyszintén az elraktározás helyét és idejét a behozattal számított 24 órán belül a városi adóhivatal fogyasztási adókat kezelő osztályánál (városi adóhivatali udvar, földszint) bejelenteni. A postacsomagban bármilyen mennyiségben érkezett fogyasztási adó alá eső cikkek a postai kézbesítéstől számított 24 órán belül ugyanitt szintén bejelentendők.

Közi a városi adóhivatal a város lakosságával azt is, hogy a fogyasztási adó alá eső cikkeket lengyelen, vagy egyáltalán csak a sorompóházzakkal ellátott nyilvános úton szabad a város területére behozni, s hogy az összes utak fokozott és szigorú ellenőrzés alatt tartatnak. A fogyasztási adó alá eső cikkeknek a sorompóházzakkal el nem látott úton történő szállítása, valamint a bejelentés elmulasztása jövődéki kihágást képez, melynek során a mulasztó 1-től fogyasztási adó, illetve adópótlék négyezer 100 pengőig, illetve a megvívóított, vagy megrovídités veszélyének kitett főgég terjedő pénzbüntetéssel büntetetik.

Városi adóhivatal

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:
Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál

Kiadja:

Alföldi Sajtóvállalat Kft.

Felöl kiadó:

Balogh István.

APRÓHIRDETÉSEK

Nyomozó iroda

Gálosy legrégibb magánnyomozó megfigyelései, nyomozásai diszkrétek, eredményesek, Zöld-fa-u. 3. T.: 28-72. 221

Jánosi magánnyomozó, bizalmasan nyomoz és megfigyel. Virág-utca 21. Telefon: 23-78. 8

Háztartási alkalmazott

gellit, ebédet, vacsorát és fizetést adok. Lehet idősebb, jó bizonyítvánnyal. Komlóssy út tizenégy szám. jobb oldali ajtó. 615

Betöltendő állás nőknek

Fodrász tanulóknak leányokat és fiúkat fölvesz Horgonyi fodrászat, Szoboszlói-út 4. 269

Irodai teendőkben gyakorlott és perfect gépirónőt keresünk azonnalra. Cím a kiadóban. 501

Női vagy férfi munkás felvételt, kik koporsó lakozáshoz és festéshez értenek. — Homokkert Ovoda-u. 3-b. 597

Kézimunka kiszolgáló és kötni tudó kisasszonyt alkalmaz Pikó, Kossuth-utca 4. 222

Betöltendő állás férfiaknak

Fehérnemű szakmában jártas üzletszerző utat felveszek „állandó” jellegre adja be címét a kiadóba. 641

Egy ügyes fiú kifutónak 15-re felvétetik, Nagy szűcs, Szent Anna-u. 3. 629

Tanuló felvétetik Hatmathy könyvkereskedésbe, Piac-u. 7. 248

Tanuló fizetéssel felvétetik Konti László üvegező képergetező üzletében. Kálvin-tér. 624

Házmesterpárt, lehetőleg központi fűtéshez érőt keresek. Széchenyi-u. 63. 613

Gazdatiszt vagy ispán lehetőleg középfokú mezőgazdasági szakiskolai végzettséggel, hosszabb gyakorlattal Borsod vármegyében nagyobb keresmény középirtokra azonnalra vagy legkésőbb október elsejére felvétetik. Ajánlatok: Józsa Emma ingatlanforgalmi irodája, Miskolc, Széchenyi-u. 6. Telefon: 19-27. 609

Ajánlat

Használt, törött gramofonlemez korlátlan mennyiségben vesz, cserélt Szendrő, Bathány-u. 22. sz. 95

Sírkövek műköből és termésköből, gyümölcsösök részére mészsálat kapható a Debreceni Műkögyárnál Rt-nál, Fürdő-utca 2. 1210

Minek a fényes kirakal, amikor olesóbban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari bútorüzletben. Piac-utca 71. 1966

Keményfa íróasztal, üvegfal, vitrin, olajképek olesón eladók Pethő kézimunkaipar, Szent Anna-utca 10. Telefon 32-41. 248

Művészies kivitelű gobelin képek, párnák, pamutokkal, előrajzolt vásznak kezdetl párnák Pethő kézimunka szaküzletében, Szent Anna-u. 10. Családi címerek festése. 248

Borsóhántoló malom nagy teljesítményű, 600 nyos bérhántolást vállal, és borsót vesz bármilyen mennyiségben Szabó Kalmán-u. 14. sz. 629

Paradicsom befőzések kapható (házmestertől is megrendelhető) Lócsi, Rákosi Jenő-u. 8. 622

Jégsekreány, vendéghelyek, nyugágyak, mézböndönök, tüzhelyek, edények, zsebkések, konyhakések Nagy vasüzletében Csapókanyar. 642

Lakás- és szoba kereslet

Gyermektelen házaspár keres bútorozva szoba, konyhát, vagy konyhaszálóval „Nem árja” jellegre. 630

Egy bútorozott szobát konyhával kívénnek — szept. 1-re — lehetőleg gázzal és fürdőszobával használatl. Cím leadható a Bika szálloda portásánál 16-an, vasárnap. 573

Kombinált szobát, kifogástalan állapotban levet vennék. Cím a kiadóban. 643

Lakás csere

Szép egy szobás lakásom elcserelelném kétszobásra. „Jó csere” kiadóba. 612

Elvesztett

Elvesztettem fél női dísznőböd kesztyűt Piac — vagy Kossuth utcán. Megtalálót kérem Hunyadi utca 3. keresztpületben, jutalom ellenében adják le. 628

Hangszer

Zongora hosszú jókarban bérbeadó. Ugyanott löszörmatrac, fafűtéses fűrdőkád, szép fehér előszobafogas, tölgyfaasztal eladó. Garay 19. 338

Oktatás

Dr. Naményi Gyuláné, Szentendrei Olga gyorsíró és gépiró iskolájában (eng. sz.: 6475) augusztus elején új tanfolyam kezdődik. Vidékieknek vasut kedvezmény. Államvizgárra előkészítés. Batthyány utca 1. Uj telefon: 20-77. 29

Kereslet

Filmes fényképezőgépet minden méretben veszek. Berzék, Piac-utca 38. 17

Törtaranyat, ezüstöt, briliánt magasárban veszek TAKÁCS SÁNDORNE Piac-u. 56. sz. 43

Veszek magas áron használt bútor, szőnyeget, zongorát, irodabútor — varrógépet, zálogházból kiváltott tárgyakat. Csapó 16. telefon 13-30. 534

Rádió

Rádiót, bármilyen rendszerűt javít, alakít, épít, olesón garanciával, évtizedes gyakorlattal Szabó Lajos műszerész, Csapó-utca 84. telefon: 32-54. Vidékieknek soronkív! 279

Autó-motor kerékpár

Motorkerékpár 250 cm³ „Zundap” 175 cm³ „Jawa” kitűnő állapotban eladó. Megtekinthető Beletyóútfalu. Laktanya főgépésznel. 584

350 kbe. Harley Dawson motorkerékpár olesón eladó. Érdeklődni lehet: Erzsébet-utca 22. 603

Eladó 6 személyes E betűs bérautó engedéllyel, azonnal beállítható, cím a kiadóban. 631

Eladó villa

Szántó/böd leszállhat — építkezés drágul: hatszobásomat eladom kész pénzért meglepetésére. Komlósi 16. Közvetítet. 625

Eladó föld

Eladó 3 hold föld a Bellegelön és 1700 öl gyümölcsös azonnal beköltözhető lakással. Ertekezni Mikepércsi út 46. 618

Eladó 3 katasztrális hold föld és 330 kvadrát erdőirtás. Haláp 91. sz. alatt lehet értekezni, esetleg haszonbérbe kiadó. 548

Eladó ingóság

Gyermekkosári redőnyös, fehér, jó állapotban eladó. Kossuth-u. 65. 636

Szalma van eladó Ruyter utca 40. szám. Délután. 619

Eladó egy jókarban levő asztali tüzhely, egy madár kalitka és virágcserepek, Deák Ferenc utca 20. 637

Férfiszabó varrógép kitűnő karban eladó, Csapó 16. Szabóműhely. 633

Eladó egy zománczott samottos kályha, Rakovszky-u. 33. 632

Kétsütős tüzhely és egy vaskályha eladó. Miklóss-utca 21. 646

Üzlet, műhely

Régi bevezetett fűszer és italárny üzlet forgalmas helyen átadó. Cím a kiadóban. 644

Eladó jóforgalmú fűszerüzlet. Cím a kiadóban. 621

Eladó repülőterrel szemben jogfolytonos koresma. Azonnal átvehető — Mikepércsi-út 46. 617

Bútor

Sajátkészítésű kombinált szekrények, ebédlők háló, előszoba, konyha berendezések, amerikai és rendes frásztalok, matracok, hencserek — a g y a r o s bútorokat s mindenféle asztalos és kárpitos munkákat megrendelésre is elfogad asztalos és kárpitos kisiparosok bútorlakata: Vár-u. 1. szám Zenedeépület. 1055

Hálószobák, ebédlők kombinált szobák, konyhaberendezések Salamon bútorüzletében. Jó minőség, előnyös árak. — Hunyadi-u. 2. alatt 1218

Szalongarnitúra, alig használt, hat plus fotel, diván, porszívó, gyermek fűrdőkád. 37-es gyermek, gyermekcipők eladók. Vilmos császár körút 12

Eladó félháló, varrógép, Wertheim kassza, ebédlő bútor, billiárdasztal, szalon, konyhaszekrény, háromajtós szekrény, zongora, gyermekágy, üzletpult, nagy tűkör, festmények, kombinált ebédlőszekrény. 660

Samu János

OFB engedélyes hirdetéssel.

Iroda: Deák Ferenc-u. 7.
Házak: Kétmalom utca 6 számú szép 4 és 5 szobás komfortos úri ház, megtekintés csak irodám által. Város legjobb helyén jömenetelű koresma jogfolytonossággal sürgősen eladó. Széchenyi ut végénél szép adómentes 3 és 2 szobás villakassza, 1160 öl területtel, Nyulasón Nyulas utca 12. Hangyás utca 13 és 17. számú 2-2 szobás adómentes házak, Poroszlói út 32. számú szép 3 szobás villa 600 öl területtel. Komlóss-út 62. számú 3 szobás úrivilla. Kisfaludi utca 3. számú szép 2 szobás ház 9500. Csillag utca 60 sz. szép lakással. Harsányi Gusztáv utca 20 szép 3 szobával. — Eladó föld: Feketén 48 hold búzatermő 46.000-ért. Cserén 28 hold primárföld Halápon 30. Bánkon 11 és 8 hold. Szolnokban 128 hold 45.000-ért, Biharban 92 hold prima, Tisza füreden 200. Bérbeadó Hevesben 300, 8 km 20 hold, 22 km 140 hold homoktanvas birtokok.

Teljes ellátás

Teljes ellátásra két kisebb diákok elvállalok. Cím a kiadóban. 639

Birtokbérlet

Haszonbérbe kiadó október 1-től Bihar megyében Csiff-pusztán 125 kat. hold szántóföld. — Értekezés özv. Gere Gyulánéval, Debrecen, Bocskai-tér V. bérházban. 645

Fanesika 65 alatt 32 hold haszonbérbeadó. Házsz ügyvéd, Ferenc József-út 41. 640

Vadászterület 600 kat. hold Erőmhályfalva állomástól 4 km-re bérbeadó. Levélbeli megkeresések Füzeki István, Budapest, Pasaréti-u. 35. 608

Nagyhegyes 53 sz. alatt 46 kat. hold tanyás birtok haszonbérbe kiadó. Értekezni lehet Balmazújváros, Batthyány utca 26. sz. alatt. 574

Eladó ház

Homokkert. Ovoda utca 13. számú ház két szoba, konyha, előszoba, mellékhelyiségekkel, 700 kvadrát jölmű azölővel, felszereléssel, 831 négyzetöl földdel eladó. Értekezni ugyanott. 1966

Két szobás, alapincézett kertés családi ház eladó. Károly Ferenc József-út 21-a. 623

Különléle

Sírkövek. Munkácson a Szent István-úti régi temetőben augusztus végéig minden sírkő (35) köztük nagyon értékesek is jutányos áron eladó. Részletes ajánlatok írásban Ref. Egyház, Munkács, Kossuth-u. 11. sz. címre küldhetők. 598

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének körforgógépén. Igazgató: Semogyi Gábor.